ཨ། ཁྲེས་མང་མཁན་ཆུང་བ་དང་དབང་ཕྱི་མའི་གསུང་འབུམ།

ཾཧཱུྃ་ག་ས།

འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་ཁྲེ་མང་དགེ་མཛོད་ཁང་།
Drepung Tashi Gomang Library

སྐོར་ལོའི་རྒྱུས་ལུང་ཁ་ཤས་ཀྱི།།ལས་ཚན།།

[ཨ་ཐ་ཀ]

མཚན་བྱང་།

ཀཀ། །དེས་བ་དོན་གྱི་མཁས་བྱྭ་ཆེན་པོ་དབལ་ལྡན་འབྲས་ལྗུངས་བཀྲ་ཤིས་ལྷོ་མར་གྱི་
མཁན་བབས་དོན་གཉིས་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་དགེ་དབང་ཉེ་མའི་
གསུང་འབྱམ་བཞུགས་སོ།།

[ཚད་གཅོད།]

འབྲས་སྤུངས་སྡོ་མང་ཐྲོག་རྟུལ་གཙུག་ལག་དྲ་མཛོད་ནས་འགེམས་སྦེལ་བྱས།

ཤྲི་ཡོ་ ཨ༠༡༤ ལོའི་རླུ་ལྟ་བར།

ཨབ་ལེན་ད་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ཁྲ་ཐྲིག་པ། འབྲས་སྤུངས་སྡོ་མང་དེལ་མཛོད་ཁང་།
འཕྲལ་དེབ་བཟོ་མཁན། ཤེས་ཚད་ལྟང་སྒྲུག

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞིའི་བདག་དབང་འབྲས་སྤུངས་སྡོ་མང་དེལ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཚོག་མཆན་
མེད་པར་གང་བྱང་དཔར་སྐྲུན་བྱ་མི་ཆོག

Copyright ©GomangLibrary 2018

- 1 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དཀར་ཆག

༄༅། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བཞུགས་སོ། ། 1 ༄༅། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
ལས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། ། 82
༈ ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། ། 191
༈ ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། ། 299

- 1 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

༄༅། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

༈ ན་མོ་གུ་རུ་མུ་ནི་ཨིབྙབ་ཡ། །
སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཐོར་ཚུགས་ནོར་བུའི་རྩེར། །
ཞབས་སེན་དམར་འོད་ཆགས་པའི་གེ་སར་རྡུལ། །
འགོད་མཛད་སྟོབས་བཅུའི་རྩལ་གྱིས་བདུད་བཞི་ལས། །
རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་འདུད། །
དམིགས་མེད་སྙིང་རྗེའི་གང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །
རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་བསིལ་ཟེར་འབུམ་གྲོལ་བའི། །
སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་སོགས། །
སར་གནས་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །
བརྒྱད་གཉིས་བདེན་དོན་མངོན་གཟིགས་མིག་གསུམ་མེས། །ཀུན་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཡིད་སྲུབས་ལུས་སྲེག་ཅིང་། །
ཐུབ་བསྟན་གངྒཱ་ཡོངས་འཛིན་གཙུག་ན་ཟླ། །
གཏད་རབས་བདུན་སོགས་དགྲ་བཅོམ་ཚོགས་རྣམས་བསྔགས། །གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱེ་ནས། །
ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མྱུར་ལམ་མཆོག །
སྐལ་བཟང་འགྲོ་ལ་སྟོན་མཛད་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །
གྲུབ་བརྙེས་དཔའ་བོའ་ཚོགས་ལ་གུས་པས་འདུད། ། ིདཔྱད་གསུམ་དག་པའི་ལེགས་བཤད་སྐྱ་རེངས་ཀྱིས། །

- 2 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མདོ་དོན་ཉི་མ་གཞོན་ནུ་ཉེར་དྲངས་ཏེ། །
ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཚུལ་པདྨོ་སྟོང་གི་འཛུམ། །
འབྱེད་མཛད་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱུར་མཁས་རྣམས་རྒྱལ། །
ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་ནོར་བུའི་གཏེར། །
རླབས་ཆེན་སྨོན་ལམ་བརྩོན་འགྲུས་གྲུ་བོ་ཆེ། །
སྐལ་ལྡན་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་འདྲེན་མཛད་པའི། །ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ལྷུན་པོའ་ཚད་དུ་ལྕི། ། ིའཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་མཁྱེན་རབ་མེ་ཤེལ་ཁམས། །ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་འབར་བའི་ཟེར་ཕྲེང་གིས། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་ས་ཆེན་སྣང་བྱེད་པ། །བློ་བཟང་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་གཏན་གྱི་སྐྱབས། །
ཀུན་མཁྱེན་སྟོབས་ཀྱིས་བུ་རམ་ཤིང་བའི་བསྟན། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་ཁྱབ་མཛད་པས། །སྙན་པའི་བ་དན་ཕྱོགས་བཅུར་ལྷང་ངེ་བ། །
འཇམ་བཞད་ཡབ་སྲས་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་འདུད། །སྤངས་རྟོགས་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་རོ་མཉམ་ཡང་། །དྲིན་གྱིས་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས། །གསུམ་ལྷག་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ནོར་ཕྲེང་། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱི་བོའ་རྒྱན་དུ་བསྟེན། ། ིགདུལ་བྱའི་མོས་ཁམས་ཀ་ཤིའི་རས་དཀར་ངོས། །རྣམ་མང་ཐེག་པའི་གཟུགས་རིས་རབ་བཀྲ་བ། །ཀུན་མཁྱེན་མཁྱེན་པའི་པིར་གྱིས་ལེགས་བཀོད་པའི། །སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་ཚུལ་དུ་འདི་ན་གླེང་། །

- 3 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཞེས་ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་གྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། གང་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའ་གསུང་ལས། ིགནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པས། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་གཅོད་མི་ཐུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་བའི་གོལ་ས་ངོས་ཟིན་པ་དང་། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁུངས་བཀོད་པ་དང་། དེའི་
དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་མྱང་འདས་ལས། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་རྟག་པ་མེད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ང་ཡི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བསྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གྲུབ་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་དང་། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རང་གི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་གྲུབ་མཐའི་སྒྲ་བཤད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། རིགས་པའི་

- 4 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལུང་གི་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་བློ་ངོར་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོར་བ་མེད་པས་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་བློ་ངོར་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོར་བའི་གང་ཟག་དེ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས།
ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། བསྟན་དང་སྟོན་པ་ལྟ་བས་ཕྱི་ནང་གཉིས། །བཀར་བཏགས་ལྟ་དང་སྒོམ་པ་སྲིད་པའི་གཉེན། །ཞེས་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་གྲུབ་མཐའི་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཇོ་བོ་དང་ཤནྟི་པས་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དགོས་ཀྱི་དེ་མེད་ན་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཚུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའ་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ནང་པ་ ིབར་གྱུར་པ་དང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པར་ཞུགས་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་མོ། །གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་ལས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལས་ཕུང་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་དེ་ནི་བདག་གི་གཉེན་མིན་གཞན་དག་དགྲ་མ་ཡིན། །དེ་དག་གི་སྤྱོད་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་མ་མཐོང་སྟེ། །ཚིག་དང་སྤྱོད་པ་བདག་གི་སོ་སོའ་ཁྱད་པར་ ིཐོས་པ་ལས། །བཅོམ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཕྱིར་བདག་བརྟེན་ལས། །བདེ་བར་

- 5 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཤེགས་པ་བདག་གི་ཕ་མིན་མུ་སྟེགས་གཞན་དག་དགྲ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དེས་བདག་ནོར་མ་སྩལ་གཟེགས་ཟན་སོགས་ཀྱིས་ཅང་མི་འཕྲོག །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ལ་སྨན་མཛད་གསུང་། །དྲི་མེད་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་གང་ཡིན་དེ་ལ་བདག་དད་ལགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་སྐྱོན་བཅས་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཚད་མས་གཞལ་བར་བཟོད་པའི་ཚིག་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་བདག་གིས་སྟོན་པར་བཟུང་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་ཉིད་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པར། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས།། ཞེས་སོགས་ནས། བདག་གི་སེམས་ནི་དད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་སྐྱ་པཎྚི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིང་བའི་ཡི་གེ་ལས། ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོ་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཁོངས་སུ་མི་ཆུད། སེམས་བསྐྱེད་མ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཁོངས་སུ་མི་ཆུད། དབང་བསྐུར་མ་བྱས་ན། གསང་སྔགས་པའི་ ིཁོངས་སུ་མི་ཆུད་པར་གོ །ཞེས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་གསུང་ལས། རྒྱལ་པོ་ངོ་མ་བལྟས་པར། རྒྱལ་སྲིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པའི་གསུང་ལས། ཕྱི་ནང་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་བྱེད་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།། ཞེས་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་ཐེག་དགུའི་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་། །མུ་སྟེགས་ཕྱི་བའི་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་འགྲོ་ཆོས་ཀྱི་

- 6 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྟེན་གཞིར་ཟུངས། །ཞེས་དང་། ཡང་། རྒྱུ་དང་ཡུལ་དང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། །བསླབ་བྱ་དང་བཅས་འཁྲུལ་མེད་མ་ཤེས་ན།། དེ་ཡི་རྒྱུད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། །སྐྱབས་འགྲོའ་ིཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར།། འདི་མེད་ལམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྟེན་མེད་ལ། །ཡོན་ཏན་ལོ་ཏོག་སྐྱེས་པའི་ཞིང་ས་མེད། །འདི་ཡོད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཚུད། །ཅི་བྱས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ངེས་པར་འགྲོ།། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཁུངས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། །
གཉིས་པ། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། ནང་པ་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་
རོལ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱབས་འགྲོའ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ ིགཉིས་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས། སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ། ནང་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་མི་གཏོད་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སོགས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་འཁོར་ཅི་རིགས་དེ། སྐྱབས་འགྲོའ་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ ིནི། བསྡུ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བའི་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དགོངས་ལས། རྒྱུ་བཞིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དང་། སྟོན་པ་གཞན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཙམ་སྐྱབས་འགྲོ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཀུན་ལ་དགོས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་གསུངས་པ་དང་། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པས་ན་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་གསུངས་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དགེ་འདུན་སྐྱབས་

- 7 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སོང་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་སྐྱབས་འགྲོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཐུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་གནང་། གཞན་ཡང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རྒྱུད་པ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཞིག་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་གྱིའང་གཞི་མཐུན་ཡོད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཕུང་པོའ་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཇོག་པས། ིའདིའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་སྣང་ལས། རྒྱུད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ །ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལམ་ཊིཀ་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། །ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། བསྡུ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་སྟེ་རྩ་བའི་སྡེ་དྲུག་དང་། ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བ་པ། སེར་སྐྱ་པ། ཕུར་བུ་པ་དང་ལྔ་ལ་རྟོག་གེའི་སྡེ་སྔར་གྲགས་ཤིང་། དང་པོ་དྲུག་གི་ལྔ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་ལ་ཕྱི་མ་ཆད་པར་ལྟ་བའོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ཚུལ་ནི། སྔོན་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་དང་། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་མཆེད་ནས། ལྟ་སྤྱོད་དང་ལུགས་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་

- 8 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འདོད་པར་མཚུངས་ཤིང་། ནང་གསེས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྟོན་པ་དང་། གཞུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་དེ། མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་བེམ་རིག་རྒྱུན་འཆད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་སོགས་འགའ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་སྤྱི་གཙོ་བོའ་རྣམ་ ིའགྱུར་དང་། སྐྱེ་བུ་རྣམ་འགྱུར་རང་བཞིན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལས་མཐར་གྲོལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མེ་ལྔ་བརྟེན་པ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུང་བ་མྱང་བ་ལས། ལས་ངན་ཟད་ནས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པ་དང་། བསྙུང་བར་གནས་པ་ཙམ་དང་། ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། ཁྲུས་བྱས་པ་ཙམ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ནས། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །
གཉིས་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། ཁུངས་འགོད་པ་དང་།
དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཨ་ར་ལླིའི་རྒྱུད་ལས། ཁ་ཅིག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། །ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལམ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མདོ་སྡེ་པ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཆོས། མདོ་སྡེ་རྣམ་ཤེས་དབུ་མ་པ། །མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དགྱེས་རྡོར་སོགས་དུ་མར་བཤད་པ་དང་། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་དང་དབུ་མ་རུ། །འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་། །དེ་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་འགྱུར།། རབ་ཆོས་རྣམ་ཤེས་སྨྲ་བ་དང་། །དེ་ནས་དབུ་མའི་གཞུང་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པ་དང་རང་རྒྱལ་འདིར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ཐེག་བཞི་དང་། །ཐུབ་པའི་གཞུང་ནི་ལྔ་པ་མེད། །ཅེས་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་བསྟན་ཅིང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར། །ཡིད་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་མཐོང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་ལ་སོགས་པའི་ལམ།། བཤད་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཡང་དག་པར་

- 9 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཞིར་མཐོང་སྟེ། གང་ཞེ་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ། ཞེས་དང་། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་མི་སྲིད་པ་སྟོན་པ་ན། ཞེས་དངོས་སྨྲ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པས། དབུ་མ་པ་དང་བཞིར་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་རྣམ་རིག །དབུ་མའི། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་ཝ་དྷུ་ཏི་པས། དེ་ཉིད་རིན་ཕྲེང་ལས། གནས་པ་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། དབུ་མ་པས་དབྱེ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་བཞིས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས། མཐར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ། གླིང་འདིར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་དབང་པོའ་ིརང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་རོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དང་པོར་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་སཱི་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། སྤྱོད་པ་ཞར་བྱུང་ངམ་སིལ་བུར་སྟོན་པ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐོར། དེ་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་རི་སོགས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྔ་ལ་ ིབརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ཕལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བར་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་

- 10 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སོགས་ལྔ་ལ་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་ཞུགས་སྐབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དབང་པོ་རྣོ་བས་བཀའི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་ཤིང་། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དབང་པོ་དང་བློའ་ནུས་ ིཔ་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་བ་ན། བཀའི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་ནུས་པས་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་རྩ་བའི་སློབ་དཔོན་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབས་དང་། བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་དང་། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་དང་། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་དང་། ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞུང་བརྩམས་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་དར་བར་མཛད། དེ་དག་དང་འདྲ་བར་མདོ་སྡེ་པའི་རྩ་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཆེའི་གནས་བརྟན་བཙུན་པ་དང་། བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་དང་། བཙུན་པ་གཞོན་ནུ་དང་བཙུན་པ་རྟོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང་། སྒོ་དྲུག་པ་དང་། བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་བརྩམས་པས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དར་བར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་བས་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་རྣམས་སུ། ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དེའི་ཡུལ་དུ་ནི། དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་

- 11 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སློང་ཀླུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་། །བསྟན་པ་འདི་ལ་དད་ཅིང་ཕན། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཚོ།། རིག་པ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་སྒྲུབ། །བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་དོན་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག །གང་ཚེ་ལུས་དེ་བོར་བ་ན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འཐོབ།། ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འཆད་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡིས་རིག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡི་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར།། མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་བསྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་མྱོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་དེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། གདུལ་བྱ་རང་རང་བློ་ངོ་དང་འཚམས་པར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུ་མ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལས། བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ཏེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོའ་དོན་བཞིན་ ིདོན་སྨྲ་དང་། །བར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་སོགས་མ་བྱོན་གོང་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་མོར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞི་སོ་སོའ་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་གྲགས་ཆེ་བ་མ་བྱུང་། ིམགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་བཞི་བརྒྱ་བ་སོགས་མཛད་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

- 12 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱེ་བ་ན། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བུབྙ

- ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
སོགས་མཛད། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བུབྙ

- ་པཱ་ལི་ཏཱའི་སྐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་
བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་སྟེ། དེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་སྐབས་སུ། རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་རྟགས་ཆོས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ལ། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀཱ་མ་ལ་ཤི་ལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ལུགས་འདི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ།། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྔ་དང་། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་སོགས་གཞུང་མང་པོ་མཛད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྔ་དང་། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་། དུས་དེ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་དར་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་བཤད་དང་། གྲངས་ངེས་
དང་། དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་དཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་རྣམས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ནི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་རིལ་བོ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་བུ། མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྟག་

- 13 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་པས། མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་ཀྱང་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་མེད་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་སོགས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། མན་སྙེ་ལས། རིམ་གཉིས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཚན་གཉིས་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས་རིམ་ལྔའི་གསུམ་པ་ནོར་བུ་འགེངས་པའི་རིམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་བསྡུས་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རྣམས་སྦས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་འབྱེད་དང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡུན་རིང་པོར་བསྒོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ནང་གི་རྩའི་གནད་རྣམས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གསུམ་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་ནུས་པས་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བླ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སུ་བཤད་ཡོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྣམ་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་བསྐོར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། རྣམ་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་པ་ནི་དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མི་གསལ་བས་སྦས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་འབྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ཅེས་པ་ནི། བླ་མ་ཆེན་པོའམ་རྒྱལ་དཔོན་ཆེན་པོའ་ཕྱག་རྟགས་བཏབ་པའི་ཡི་གེ་ལྟར། དེ་ལས་འདར་མི་རུང་བ་དང་བདག་པོ་ ིགང་གི་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། སྐབས་འགར་ནང་གི་གསང་ཡིག་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟགས་བྱས་པ་ལྟར་མི་མངོན་པར་སྦས་པའི་དོན་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །འདི་གསང་སྔགས་ལ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ལ། འདིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འམ་བཀར་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལྟ་བུ་ནི། དེ་ལས་འདར་མི་རུང་བ་དང་། བདག་པོ་གང་གི་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་སྟེ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་འདུས་བྱས་

- 14 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། གང་ལ་དེ་བཞི་ཚང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གོ་བ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གའུ་མ། །ལྔ་ལྡན་རོ་སྙོམས་ཡི་གེ་བཞི། །ཞི་བྱེད་གཅོད་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་དང་།། དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དཔྱད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་ས་རྙིང་བཀའ་དགེ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་རྟོགས་ན་རྒུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པས་ན་ཆེན་པོའམ་མཆོག་ཅེས་བཤད་དོ། །གྲུབ་མཐའི་ལུགས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་ལེགས། ལྗོན་ཤིང་རླུང་གིས་བསྐུལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ། བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པའི་བཀའ་ལ་འཇོག་དགོས་བསམ་སྙམ་མོ། །
གཉིས་པ། ནང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་པ་
དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མེད་ཅིང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ། གྲངས་ངེས་ནི། ནང་པའི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་
ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ། །དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་བཞི་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྡེ་སྣོད་བཞི་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྔ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དབྱེ་བ་

- 15 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ། དེ་བཞིར་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉེད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། སྟོང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྙིང་རྗེ་མི་འགྱུར་འཛིན། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་བཤད། །ཅེས་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ས་པཎ་གྱིས། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་གསང་སྔགས་ལ། །ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་མེད། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལྟ་བ་ལས། །ལྷག་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ནི། །ལྟ་དེ་སྤྲོས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །སྤྲོས་མེད་ན་ནི་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐལ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་པ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་པུ་འདིར་ཟད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མར་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཆོས་ཅན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། གསང་སྔགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་སྤྱི་ལྡོག་ནས་མདོ་སྡེའིསྡེ་སྣོད་ཡིན་ཡང་། ནང་གསེས་ཀྱིས་དེ་ལ་

- 16 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་སྦོམ་པོ་བརྒྱད་སོགས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཆ་རྣམས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས་ལ། རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་སོགས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ ིཉིད་བསྟན་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་བརྗོད་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བཀས་བཅད་པ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དབུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དབུར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དབུར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་བཞིན་འདུལ་བའི་བཅས་རྐྱང་ཕྲ་མོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་དབང་བ་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། མངོན་པ་མདོ་འདུལ་ནང་གནས་རང་སྤྱི་འཆད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྷུང་ཡང་རང་རང་གི་ལུགས་ལ་དབུ་མ་པར་འདོད་དོ། །མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་ལ་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱང་འཕེན་པའི་ལྐོག་གྱུར་མི་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། མངོན་གྱུར་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤོང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གྲངས་ཅན་པས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཆད་མཐའ་སྤོང་བར་འདོད་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལ་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རྒྱུ་འགག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། རྒྱུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་དག་འདུས་

- 17 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བྱས་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཇུག་པས་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་བཞེད་ལ། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་རྟག་པའི་མཐའ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་བྱ་བྱེད་ཀུན་འཐད་པས་ན་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འདོད་ཚུལ་ལ་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཀྱང་། ཟབ་མོའ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་མཐའི་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བ་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ཐབས་དམ་པར་སྣང་བས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྡང་བར་བྱ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དངོས་ཤགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཁྲིད་པའི་ཐབས་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་ནི་སྟེར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ།། ཅི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བརྡའ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བར། །ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ནས། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་བཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ནས། ཕྱི་ནས་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོའ་ལུང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་དྲངས་པ་ལས། །དེ་དག་ཐུགས་ ིརྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ཆུང་བ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་བ། །ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །
བཞི་པ་དབྱེ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་
མ་པ་སྟེ་བཞི། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་

- 18 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གི་དགོས་པ། དབུ་མ་ཆེན་མོའ་ཡིག་ ིཆར། མངོན་པ་མཛོད་ལྟར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པས་རང་རིག་འདོད་པར་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་དང་། ཉི་འོག་གི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་།
ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་མོ། །རྒྱས་པར་ན་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། གྱེས་ཚུལ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སྡེ་པ་ཐ་དད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨའི་འདི་དང་ཨོ་རྒྱན་པདྨ་འབྱུང་གནས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །དགེ་ཚུལ་སློང་གི་ལོ་དྲི་བ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཡང་རྩ་བའི་སྡེ་བ་བཞི་ལས་དང་། གཅིག་ལས་དང་། གཉིས་ལས་དང་། གསུམ་ལས་གྱེས་ཚུལ་དག་ཡོད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གནང་བའི་རྗེས་ལོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ན། གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་། ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དང་། ཤ་ཟའི་སྐད་དེ། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་གྱེས་པར་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་གསུངས་སོ། །རྩ་བའི་སྡེ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ། དུལ་ལྷ་སོགས་སྤྱིའི་ལུགས་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨའི་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་ལོ་དྲི་བའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་པར་གྲགས་པའི་
རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཕལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་དང་། མང་བཀུར་བའོ། དེ་དག་ལའང་རིམ་བཞིན་བདུན་དང་ལྔ་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། དུལ་བ་ལྷས། འོད་སྲུང་ས་སྟོན་ཆོས་སྲུང་སྟེ། །མང་ཐོས་གོས་མར་སློབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་ཕྱེ་དང་གཞི་ཀུན་པ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བདུན།། ཤར་དང་ནུབ་དང་གངས་རིར་གནས། །འདུས་བྱས་བཏགས་པར་སྨྲ་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་ལྔ། །རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་གསུམ། །ས་སྒྲོག་རི་དང་བསྲུང་བ་པ། །གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀུར་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། གྱེས་ཚུལ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་དང་། །གནས་བརྟན་

- 19 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མང་བཀུར་སྡེ་བདུན་ལྔ་གསུམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསལ།

གཉིས་པ་ནི། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲི་ལས། འོད་སྲུང་ཞེས་བྱ་ས་སྲུང་དང་། །ཆོས་སྲུང་
ཞེས་ནི་བྱ་བ་དང་། །གཞི་ཀུན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི། །ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་དབྱེ་བ་ནི། །དྲུག་སྟེ་ཤར་གྱི་རི་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་ནུབ་རི་ཞེས་བྱ་དང་། །གངས་གནས་ཞེས་བྱ་དེ་ལས་གཞན། །རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་། །གཞན་ནི་དེ་བཞིན་བཏགས་པར་སྨྲ། །འཇིག་རྟེན་འདས་སྨྲ་ཞེས་བྱ་བ། །ཞེས་དང་། མང་པོས་བཀུར་བའི་བྱེ་བྲག་ནི། །རྣམ་པ་ལྔར་ནི་མཁས་པས་བསྒྲགས། །གོས་མར་པ་དང་སྲུང་བ་པ། །ཀུ་རུ་ཀུལ་ལེ་དེ་ལས་གཞན། །མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་དང་། །གནས་མ་བུ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པ་དང་། །འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ལ་གནས་པ། གནས་བརྟན་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་ཡོད་སྨྲ་བ་ལ་བཞི། ཕལ་ཆེན་པ་ལ་དྲུག །མང་བཀུར་བ་ལ་ལྔ། གནས་བརྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་དོ། །
གཉིས་པ། སྡེ་བ་གཅིག་ལས་གྱེས་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་གཞི་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདི་གཅིག་བུ་ལས་མེད་པ་ལ། ཕྱིས་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་འདས་རྗེས་སུ་གཞན་རྣམས་སྐད་འདོན་ཚུལ་གྱིས་གྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ། རྩ་བའི་སྡེ་པ་གཉིས་ལས་གྱེས་པར་འདོད་ཚུལ་ནི། དགེ་འདུན་ཕལ་
ཆེན་པ་ལ་བརྒྱད་དང་། གནས་བརྟན་པ་ལ་བཅུ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཕན་ཆེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྨྲ་བ་དང་། མང་ཐོས་པ་དང་། རྟག་པར་སྨྲ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། ཤར་རི་བ་དང་། ནུབ་རི་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཅུ་ནི། གངས་རི་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་དང་། གནས་མ་བུ་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོ་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་པ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྦས་པ་དང་། འོད་སྲུང་བ་དང་། བླ་མ་པ་སྟེ་བཅུ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། ཡང་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་མཛད་

- 20 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་རྗེས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ལུགས་གཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདའ་ཚུལ་མཛད་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་ན། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཏ་ལི་པུ་ཏྲ་རྩ་བའི་སྡེ་གཉིས་སུ་གྱེས་པར་འདོད་ཚུལ་སོགས་རྟོག་གེ་འབར་བར་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་རྩ་བའི་སྡེ་གསུམ་དུ་གྱེས་
ཚུལ་ནི། དུས་སོགས་སྔ་མ་རྣམས་དང་འདྲ་ལ། རྩ་བའི་གནས་བརྟན་པ་དང་། ཕལ་ཆེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་གསུམ་དུ་གྱེས་ལ། དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་དང་། གནས་མ་བུ་གཉིས་གྱེས། ཡོད་སྨྲ་ལའང་། ཡོད་སྨྲ་ཙམ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་དེ་གཉིས་གྱེས། གནས་མ་བུ་ལའང་། མང་བཀུར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོ་ལམ་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་པ་སྟེ་བཞིར་གྱེས་པས་ན། གནས་བརྟན་པ་ལ་དྲུག་དང་། ཕལ་ཆེན་པ་ལ་བརྒྱད། ཕྱེ་ནས་སྨྲ་བ་ལ་བཞི་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། གནས་བརྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གནས་སོ། ཡང་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ས་སྟོན་པ་དང་། འོད་སྲུང་པ་དང་། ཆོས་སྦས་པ་དང་། གོས་དམར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཕྱི་བའི་ཚེ་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་འདུས་པས་ན་ཕལ་ཆེན་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན་ཐ་སྙད་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་མངའ་བར་སྨྲ་བས་ན་འདས་སྨྲ་དང་། མང་ཐོས་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པས་ན་མང་ཐོས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཕན་ཚུན་བཏགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་སྨྲ་བས་ན་བཏགས་སྨྲ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། ཤར་རི་དང་། ནུབ་རི་རྣམས་ལ་གནས་པས་ན། རིམ་བཞིན་མཆོད་རྟེན་པ་དང་། ཤར་རི་བ་དང་། ནུབ་རི་བ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་ན་གནས་བརྟན་པ། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་

- 21 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བ། འདས་པའི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་མྱོང་མ་མྱོང་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ། གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་གནས་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་བུ་ཡིན་པས་ན་གནས་མ་བུ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་། སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་ལམ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་གྱིས་བཀུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སྟོན་པས་ན། དེ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོ་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་པའོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། སཾ་སུའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་རྗེས་སྟོན་བསྒྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བོའ་ཚོགས་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པས་ན་མང་སྟོན་པ། ིཞེས་བཤད་པ་ནི། བར་སྲིད་དང་སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ས་སྟོན་སྡེ་པས་མི་འདོད་པའི་ཁུངས་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱ། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྦས་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ན་ཆོས་སྦས་པ། སློབ་དཔོན་འོད་བསྲུང་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་ན་འོད་སྲུང་པ། བླ་མ་སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་ན་བླ་མ་པའོ། ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །གཞན་ནས་བཤད་པ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲང་ན་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མང་བ་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་པར་སྣང་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་ན་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པར་དུལ་ལྷ་དང་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ལྔ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྒྱད་དང་། རྩ་བའི་སྡེ་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་གྱིས་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་བརྒྱད་དང་། ཡང་སློབ་དཔོན་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་གྱིས་ཕལ་ཆེན་པར་དྲུག་བྱས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་སྒྲ་བཤད་སྔ་མ་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་། སྡེ་པ་སོ་སོའ་འདོད་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ཕྱི་མའི་ལུགས་མཛད་དེ། གཞན་ཡང་ཞེས་ ིསྡེ་པ་སོ་སོར་མ་སྦྱར་བའི་ཡང་འདོད་ཚུལ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་བཏགས་པའང་མང་པོ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཐ་དད་ལ་མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ། རྩ་བའི་སྡེ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི། སྐད་ལེགས་སྦྱར། །མཁན་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནས། སྣམ་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་

- 22 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དགུ་པ་ནས་ཉེར་ལྔའི་བར། གྲྭ་རྟགས་ཨུཏྭལ། པདྨ། རིན་པོ་ཆེ། ཤིང་ལོ་བཞིའོ། མིང་དཔལ་དང་། འོད་དང་། གྲགས་པ་དང་། བཟང་པོའ་མཐའི་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་དང་། དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། ཤཱཀྱ་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པས་བྱས་པའི་མིང་གི་ངེས་བརྗོད་ལས། བློ་གྲོས་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་སྦས། །དཔལ་བཟང་གྲགས་པ་ཡོད་སྨྲའོ། །ཕལ་ཆེན་པ་ནི། སྐད་པྲ་ཀྲྀ་ཏ་རང་བཞིན་པ་དང་། མཁན་པོ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་འོད་སྲུང་ནས། སྣམ་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་བདུན་པ་ནས་ཉེར་གསུམ་པར། གྲྭ་རྟགས་དུང་། མིང་ཡེ་ཤེས་སམ། སྦས་པའམ། སྙིང་པོའ་མཐའི་ཅན་ཏེ། མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་དང་། འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ངེས་བརྗོད་ལས། བཤེས་གཉེན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་། །བཟང་པོ་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ། །ཞེས་དང་། སྙིང་པོ་ཞེས་པ་སྦས་པའི་དོན་ལ་འཇུག །མང་བཀུར་བ་ནི། སྐད་ཨ་བ་བྷམ་ཤི་ཏའམ། ཕལ་བའི་སྐད་དམ་ཟུར་ཆགས། མཁན་པོ་དམངས་རིགས་འབྲེག་མཁན་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་ནས། སྣམ་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་ལྔ་པ་ནས་ཉེར་གཅིག་བར། གྲྭ་རྟགས་མེ་ཏོག་སོ་རྩི་ཀ །མིང་། སྟག་ལོས། འབངས་དང་། སྡེ་བའི་མཐའ་ཅན། ཆོས་འབངས་དང་། གྲོལ་སྡེ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཡང་། ངེས་བརྗོད་ལས། མང་པོས་བཀུར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཟླ་བ་སེང་གེ་སྦས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ད་ན་ཤཱི་ལ་དང་། ཀརྨ་ཤཱི་ལ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་ཅན་དང་། སེང་གེ་འམ་ཧ་རིའི་མཐའ་ཅན་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །གནས་བརྟན་པ་ནི། སྐད་པི་ཤ་ཙི་ཤ་ཟའི་སྐད་དམ། འབྲིང་དུ་འདོན་པ། མཁན་པོ་རྗེ་རིགས་སྨྱིག་མ་མཁན་མཐའ་འཁོབ་པའི་འདུལ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཀˆ་ཡ་ན་ནས། སྣམ་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་ལྔ་ནས་ཉེར་གཅིག་བར། གྲྭ་རྟགས་འཁོར་ལོ། མིང་ལྷ་དང་། འབྱུང་གནས་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། གོ་ཆ་དང་། ཤེས་རབ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། ངེས་བརྗོད་ལས། གནས་བརྟན་པ་ལ་གོ་ཆ་ལྷ། །སྡེ་དང་འཚོ་དང་སྐྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མཁན་པོའ་མིང་གི་མཐའི་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། མཁན་ཆེན་ཞི་འཚོས་བོད་ལ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དག་གོ །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །སྡེ་པ་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་རྣམས་རྟོག་གེ་འབར་བར་ཆེས་གསལ་བོ་དང་། ཚིག་འགའི་རེ་

- 23 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཡང་བཀོད་འདུག་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྒྲ་བཤད་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་
དྲངས་པ་ལས། དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོའ་ལུང་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བས་ན་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ིདུས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། བུམ་པ་བུམ་པའི་འདས་པའི་དུས་སུའང་ཡོད། བུམ་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུའང་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཛོད་རྩ་ལས། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ།
འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕུང་པོ་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཞི་ལྔ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་མེད་དང་། དགག་སྒྲུབ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་བཅུ་ལས།དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་
ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་དང་། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་བཅུ་གཅིག། དབང་པོ་ལྔ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའ་བར་ལྔ། དོན་ལྔ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་རེག་ ིབྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལྔ། དེའི་དང་པོ་ལ་ཉི་ཤ། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་དྲུག །བཞི་པ་ལ་བཞི། ལྔ་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤ། །སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །རོ་ནི་རྣམ་དྲུག་དྲི་རྣམ་བཞི། །རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དེ། རྩ་བ་ལས། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་བཞི་རྣམས་རྒྱུ་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་

- 24 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིར། གཉིས་པ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ལས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག །ནས། རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་འཁོར་གྱི་དེ་དྲུག་སོགས་ཡོད་པ་སྔར་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོར་འདུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཞེ་བཞི་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི། གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །རྩ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ལས། ཁམས་བདུན་དག་དུའང་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། ཁམས་ལ། གཟུགས་ཁམས་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བར་ཡུལ་གྱི་ཁམས་
དྲུག །མིག་གི་དབང་པོའ་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་བོའི་ཁམས་ཀྱི་བར་རྟེན་དབང་པོའི་ིཁམས་དྲུག །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ཆོས་ཁམས་ནི་རྟེན་བཅས་ཁོ་ན་དང་། ལྷག་མ་ཁམས་བཅུ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཁམས་དང་རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་ནི། །རྟེན་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི། །དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བཅས་རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་བྱེད་པ་དེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཁམས་དེ། རྟེན་མཚུངས་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། རྟེན་དབང་པོའ་ཁམས་དྲུག་ ིདང་། བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་

- 25 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡུལ་ཅན་
མིག་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་ནི་རིམ་པ་བཞིན། སྤུངས་དང་སྐྱེ་སྒོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུ་མ་སྤུངས་པས་ན། ཕུང་པོ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པས་ན། སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་ན། ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།བཞི་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་
སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱིས་བློ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྫ་བུམ་དང་། ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ། རྫ་བུམ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་རྫ་བུམ་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲེང་བའི་རྡོག་པོ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་ཕྲེང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་པའང་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། བདག་མེད་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཐད་དུ་འདི་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད། དེ་དག་ནི་རྩ་བ་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡི་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུའོ། །དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་གི་ཆོས་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བ་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་

- 26 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་ལམ་ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དེ། སྐྱེ་འཕགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མི་སློབ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་གིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་དང་། རང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་མེད་གཉིས། ཟག་བཅས་ཡིན་ན་རང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྒྱས་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ན། ཚིག་བསྡུས་ནས་ཟག་བཅས་ཡིན་ན། རང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའོ། །ཟག་བཅས་ཡིན་ན། རང་གིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་དྲུག་པོ་དེ། རང་གིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་གིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ ིནས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཅིང་། རང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཟག་མེད་དང་། ལམ་བདེན་དུ་གཏོགས་པའི་འདུས་རྣམས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། ལམ་བདེན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ཞེས་དང་། ལམ་ལ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་

- 27 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིར། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ལ་གཟུགས་ཡིན་པ་ཡོད་སྟེ། ལམ་བདེན་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསྡོམ་པ་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསུངས་པ་དཔྱད། །ཅེས་སོ། །
དྲུག་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་དུ་འཇིག་པའི་བྱ་བར་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་འདོད་པ་ནི། རྫས་གྲུབ་ཁྱད་པར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན། འགོག་པ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྟེ། ཡོད་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་རྫས་གྲུབ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ནམ་མཁའ་རླུང་རྟེན་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྤང་བྱ་སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་རྫས་གྲུབ་ཁྱད་པར་བར་གྲུབ་པོ། །
བདུན་པ། གཞི་ལྔ་ནི། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་
སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་པ་ལ། སེམས་བཅུ་གཉིས་སམ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ལས། བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤར་ཡང་། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའ་ས་མང་དྲུག །མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། མ་ངེས་པའི་ས་པ་བརྒྱད་དང་ཞེ་དྲུག་ཡོད་དེ། ིརྩ་བ་ལས། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་དང་། ལུགས་འདིར་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བདུན་སོགས་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་

- 28 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་། །ཞེས་པ་ནས། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྫས་གྲུབ་ཁྱད་པར་བ་གསུམ་དང་། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེར་འདོད་ལ། སྡུག་བདེན་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དགོས་སྟེ། དེ་གཉིས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་བཅུ་དང་ལྡན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་ཐར་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱད།བརྒྱད་པ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས།
དབང་སྐྱེས་བློ་ནི་རྣམ་མེད་ཀྱི། །ཕྲ་རགས་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག །ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། ཕྲ་རབ་རྡུལ་ལས་གྲུབ་པ་ནི། །བློ་ཡི་རྣམ་པ་མེད་པ་རུ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་གྱིས་དངོས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཅོད་ཆེད་དུ། དབང་སྐྱེས་ཏེ་དབང་ཤེས་སྨོས་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར། འདྲ་རྣམ་གྱིས་བར་ཆོད་པར་མི་འདོད་སྙམ་ནས་རྣམ་མེད་དང་དངོས་སུ་ཞེས་སྨོས་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡང་དངོས་སུ་རིག་ལ། འོ་ན། དེ་དབང་པོའ་ཡུལ་ལས་མ་ ིའདས་སམ་སྙམ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་དབང་པོའ་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་། རིགས་མཐུན་ ིབསགས་པའམ་འདུས་པ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་སྐྲ་ཉག་རེ་རེ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང་། མང་པོ་འདུས་ན་རིག་པས་སོ་སྙམ་ནས་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། རྣམ་པ་མེད་པས་དབང་སྐྱེས་བློ། །རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པས་དངོས་སུ་རིག །ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། མིག་ལས་བློ་སྐྱེས་རྣམ་མེད་ཅིང་། །མངོན་སུམ་རིག་པ་རྡུལ་གྱི་ཚོགས།། ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བ་སྔོན་པོའ་འདྲ་རྣམ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ ིམིག་ཤེས་ལ་དེ་དངོས་སུ་སྣང་བས་སྔོན་པོ་སྣང་བར་འཇོག་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མིག་ཤེས་ལ་དེ་དངོས་སུ་སྣང་ན་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། རྟོག་པ་ལ་

- 29 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡུལ་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་མི་སྣང་ཡང་། ཡུལ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་སྣང་བར་འཇོག་པ་བཞིན་ཐལ་བར་བསམ་མམ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་འཇལ་བ་ན་དེ་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པས་རྣམ་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་བཞི་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དགུ་པ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་།
མེད་དགག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཐོབ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་འདི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །རྫས་བཏགས་གཉིས་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་ཆེར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ལ། རྫས་གྲུབ་ནི་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་རང་དབང་བ་རེ་མེད་ན་འཇོག་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཅུ་པ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་དྲུག་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལྔ།
དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ལས། བྱེད་རྒྱུ་ལྷ་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཀུན་འགྲོའ་རྒྱུ། ིརྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ལས། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཅིག་འབྱུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། །འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་

- 30 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་། །སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་འདྲ་བ་འོ། །ཞེས་དང་། བཞི་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ།། ཞེས་དང་། ལྔ་པ་ནི། ཀུན་འགྲོའ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ ིཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། །ཞེས་དང་། དྲུག་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། འབྲས་བུ་ལྔ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས། བདག་པོའ་འབྲས་བུ་ ིདང་ལྔ། རྩ་བ་ལས། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །རྒྱུ་མཐུན་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའོ། །བྲལ་བ་བློ་ཡིས་ཟད་པའོ། །གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས། །སྔོན་བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །འདུས་བྱས་ཁོ་ནས་བདག་པོའ་འབྲས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ིགཉིས་པ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲ་འདོད་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བུ། གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། རྩ་བ་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྷའོ། ལྷ་མ་ཡིན་དེ་ལྷ་དང་དུད་འགྲོ་ཅི་རིགས་པར་བསྡུས་ནས་འགྲོ་བ་ལྔ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལས། དེར་ནི་དམྱལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་དེ་དག །མངལ་སྐྱེས་དང་། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་། རྫུས་སྐྱེས་དང་། སྒོང་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེས་གནས་བཞིར་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལས། དེར་ནི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ།། ཞེས་དང་། སྐྱེས་གནས་བཞི་པོ་དེ་དག་འགྲོ་བ་ལྔར་མ་བསྡུས་ཏེ། གང་མ་བསྡུས་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །རྩ་བ་ལས། བགྲོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིར། །སྲིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། པར་འགའ་ཞིག་དུ། སྲིད་པ་བར་མ་འགྲོ་མ་གཏོགས།། ཞེས་པའང་ཡོད། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་འདོད་ཚུལ་ལ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་

- 31 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གིས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། སྲུང་བ་པས། སེམས་གཅིག་བུ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། །ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ། ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མངོན་
སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབང་པོའ་མངོན་སུམ་ ིདང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དབང་པོའ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ིམིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། བེམ་པོ་ལྟ་བ་ཚད་མ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའ་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་གཞལ་ཞིང་། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ ིགིས་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་ན། རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩ་བ་ལས། གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི།། གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་སོགས་འདོད་ཅིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །
གསུམ་པ། སྤྱིར་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་
པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ངག་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆུ་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག །སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག །ཀུན་བཏུས་ལས། རྔ་རྡུང་བའི་སྒྲ་ལ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་

- 32 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལུགས་འདིར་བཀག་ཅིང་། གླིང་བུ་འབུད་པའི་སྒྲ་དེ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་སྟོན་པའི་སྙན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དཔྱད། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས། ལུགས་འདི་ལ་བེམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་མོ། །
གཉིས་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྤང་
བྱ་དང་། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ། རྩ་བ་ལས། དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་མོད། དངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་གཉིས་ཡོད། རྩ་བ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་མུན་པ། ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མུན་པ་ལ། ཕྲ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་བཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ངོ་བོ་ཕྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གྱི་དབྱིབས་བཀོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་འདིར་གནས་པའི་ཕལ་པས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་ནུབ་ནས་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ཞེ་ལྔ་ལོངས་པའི་རྗེས་ལ། ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་དུ་གསལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་དྲུག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེའི་གདན་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བཀོད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དེ་རིང་དུས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཕལ་པས་མི་ཤེས་པ་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མི་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བཅུ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། །ས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དག། ཚོན་ནམ་རྡོ་ཡི་གསེབ་ན་གསེར། །བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས། །ཞེས་

- 33 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ལ། ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤངས་པ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤངས་ཚུལ་འདི་ནི་སྤང་ལྡན་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་གོ །
གསུམ་པ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐར་པའི་གོ་འཕང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ། རང་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་། མི་སློབ་ལམ་སྟེ་ལྔ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གོང་མ་གཞན་གཉིས་ལའང་རང་ཡིན་གྱི་ལྔ་ལྔ་སྟེ། ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་སོ་སྐྱེའི་ལམ་དང་། གཞན་གསུམ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་བརྒྱད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ། ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ལུགས་འདིར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པ། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་བ་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས།། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བློ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒོམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིང་རྐྱང་པ་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའང་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་གཉིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་

- 34 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་རྣམས་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཟད་པར་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་གྲུབ་ཚུལ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་རྫས་སུ་བཅུ། ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྫས་བཅུར་བསྡུས་ཚུལ་དང་། སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དབང་སྟོབས་གཉིས་དྲོད་རྩེ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། སྡེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །མཐོང་དང་སྒོམ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །གཉིས་ཀྱིས་མི་སློབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་ཚུལ་སོགས། རྩ་བ་ལས། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཡིས། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་སྦྱིན་པ་རྫོགས། །ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅས་ཀྱང་ནི། །མི་འཁྲུགས་བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས། །སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་བློའ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། ིའདིར་མང་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་སོ།།
གསུམ་པ། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། རྩ་བ་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་
མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། འབྲས་བུ་བཞི་རྣམས་བཞག་པ་ནི། །ཞེས་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱི་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ། འབྲས་གནས་བཞི་དང་དེ་བཞིའི་ཞུགས་པ་སྟེ། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་ནི། རྩ་བ་ལས། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །འདུལ་བ་ག་ལ་ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པའི་མདོ་ཡོད། ས་ག་མ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོའང་དེའོ། །འབྲས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཀྱི་མདོ་འང་དེ་ན་ཡོད། ཞེས་དང་། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་

- 35 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རིགས། །ཞེས་པ་རྣམས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི། རྩ་བ་ལས། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན།། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི། དེ་དགུ་ཟད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། །དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་མྱ་ངན་འདའ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་དེ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས། བར་པ་བཞི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ལ། ཐ་མ་ལྔ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད། དང་པོ་རིགས་དང་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། རྩ་བ་ལས། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྔ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་ཀྱི་དེ་ལས་མར་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་ཉོན་གྱིས་ཉམས་ན། ཕྱིར་འོང་དང་རྒྱུན་ཞུགས་པར་ལྷུང་བ་ཡོད་པ། འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྣང་ངོ་། །ཉན་ཐོས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་དང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བརྩི་ཡང་ཅིག་ཅར་པ་ཁས་མི་ལེན་སྟེ། གཞན་དུ་ན། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཐོད་བརྒལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཁས་ལེན་པ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་མཐུན་ནོ། །དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་དང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྤང་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཡིན་པར་མ་ཟད། གོང་མའི་ལུགས་ལ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་གྱིས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་སྤངས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་མདོ་

- 36 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་སྦྱར་ཚུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་གནས་ཡིན་པས། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་དུ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཐར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མུན་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འབྲས་གནས་བཞིའི་དང་པོ་གསུམ་འདོད་པ་ཁོ་ན་དང་། མཐའ་མ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་གར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ལས། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ། །མཐའ་མ་ནི་གསུམ་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་སྦྲེལ་ནས་ཚོགས་ལམ་མན་ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། བསེ་རུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་མཚན་བཟང་གི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ཏེ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་རྩྭ་དག་ང་ལ་མྱུར་དུ་བྱིན། །དེ་རིང་ང་ལ་རྩྭས་ནི་དོན་ཆེར་འགྱུར། །དཔུང་དང་བཅས་པའི་བདུད་ནི་བཅོམ་ནས་སུ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཞི་བ་རིག་པར་འགྱུར། །སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྤོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་སྲོད་ལ་ལྷའི་བུས་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐར་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ཙམ་ན་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་

- 37 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་དང་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། བཙུན་མོ་འཁོར་གྱིས་རོལ་རྩེད་སོགས་ལོ་ཉི་ཤ་རྩ་དགུའི་བར་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་ཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པའི་དཔྱིད་ཐ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྲོད་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཏུལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་རབ་བྱུང་སོ་སྐྱེའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆ་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་དེ་ལའང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཛད་པ་ལའང་ཐོ་རངས་འཚང་རྒྱ་བར་ཉེ་བར་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་ཀའི་རྡོར་ཏིང་ཚུན་ཆད་སློབ་པ་དང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞག་ཞེ་དགུའི་བར་བདུན་ཕྲག་བདུན་རིང་མི་སྨྲ་བར་ནགས་ཀྱི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་མཛད་པའི་རྗེས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐུལ་ཏེ། དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ནས་ཝཱ་ར་ཎཱ་སཱི་ལ་སོགས་པར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་ཁྲིད་པར་མཛད་པ་སོགས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་ཆོས་འཁོར་ལ་ལུང་རྟོགས་གི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་འཁོར་དངོས་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། །ཆོས་འཁོར་ལ་དཔེ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པ་དགོས་པར་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །མྱུར་བར་འགྲོ་སོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་དགའ་བོའ་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ ིཀྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ངམ་སྙམ། ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་

- 38 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། སྔོན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་བཀོད་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ངེས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཁས་ལེན་ནོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་ལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་བེམ་རིག་གི་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཐོབ་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་གང་དུ་ཡོད་པ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྩ་བ་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། །གཏོགས། ཞེས་སོ།། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྡུག་ཀུན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགལ་དེ། སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རུང་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་སྡུག་བདེན་སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་ནི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་འཇོག་དགོས་སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་རྣམས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དེ། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་སོ། །
༈ ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་གནས་བཅས་ཤིང་། །འབུམ་ཕྲག་འདུལ་བའི་

- 39 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཞུང་གི་གདེངས་ཀས་བརྗིད། །རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་ནོར་བུ་གཙུག་ན་མཛེས། །མཆོག་གཉིས་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །
གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད།
དབྱེ་བ། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་བསྡུས་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཅད་རྒྱུས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། མདོ་སྡེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་
པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཇོག་པས་མདོ་སྡེ་བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ནི་སྒོ་དྲུག་པ་དང་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་ཅིང་མདོ་སྡེ་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། མིང་དཔེས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པའོ། །དཔེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད། མདོ་མྱང་འདས་ཤོག་གྲངས་ ༡༨༥ གསལ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། མདོ་སྡེ་ཚད་མར་སྨྲ་བས་མདོ་སྡེ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེའི་ཚིག་དོན་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་འཆད་པར་བྱའོ། །
དེ་ཡང་དབྱར་ཁས་བླངས་པ་བསྲ་རྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་ལྟར་ཐོས་
པ་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་གཞུང་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་འགའ་རེ་འདིར་བཀོད་པར་བྱའོ། །ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྡིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤོང་། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། །ཅེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཁྱིམ་ནི་ལེགས་གཡོགས་པ། །མུན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་ཞུགས་

- 40 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ན། །གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ།། དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་བློ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། །སྡིག་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཆོས། །མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྡན་མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དགེ་དང་སྡིག་པའི་ཆོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། །གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ན། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་འདི་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཤེས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྐུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག །ཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་བོ་ཡིན། །གནོད་པ་མེད་པ་མྱ་ངན་ནད་ཀྱི་སྨན། །ཉེས་པ་ཆེ་བའི་དཔུང་འཇོམས་དཔུང་གི་མཆོག །གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཚེགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་མོས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་བཤད་པ་ལ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐོས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མ་ཐོས་པ་གསར་དུ་འཛིན་ཅིང་། འཛིན་པ་དང་བརྗོད་པ་དང་བྱང་བར་ཁ་ཏོན་ལ་བརྩོན་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཚིག་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཉན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་མདོ་སྡེ་འཛིན་པའམ། འདུལ་བ་འཛིན་པའམ། མ་མོ་འཛིན་པའམ། ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་ཐོས་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མོས་པས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

- 41 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་རྣམས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་སོ། །སྤྱན་སྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། སྔོན་ཆད་བློ་ཡུལ་མ་བཟུང་བའི། །ཆོས་གང་ཐོས་ནས་བློར་བཟུང་བ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། །རྣ་བར་ཐོས་ཀྱང་བློར་མ་བཟུང་། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་མིང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་བྱུང་མ་རྙེད་ཀྱང་། གཞན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་ལུང་ཚད་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ཙམ་མམ་དོན་ངེས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། འདིར་གསུང་རབ་ཉན་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཐོས་བྱུང་། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ནས་ཉན་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ། ཞེས་པ་ནས། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། ཚིག་ཉན་པ་དང་། དོན་ཉན་པ་གཉིས་དང་། ཉན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཉན་པའི་ཐོས་པ་གསུམ་དང་། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་དང་། དབྱེ་བསྡུའི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོའ་སྒོ་ནས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཉན་པའི་ཐོས་ ིཔ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། ཉན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་འབྲུ་ཉན་པ་དང་དོན་ཉན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་ཕྱིར་དང་། །རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས་དེ་བཞིན་གསུངས་ཀྱང་འདིར་

- 42 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཚིག་མང་དོགས་ནས་མ་དྲངས་ཀྱང་བྱང་ས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐོས་བྱུང་གི་བློ་ལའང་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཐོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོས་བྱུང་ཡོད་ཚུལ་རིམ་པས་དཔག་ན་ཤེས་སླའོ། །ཐོས་པའི་ས་མཚམས་ཡོད་དེ། རྣ་བས་ཐོས་པ་ཙམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་ཡོད་ཀྱང་། སྔར་མ་ཐོས་པ་གསར་སློབ་ཀྱིས་ཐོས་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས། ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་གཙོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་། འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བས་སྔར་མ་ཐོས་པ་གསར་དུ་ཐོས་པ་ནི་ས་བཅུའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། ཐོས་བྱུང་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །
བསམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་བཞི་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དོན་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསམ་ནས་ཚད་མས་ངེས་པ་འདྲེན་ཕྱིར་དུ་སེམས་པ་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་སེམས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། བསམ་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དབེན་པར་ཆོས་ངེས་པར་སེམས་པ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དོན་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཡིན་པའོ།། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་དྲུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་སྟེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བསམ་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ལས་ངེས་པ་
རྙེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དེའི་དོན་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལྟར་གྱི་ཚིག་ལ་སེམས་པ་དང་། དོན་ལ་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད། ཚིག་ལ་སེམས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མིང་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལའང་མིང་ངམ་ཚིག་དུ་མས་སྟོན་ཚུལ་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་

- 43 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིར། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ཕྱུག་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་པར་གདགས། །ཞེས་ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་དང་། །ཞེས་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། བདེར་གཤེགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདུད་འདུལ་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། དོན་ལ་སེམས་པ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་
པ་དང་། གཞལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། སེམས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བགྲང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྔ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཤིང་། བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་བྱས་ཤིང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་བགྲང་བ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲངས་དང་བགྲང་བའི་རྣམ་པ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཚད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། གཞལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཚུལ་ལ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་ཅིང་། བསམ་ནས་གཞལ་བར་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཞེས་དང་ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གོ་རྒྱུ་བཟང་པོའོ། །དེ་བཞིན་བསམ་བྱུང་ལའང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ལྟར་གྱི་དོན་

- 44 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་རྗེས་དཔག་བཞི་སོགས་བསམ་པ་རེ་རེ་ལས་འབྱུང་བའི་བསམ་བྱུང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་ས་མཚམས་ཡོད་དེ། བསམ་པ་ཙམ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པར་བྱས་ན། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྲོ་ཡང་། སྔར་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་གཅོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་གཙོ་བོ་དང་། འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་དེ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་བྱུང་ཡང་རིགས་འདྲ།
སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མས་བཅད་
དེ། ངེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་འཛིན་ཅིང་། དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་བསྣན་ཏེ་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་འཇོག་སྒོམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། སྒོམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་དེའི་སྐལ་ཅན་དུ་བྱེད་པའམ་ཡིད་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞེས་ཟེར་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་དང་། ཉན་ས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒོམ་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། ངེས་པ་རྙེད་པ་དེ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་དང་། ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མངོན་

- 45 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་འབྱེད་པའི་དོན་ཀྱང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བཞི། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྔ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་དཔྱོད་པར་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་། སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་དང་། བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་དང་། བསལ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་བ་གཉིས་དང་། མཐོང་སྒོམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་ལྔའི་སྒོམ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་ཀྱི་སྒོམ་གཉིས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྒོམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྒོམ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་བྱུང་ལའང་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྒོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒོམ་བྱུང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་གྱི་ས་མཚམས་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་བསྒོམས་ཟིན་མ་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོམ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་ཐོབ་པ་གསར་སློབ་ཀྱི་སྒོམ་ནི་གཙོ་བོ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་དང་། འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒོམ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །སྒོམ་བྱུང་གི་ས་མཚམས་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། རྗེས་དཔག་ལ་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་བློ་དགོས་པ་རིགས་སྨྲ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་དགོས། སྒོམ་

- 46 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བྱུང་གི་རྟོག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་དང་། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་ ིལས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས། །ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་མེད་པས་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་སློབ་ན་གཅིག་གི་གེགས་གཅིག་གིས་བསལ། གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཚོ་ནང་གི་པད་མ་བཞིན་རྒྱས་པར་འགྱུར་པ་ལས། སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་སྟེ། ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མྱུར་བ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདི་ནི་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའ་གསུང་ལས། ཐོས་ཉུང་དམུས་ལོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེ་ཀོ་ཅི་ ིཞིག་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། ད་ཐོས་ཙ་ན་བསམ་སྒོམ་བསྔོ། །བསམ་དུས་ཙ་ན་ཐོས་སྒོམ་བསྔོ། །སྒོམ་དུས་ཙ་ན་ཐོས་བསམ་བསྔོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གསང་སྔགས་མོས་པ་ལམ་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་བས་ཐོས་བསམ་རྒྱ་མི་སྐྱེད་པར་མོས་གུས་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་བདེ་སྙམ་པ་སྲིད་ཅིང་། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་གཉིས་བཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། བློ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་པ་མེད། མ་ཐོས་པ་ལས་བསམ་པ་མེད། །གཉིས་བྲལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་དང་། རྒྱན་བདུན་གྲོལ་བ་ལས།

- 47 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་སློབ་འདོད་ནའང་། དང་པོར་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཚིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་པ་སྐྱེད། །དེ་ནས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཚིག་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་བསླབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྔགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཉམས་ལེན་འཚང་རྒྱ་ཁའི་བར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འང་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་ལས། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཉམས་ལེན་འཚང་རྒྱ་ཁའི་བར་དུ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བསྐལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མར་བདག །སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་གྱུར་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་ཐོས་བཙལ་བས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་བདག་གིས་སྔོན། །དཀའ་ཐུབ་རྣམ་དག་བསྟན་བྱས་ཤིང་། །བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཉེར་བསྟན་པས།། བདག་གི་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། བདག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །དཀའ་ཐུབ་ཡུན་རིང་བརྟེན་བྱེད་ཅིང་། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ངས་མཆོད་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་བསགས་དགོས་པ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བསླབ་དགོས་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་པས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་དཔེ་དྲུག་ཅུས་བཤད་པའང་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དཔེ་ཆོས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་ངོ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲངས་རྣམ་པའི་གསུམ། །ཞེས་དང་། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་ན་རེ། ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་མདོ་ཚད་མར་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་དེ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་ཡོད་པ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་བཤད་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

- 48 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པའི་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་རིམ་འཛིན་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རི་མོ་གདིང་བ་མཐོང་བའི་ཚེ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་
མང་པོ། །ཅི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་གོ། ཞེས་དང་། དེའི་སྔ་འགྲེལ་ལས། གང་དག་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་རྣམ་པ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། གཞན་དེའི་ལུགས་ནི་འདིའི་རྗེས་སུ་རིམ་པས་བཀོད་ནས་བཀག་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཉིས་བཀག་ལ། སེམས་ཙམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་འོག་དེར་བཀག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཛེ་ཏ་རིས་གྲུབ་མཐའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདིར་སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྦྱར་བས་འདི་ལྟར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་བཞིན་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་མྱུར་བས་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ལུགས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནས། དཔེར་ན། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ཁྲ་བོའ་སྟེང་ ིགི་དཀར་དམར་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དེ། མདོ་སྡེ་པ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད། འདིས་དཔེར་ན། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་སྔར་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་

- 49 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་བུ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ན་འདིའི་ཚེ། ཞེས་ཕྱོགས་སྔར་བླངས་པས་སོ། །དེས་ན། དཔེར་ན། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ཁྲ་བོའ་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་ ིམ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བར། ཁྲ་འཛིན་མི་ཤེས་གཅིག་བུ་དེ་ཁྲ་བོའ་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་རིམ་ ིཔས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དེ། མདོ་སྡེ་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད།
གསུམ་པ། སྣ་ཚོགས་རིམ་འཛིན་པ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་
པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་བྱུང་སྟེ། །མགྱོགས་པར་འབྱུང་བས་བླུན་པོ་དག །ཅིག་ཆའི་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ལུགས་འདི་ཕྱོགས་སྔར་བླངས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དཔེར་ན། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ཁྲ་བོའ་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རིམ་གྱིས་ ིའབྱུང་བར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དེ། མདོ་སྡེ་པ་སྣ་ཚོགས་རིམ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད།བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་
འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཙམ་བཤད་པར། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དབྱེ་ན། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས། གཞི་དེར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ། གཞི་དེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། མེད་པ་ལ། མདོ་མྱང་འདས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་བྱུང་བས་མེད་པ། དཔེར་ན། འཇིམ་པ་ལས་མ་བགྱིས་པའི་སྔ་རོལ་ན་རྫ་མ་མ་མཆིས་པ་ལྟ་བུ། འགགས་ཏེ་མེད་པ། དཔེར་ན། རྫ་མ་ཞིག་ནས་མ་མཆིས་པ་ལྟ་བུ། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ། དཔེར་ན། བ་ལང་ལ་རྟ་མ་མཆིས་པ་ལྟ་བུ། གཏན་ནས་མེད་པ། དཔེར་ན། རུས་སྦལ་གྱི་སྤུ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚད་མས་དམིགས་པ། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། བློའ་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་བ། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་རྟོགས་ ི

- 50 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་བྱ་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡོད་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། ཡུལ་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཕན་ཚུན་ཁྱབ་པ་བརྒྱད་ཚང་བའི་ཆོས། དོན་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། རྟག་དངོས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་དགུ །
དང་པོ། སྒྲ་དང་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་རང་མཚན་སྤྱི་མཚན་དང་བཅས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི། རྟ་དང་བ་གླང་ལྟ་བུ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བུམ་པ་དང་གཅིག་དང་། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ། ཡང་རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད།། ཅེས་དང་། རང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས།
དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ། དབྱེ་ན། མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གཉིས། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་

- 51 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གང་རུང་འཕེན་པ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤུགས་ལ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པའི་དགག་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་དངོས་པོ་གཞན་འཕེན་པའི་དགག་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་ཤགས་གཉིས་ཀར་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་དགག་པ་དང་། རང་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་ཀྱང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་བཞི་ཡོད། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་པོ་དང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། རི་མེད་པའི་ཐང་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲལ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་བསྡུས་པའི་ལུང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་བཞུགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱི་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྔར་གྱི་མ་ཡིན་དགག་བཞི་བསྟན་ལ། གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མེད་དགག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས། མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་གཞི་ནི། དཔེར་ན། དབུ་མ་པས། བདེན་པར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ་ནི་བདེན་པར་མེད་བྱས་པའི་ཚེ་བདེན་གྲུབ་བདག་ཙམ་ལས་སྤྱིར་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་ལས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། །དཀར་པོ་མིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་ཚད་ཆེན་ལས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ།། མིན་པ་ལའང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བློ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཀ་ཤིས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་

- 52 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་ལྟར། དགག་པ་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ལ། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་སེལ་ལོ། །གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། བློའ་ིགཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ་ཡོད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག །རྟོག་པའི་སྒྲོ་བཏགས་མིན་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ། དོན་འདི་ལ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཤཱཀྱ་བློའ་འགྲེལ་པ་ལས། རེ་ཞིག་ ིགཅིག་ནི་འདི་ལ་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག། རྟོག་པས་སྒྲོ་གཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས། བློའ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ ིཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། སྒྲ་བཤད་ནི། བློ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཤཱཀྱ་བློའ་འགྲེལ་པ་ལས། འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ ིཔའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག །དགག་བྱ་བཀག་ཤལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད་ནི། དགག་བྱ་མེད་པར་བཀག་གྱིས་གཞན་གསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱ་བློའ་འགྲེལ་པ་ལས། གཞན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ ིཔར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། གང་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ། བུམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ། ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ། ཡུལ་དེ་ཤགས་ལ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་

- 53 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་ཤགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་སོ། །
བཞི་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས། མངོན་གྱུར་གྱི་
མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས། ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། སྔ་མ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག །ཕྱི་མ་དང་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའ་ིམངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་གཉིས་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི། དཔེར་ན། མདུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ། མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །ལྐོག་གྱུར་ལ། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཉིས། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་ཕྲ་མོ་དང་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ནོ།། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དོན་གཅིག །ཡང་ན་ལུང་གི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཟེར་ནའང་ཆོག་གོ །མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ཤིན་ལྐོག་དེ་དག་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོས་པ་ན། །ལུང་འདྲེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས། །ཞེས་དང་། གནས་གསུམ་པར་མ་འཕོས་ན་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི། །མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་ཚུལ་ལ། ཡུལ་དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དཔྱད་པ་དེ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་ལ་བྱེད་པས་གསུམ་ཆར་གྱིས་དག་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཡུལ་ཅན་དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་རྣམ་དག་གཞིར་བཞག །ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་

- 54 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའམ་ལུང་གི་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་དེ། དཔྱད་གསུམ་དག་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་ན། ལུང་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གམ་ལུང་གི་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ། ཞེས་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གནད་གཅིག་གོ །དེ་དག་ལ་འཕྲོས་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སོང་བའི་དཔེར་བརྗོད་འཇོག་ལུགས་དང་། ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཚུལ་དང་། ལུང་འགོག་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་དང་རིགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་དུ་བལྟའོ། །ལྔ་པ། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ།
སོ་སོ་བའི་ཆོས། ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དྲུག་པ། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཆོས། འགལ་བའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུ། ཐ་མི་དད་དང་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་གང་རུང་། མི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞག་ན། གཟུགས་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དང་། གཅིག་ཡིན་པ་བཞག་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ། རི་བོང་རྭ་དང་སྒྲ་རྟག་པ་སོགས་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། འགལ་དང་མི་འགལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རིགས་སྨྲ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

- 55 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བདུན་པ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི། སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱོད་དེ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ཡིན་པ། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །
བརྒྱད་པ། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་
ཆ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བུམ་པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེ་བའི་ཆ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བུམ་པ་མ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག །དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ་དངོས་པོ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད།
དགུ་པ། ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། རྟག་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟག་པ་དང་། རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ་གཉིས། ཡོད་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་དང་བུམ་པ་དང་གཅིག་དང་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མདོག་ཏུ་རུང་བའི་མཚོན་བྱ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ། དངོས་པོ་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས། ཤེས་པ། ལྡན་མིན་འདུས་བྱེད་དང་གསུམ། གཟུགས་སུ་རུང་བ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིའི་གཟུགས་དང་། ནང་གི་གཟུགས་གཉིས་ཡོད། སྐྱེས་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས། ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རོའ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྔ་ཡོད། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ ི

- 56 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བྱ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་གཉིས་ཡོད། དབྱིབས་སུ་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཐོ་བའི་གཟུགས་དང་། དམའ་བོའ་གཟུགས་དང་། རིང་པོའི་གཟུགས་དང་། ཐུང་བའི་གཟུགས་དང་། གྲུ་བཞིའི་ ིགཟུགས་དང་། ཟླུམ་པོའ་གཟུགས་དང་། །ཕྱ་ལེ་བའི་གཟུགས་དང་། ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ ིགཟུགས་དེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོག་ཏུ་རུང་བ། ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྩ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་སྟེ་བཞི་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། དེར་གྱུར་བའི་སྤྲིན་གྱི་ཁ་དོག་དང་། དུ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ཁུག་སྣའི་ཁ་དོག་དང་། སྣང་བའི་ཁ་དོག་དང་། མུན་པའི་ཁ་དོག་དང་། གྲིབ་མའི་ཁ་དོག་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ནི། མཛོད་རྩ་བ་ལས། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཉན་བྱ། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པའི་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་གཉིས། དེ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་རེརེ་ལའང་སྙན་པའི་སྒྲ་དང་། མི་སྙན་པའི་སྒྲ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཤེས་ཀྱི་མྱོང་བྱ། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་དང་། སྦྱར་བྱུང་གི་དྲི་གཉིས། དེ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ། ཞིམ་པའི་དྲི་དང་། མི་ཞིམ་པའི་དྲི་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི། མཛོད་རྩ་ལས། དྲི་རྣམ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྕེ་ཤེས་ཀྱི་མྱོང་བྱ། རོའ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ ིམཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངར་བ་དང་། སྐྱུར་བ་དང་། ལན་ཚྭ་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། བསྐ་བ་སྟེ་དྲུག །མཛོད་རྩ་བ་ལས། རོ་ནི་རྣམ་དྲུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཤེས་ཀྱི་རེག་བྱ། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སའི་འབྱུང་བ་དང་། ཆུའི་འབྱུང་བ་དང་། མེའི་འབྱུང་བ་དང་། རླུང་གི་འབྱུང་བ་སྟེ་བཞི་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། འཇམ་པ་དང་། རྩུབ་པ་

- 57 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་། ལྕི་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། གྲང་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་རྩ་ལས། རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡོད་དེ། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་ཡིན་ལ། དབྱིབས་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་མ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡོད་དེ། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ། ནང་གི་གཟུགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་
བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་གཟུགས། ནང་གི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྔ། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ། མིག་གི་དབང་པོའ་མཚན་ཉིད། དབང་པོ་ལྷག་མ་བཞིའི་ ིམཚན་ཉིད་རིགས་པ་དེ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། ཤེས་པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།
གསལ་ཞིང་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་ཕྱིར་དོན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཤེས་པ་བེམ་མིན་ལོག་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་བེམ་པོའ་རང་བཞིན་ལས།། བཟློག་པ་རབ་ཏུ་ ིསྐྱེ་བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ན་གསལ་བ་ནི་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། །བློ་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་གསལ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །
ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྟོགས་པའི་བློ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་སུ་

- 58 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དབྱེ་བ། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དབང་པོའ་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རང་རིག་ ིདང་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་བློ། རྟོགས་པའི་བློའ་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ ིལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའ་ཕྱིར། །ཞེས་བློ་དེས་ཆོས་ ིདེ་ངེས་པ་ན་རང་གི་བཟློག་ཟླའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་ལ། དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དངོས་རྟོགས་དང་ཤགས་རྟོགས་རེ་རེ་ལའང་ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་ཤགས་རྟོགས་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པའི་དངོས་རྟོགས་ཤགས་རྟོགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེའི་མཚན་གཞི་དང་བཅས་པ་བློ་རིག་ཡིག་ཆ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་བློ། མ་རྟོགས་པའི་བློའ་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ིསྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་། འཛིན་སྟངས་མེད་པའི་མོས་སྒོམ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད།
གཉིས་པ། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་བཤད་པ་ལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་པའི་རིག་
པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་སླུ། ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་དབྱེན། དབང་མངོན་དང་། ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་ ིགི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག །དབང་པོའ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་ ི

- 59 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དབང་པོའ་མངོན་སུམ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བར་དུ་ལྔ་ཡོད། དེ་དག་རེ་ ིརེ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་དང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་གསུམ་རེ་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་བློ་རིག་ཡིག་ཆ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་འདྲེན་བྱེད་ ིཀྱི་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའི་རང་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ། མངོན་སུམ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །བཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་གཉིས་བསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དབང་མངོན་འདས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་བར་ལྔ་ཡོད། འཛིན་རྣམ། རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། འཛིན་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཅེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ། །མ་མྱོང་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་གསུམ་ཡོད། མིག་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དེ་འདྲའི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ལྟ་བུ་རྣམས་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མཁྱེན་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ། །གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་བསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་

- 60 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ། དེར་རྣམ་མཁྱེན་སྣང་ཅིང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྣང་བར་ཐལ། དེར་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་སྣང་བ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྔར་གྲུབ།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་རྣམ་མཁྱེན་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཉིད་ལས།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ། མཐོང་བ་ལ་འཁྲུལ་བྱེད་དང་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་དང་ནི། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་སྐྱེད་བྱེད། །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་མེད་པར་གསུངས་པ་མང་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་སོགས་དབྱེ་

- 61 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ན། གསར་དུ་མི་
བསླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཅད་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་སོགས་ཡོད།
གསུམ་པ། རྟོག་བཅས། རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་
དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག །རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན།། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་དང་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལྔ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་ཐམས་ཅད་དོ། །རྟོག་པའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཡུལ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་བློ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་བློ་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་དང་ལོག་ཤེས་དང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མ་དད་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དག་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་དོ། །བཞི་པ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ། དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་

- 62 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལ་རྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ། མིག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དབང་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མིག་ཤེས་ནས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྔ་ཡོད། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ཁོ་ན་ལ་རྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དོ། །
ལྔ་པ། རང་རིག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བཤད་ཟིན། གཞན་
རིག་གི་ཤེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྔས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བའི་སེམས་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྔས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། མཚུངས་ལྡན་ལྔ་འཇོག་ཚུལ་མངོན་པ་གོང་འོག་མི་འདྲ་སྟེ། མཛོད་ལྟར་ན། དམིགས་པ་མཚུངས་པ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ། རྫས་མཚུངས་པ། དུས་མཚུངས་པ། རྟེན་མཚུངས་པ་དང་ལྔ། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། དམིགས་པ་མཚུངས་པ། རྫས་མཚུངས་པ། དུས་མཚུངས་པ། ངོ་བོ་མཚུངས་པ། ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་སྟེ་ལྔའོ། །སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག །རྩ་ཉོན་དྲུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤ། གཞན་འགྱུར་བཞི་སྟེ་ང་གཅིག་གོ །ལུགས་འདིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །མཛོད་ནས་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞེ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་བརྗེད་ངེས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་གཡེང་དང་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་སྟེ་ལྔ་བསྣན་ན་ས་སྡེ་དང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་དང་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་

- 63 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མཛོད་ལུགས་ལ་བརྗེད་ངེས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་སུ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །དེ་དག་རེ་རེའི་གྲངས་ནི་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་འགྲོ་བས་ན་ཀུན་འགྲོ། དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་འགྲོ་བས་ན། ཡུལ་ངེས། བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པས་ན་དགེ་བ། སྒོ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ན་རྩ་ཉོན། སྒོ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ན་ཉེ་ཉོན། འདི་གཉིས་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཞིབ་ཆ་གནང་བའོ། །དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་གྱི་གང་དང་ཡང་རྐྱེན་ཚང་ན་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྲོ་ཆོག་པས་ན་གཞན་འགྱུར་རོ། །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི། ཁྲོ་བ་དང་། འཁོན་འཛིན་དང་། འཆབ་པ་དང་། ཚིག་པ་དང་། ཕྲག་དོག། སེར་སྣ་དང་། སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་འཚེ་དེ་བཅུ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་པོ་རྣམས་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀའི་འཁོར་ལ་ཡོད་ཅེས་འདོད་མཁན་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་ཡིན་ཞེས་འདོད་མཁན་གཉིས་ཡོད་པས་གང་འཐད་མཁས་པ་རྣམས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྣམ་གཡེང་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དུག་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུར་བྱས་ནས་སེམས་འཕྲོ་བ། རྣམ་གཡེང་དང་། རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས་ནི། སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་རྩ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱུན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གང་ལ་བཏགས་པའང་དེ་ཉིད་ལས་གསལ། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད། སེམས་བྱུང་དེ་དག་ནི་ཀུན་བཏུས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
དྲུག་པ། བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག །ཡིད་དཔྱོད།

- 64 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་དང་བདུན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ། ཡིད་དཔྱོད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། མྱོང་སྟོབས་དང་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་གཉིས་གང་རུང་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་མཐའ་ཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་མདོའ་སྒྲ་བྱུང་འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྒྲ་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན། །ཇི་ ིབཞིན་དོན་ནི་བརྟགས་པ་གང་། །ཞེས་པའི་དོན། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་ཚད་ཆེན་སྒྲ་བྱུང་འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པ་ནས། རྗེས་སུ་དཔག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གོ་བའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཕ་མེས་ཀྱི་ཁྲོན་པ་རྙིང་པ་ན་ཆུ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་པ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡང་ཡིན། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའ་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡིས། །ནུས་མེད་དོན་ ིགཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས། གཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས།། ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་འགྲུབ་པོ། །དབྱེ་བ་ནི་སྔར་མངོན་སུམ་བཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་

- 65 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལྔ་པ། བཅད་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཟིན་
རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མའི་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་ཅན་ལས་ལ་ནི། །གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད།། ཅེས་དང་། དབྱེ་བ་ནི། སྔར་མངོན་རྗེས་གཉིས་བཤད་པའིསྐབས་སུ་བཤད་ཟིན།
དྲུག་པ། ལོག་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་རིག་པ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་སྤྱི་ནས་གཅིག་པ་ལ། །འཁྲུལ་བའི་ལོག་པའི་ཤེས་པར་གྱུར། །ཅེས་དང་། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། བསྟན་ཀྱང་མ་ཕྲད་ན་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་ལོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་བློའ་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་ ིམང་ངོ་། །དབྱེ་བ་ནི། སྔར་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
བདུན་པ། ཐེ་ཚོམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་བློ་རྩེ་གཉིས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྩ་ཉོན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་མདོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དེར་སྣང་བ་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཤེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་བློ་ཡིན་ན། བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེས་ན། བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ། བློ་རིག་བདུན་པོ་

- 66 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གང་རུང་དང་། མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ལའང་མུ་བཞི་ཡོད། བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི། དེ་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལའང་མུ་བཞི་ཡོད། བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད། དེ་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལའང་མུ་བཞི་ཡོད། བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་མུ་གསུམ་ཡོད། དེ་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད། བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། རང་རིག་གཉིས་ལ་མུ་གསུམ་ཡོད། དེ་བདུན་པོ་གང་རུང་དང་། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་མུ་སོ་སོའ་ིརྩོད་གཞི་འཇོག་སླ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །
གསུམ་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། བེམ་ཤེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། གང་ཟག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཡོད། སྲོག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་པོ་དང་། དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལྟ་བུ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྲོག་དང་ལྡན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད། གང་ཟག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཉིས་ཡོད། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་འཕགས་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྟག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། སེམས་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཁོར་

- 67 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ནར་ཡོད་པ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པས། སྤོང་སེམས་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡོད་ལ། སེམས་བྱུང་ཡོད་ན། སེམས་ཡོད་དགོས་པས་སོ། །ད་དུང་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་པོ་ཡོད། སེམས་འགག་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་སོགས་དང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མིང་ཡང་མེད། །དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་གོ །
གཉིས་པ། སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དང་། སེམས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག།
སེམས་ཅན་ལ་དབྱེ་ན། སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་འཕགས་རྣམས་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་བླངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཡོད། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་བླངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ། བར་དོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། འགྲོ་བ་རིག་དྲུག་གི་བར་དོ་བ་དྲུག་ཡོད། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་བས། གཟུགས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ།། གཉིས་པ། འགྲོ་བ་ལ་དབྱེ་ན། སྲིད་པ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་མདོ་མྱང་འདས་ཀ་པ་ཤོག་གྲངས་༣༤༡ནས་གསལ། ངན་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཡང་སོས། ཐིག་ནག །བསྡུས་འཇོམས། ངུ་འབོད་ཆུང་བ། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཚ་བ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་སྟེ་བརྒྱད། གཉིས་པ་ལ། ཆུ་བུར་ཅན། ཆུ་བུར་རྡོལ་བ། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ། སོ་ཐམ། ཨུསྒྲཎལ་ལྟར་གས་པ། པདྨ་ལྟར་གས་པ། པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་སྟེ་བརྒྱད། ཉེ་འཁོར་དང་། ཉི་ཚེ་བ་དེ་མིའི་ཡུལ་ནའང་ཡོད་གསུངས། གཉིས་བསྣན་པས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ཟས་སྐོམ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། མེ་ལྕེའི་འཁོར་ལོ་ཅན་རྣམས་སོ། །དུད་འགྲོ་ལ་དབྱེ་

- 68 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ན། བྱིང་ལ་གནས་པའི་དུད་འགྲོ་དང་། ཁ་ཐོར་བའི་དུད་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ནང་གི་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྟ་དང་བ་གླང་ལྟ་བུའོ། །བདེ་འགྲོ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། མི་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་ལྷ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དྲུག །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྡན། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། ཚངས་རིས། ཚངས་ཆེན། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ལྷ་དང་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན། འོད་ཆུང་། འོད་གསལ། ཚད་མེད་འོད་ཀྱི་ལྷ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། དགེ་ཆུང་། དགེ་རྒྱས། ཚད་མེད་དགེའི་ལྷ་གསུམ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན། སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་གནས་དེ་སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་གྱི་ལྷ་གསུམ་དང་། མི་ཆེ་བའི་གནས་དང་། མི་གདུང་བའི་གནས་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་དང་། འོག་མིན་གྱི་གནས་ཏེ། འཕགས་པའི་གནས་གཙང་ལྔའི་ལྷ་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། སྡོམ་བཅུ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་དཀོན་བརྩེགས། ག་པ་ཤོག་གྲངས་༦༤ན་གསལ། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་བཅོ་བརྒྱད་ཕྱེ་བའི་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་བསྣན་པས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ས་སྡེ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུའི་ཚེ་གནས་བླ་འོག་གི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་སོགས་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་དང་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཐུས་འབྲས་བུའི་གནས་ཡང་། གནས་གཞན་བཅུ་བདུན་ལས་བླ་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྒོམ་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་དང་སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས། །བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་

- 69 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀྱི། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐུར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་དང་། ས་སྡེ་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའ་གནས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའི་གོང་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་འདིར་སྟབས་བདེ་བས་བཤད་པ་ཡིན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབྱེ་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་རྩེའི་ལྷ་སྟེ་བཞི་ཡོད། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་དབྱེ་བ་མ་བཤད། མི་ལ་དབྱེ་ན། གླིང་བཞི་དང་། གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རང་ཡུལ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྣང་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་བཞིའོ།། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ་ཡོད། ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ། གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀ་ཐུན་མོང་པའོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་ཕུང་པོའ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་ ིཔ། །ཞེས་པའོ། །སྡེ་བདུན་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། སངས་མ་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གང་ཟག་དང་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་ཡུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་བྲིས།
གསུམ་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་དང་། ཚིག་དང་། ངག་དང་། ཡི་གེ་བཞི། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རྗོད་ ིབྱེད་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་མིང་དང་།

- 70 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བཏགས་མིང་གཉིས་ཡོད། དོན་དེ་ལ་དང་པོར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་གང་ཞིག །དོན་དེ་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པ། དངོས་མིང་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཁྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དང་དོན་དེ་ཆོས་གང་ཞིག་མཚུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུས་བྱས་ནས་དོན་དེ་ལ་ཕྱིས་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་ལ་སེང་གེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་ཆོས་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཆུང་ངུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་འཇུག་ལྡོག་གི་གཞི་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད། ངག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཆུང་ངུས་ཆུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། རེ་རེ་བས་དོན་སྟོན་མི་ནུས་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཚོགས་ན་དོན་སྟོན་རུང་གི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཅན་གྱི་སྒྲ། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཨ་ཨེ་སོགས་དབྱངས་ཡིག་དང་། ཀ་ཁ་སོགས་གསལ་བྱེད་གཉིས་སོ། །ཡང་སྒྲ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། རང་གི་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡིན་ན། རིགས་སྤྱི་ཡིན་དགོས་པ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དཔེར་ན། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡིན་དགོས་པ། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། གངས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡན་ལག་དུ་མ་འདུས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ། དཔེར་ན། བ་གླང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། སྒྲ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཆ་མཛོད། ཡང་སྒྲ་ལ་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས། རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་བྱེད། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། བ་གླང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་མ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད།

- 71 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མཚན་གཞི། དཔེར་ན། བ་གླང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། སྒྲ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་ན་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱོས། རྣམ་རྩ་ལས། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། །མི་སྤོང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བརྡ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའ། །འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །ཀུན་ལ་རྫས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །སྒྲ་ ིཡི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ། །ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་བརྗོད་པ་པོའ་བློ་ངོར་ཤར་བ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་ཤར་ཚུལ་ ིགྱི་ཁྱད་ཙམ་ལས་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ཐུབ་བམ་སྙམ། ལ་ལར་སོ་མོའ་ལྡན་པ་ཞེས། །ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱེད། །དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ ིནི། །འཕན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྡན་གྱུར་ཞེས། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར། ཡང་སྒྲ་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ། ཚིག་ཕྲད་ཁྱད་ཆོས་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཚིག་ཕྲད་ཁྱད་གཞིའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། སྲིད་སྒྲུབ་ཁོ་ན་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་སྲིད་པའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྦྱར་ནས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྔོན་པོ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཡང་སྒྲ་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་དང་། དེའི་ཟླས་དྲངས་པའི་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་དང་། ཤུགས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། དཔེར་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བུམ་པ་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ལྡོག་མ་ལྟ་བུའོ། །བརྡ་ལས་གོ་

- 72 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བར་བྱ་བ། བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཡོད། ངག་གི་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པས་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ངག་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་། ཤུགས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཡོད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་ནས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་ནས་བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ངག་གི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ངག་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཟླས་དྲངས་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དཔེར་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བརྗོད་བྱ་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་རིགས་པས་དཔག་ན་ཤེས་སླ་བས་མ་བྲིས་སོ། །སྒྲ་རྟོག་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་ཟིན། རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཡལ་འདབ་ཅན་གྱི་ཤིང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། མི་དེ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོའ་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ཡང་རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ ིན། སྣང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་སྤྱི་རྐྱང་པ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྤྱི་རྐྱང་པ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བརྡ་མ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བའི་བློ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བརྡ་ལ་བྱང་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། ཡང་རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བརྡ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། དོན་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ལྐོག་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྟོག་པ་དང་

- 73 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ། མངོན་འདོད་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་། འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དྲན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། འདི་ལ་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་དང་། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་གཉིས་ཚིག་ཟིན་མི་འདྲ། ཕྱི་མ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱུའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤང་
བྱ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་མོད་འདིར་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུའོ། །ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནི་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྦྱར་བ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། དེ་དག་གི་ནང་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་གྲོལ་ལམ་དངོས་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་རྟོགས་པའི་ལམ་སྨིན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྩ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་དེའི་སྟོང་བ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལན་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ། གནས་བསྡུས་པ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཡང་། །འདི་ལ་བློ་དང་ལྡན་པས་བསྒོམས། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཚོགས་མ་རྫོགས་པར་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཟབ་མོའ་རིམ་པ་གོམས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཡིན། །ཐེག་ཆེན་སྙིང་རྗེ་སྦྱོར་བ་ལས། །སྦྱིན་ ིསོགས་ལམ་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་རྣམས། །གནས་པའི་དབྱེ་

- 74 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བས་གཞན་དུ་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་དོན་ནི། ཁུར་དང་ཁུར་མཁན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོའ་ང་དེ་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ ིདེ་ཡིན་ལ། འདིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བདག་མེད་པས་ན། ཚིག་བསྡུས་ནས་བདག་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ང་དང་གང་ཟག་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའ་ལུགས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ ིསྦྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པས། བདག་མེད་ཅེས་ཚིག་བསྡུས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པས། བདག་མེད་ཅེས་ཚིག་བསྡུས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པས། བདག་མེད་ཅེས་ཚིག་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་གཅིག་ཏུ་དངོས་སྦྱར་ནས་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་སྦྱར་བའང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། ཅེས་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་དེའི་ནང་ན་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། དཀྱུས་འདྲ་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས།
གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་གཉིས་དང་། དེ་
དག་གི་ས་བོན་དང་། རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཁས་མི་

- 75 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལེན་པ་བྱེ་སྨྲ་དང་མཐུན་ནོ། །
གསུམ་པ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། སྔར་བྱེ་སྨྲའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། ལམ་
ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་བཅོ་ལྔ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་འདོད་པ་ཕལ་ཆེར་མཛོད་དང་འདྲ་ལ། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་ཆ་ཙམ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཕྲ་མོ་དང་བཅས་པའམ་ལྡན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱེ་མདོ་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་གསུམ་མཐུན་ནམ་སྙམ། མཛོད་འགྲེལ་དང་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་དང་ས་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དུས་རིང་ཐུང་དང་། འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་དང་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་འདྲ་བས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་འདྲ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་རིམ་བཞིན། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ།། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ཅིང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། མངོན་སུམ་སྣང་ཡུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་ཤགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས། ཞེས་པ་ནས། སྐྱོན་མེད་དོ། །བར་གྱི་རྩོད་ལན་གྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་

- 76 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་མི་འདོད་དམ་སྙམ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ ིཏུ་ལུགས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཞེས་པའང་འདུག་པས་གོ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་འགྲེལ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྕང་ ིསྐྱའི་གྲུབ་མཐར་ཡང་གསལ་ཁ་ཡོད། རྩོད་ལན་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཞིག་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ། འབྲས་བུ་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་
ག་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་དང་། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་། སྐུ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་གསུམ་ག་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་འདྲ་ལ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ལྷག་མེད་པའི་ཚེ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཟག་བཅས་ལ་དགོངས་ཟེར་དགོས་སམ། ཞེས་དང་། དེའི་ཚེ་འཁྲུལ་བྱེད་མེད་པས་འཁྲུལ་ཤེས་སོགས་མི་འདོད་ཀྱི་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚོད་དུ་སྣང་ཡང་། རྩོད་ཚེ་སྙིང་རྗེ་སོགས་འཇོག་ན་བློ་རིག་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས། དབྱིངས་དེར་ཞུགས་པ་འཕོ་བ་དང་དུས་མཉམ་པས་དེའི་ཀུན་སློང་ལྷག་བཅས་པའི་ཚེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་རྣམ་བཞག་འདོད་པ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་ལའང་འདུལ་བ་ཁ་པ་ཤོག་གྲངས་༥༥རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤ་ཡོད་གསུངས། དེ་བཞིན་འདོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱལ་ལ་ལྔ་ཡོད་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གསུངས་ལ། བསྡུས་ན་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་མདོ་མྱང་འདས་༣༡༥ལས། བདག་བསད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གསུངས་པ་དགོངས་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དྲུག་

- 77 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཁས་ལེན་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་དོན་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པ་ལ་འདོད་དོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཛོད་ལྟར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེ་ཡང་མི་དང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཅིག་ཚེ་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་མཁན་གཅིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་མཁན་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་ག་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་མཁན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་བདུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པས་གསུངས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་སོགས་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་བརྩམས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་རྣམས་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པས་བཏགས་པའི། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་འཕགས་པ་མིན་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཕུང་དེ་དག་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་འདུ་བར་འདོད་ལ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་འདོད་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་ཤེར་མདོ་སོགས་སུ་ཆོས་རྣམས་མེད་མེད་ཅེས་མདོ་ཚིག་བཀའ་སྩལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་

- 78 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཏན་མེད་པ་ལ་མི་རུང་བས་དེ་དག་གི་དོན་སྨད་པ་དང་ཉུང་བ་སོགས་ལ་དགོངས་པའམ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལ། རང་སྡེ་བ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཚིག་འཆད་པ་ན་སྨད་པ་དང་ཉུང་བའི་དོན་ལ་སོགས་པར་འཆད་དེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དངོས་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་མང་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་པས། འཇིག་པ་ཕྱི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་ལ། སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འཇིག་པའི་རྒྱུའང་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལྟར་རོ། །ལུགས་འདིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐོགས་པ་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་གང་ལ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་རིག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན། ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་བ་དབང་པོ་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། བེམ་པོ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། མིག་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ། ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་ན་རྩིག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཞིང་མ་སྐྱེས་པར་ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་སྒྲིབ་པ་དང་བར་དུ་ཆོད་པ་གང་ལའང་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་འམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ངེས་ཏེ། འཆིང་བུ་དང་། ལྷང་འཚེར་དང་། ཤེལ་དང་། ཆུ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་མཐོང་བས་ན། བྱེ་སྨྲ་ཁྱེད་

- 79 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་མི་མཐོང་ཟེར་བའང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྣང་བ་ལ་གེགས་མེད་ན་གཟུགས་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ལ། གང་ལ་སྣང་བའི་གེགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེས་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་ནམ་སྙམ། མཛོད་ལས། མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་། ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་པའམ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་བརྟེན་པའི་ལས་རྟེན་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྲུའུ་དག་འབོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་བཙུན་པ་དཔེ་ཅན་གྱིས་ཚོར་འདུ་སེམས་པ་གསུམ་རང་སྐྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དང་། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷས་དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྔ་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། སེམས་བྱུང་ལྷག་མ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དང་། བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བཏགས་ཡོད་དང་། གཟུགས་ཤེས་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། བཏགས་ཡོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ལ། རྫས་ཡོད་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། དེ་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས། ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བུ་འདྲ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་བསྟན་ཏེ། དུས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ལ། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་བཅས་འདོད་མཁན་དང་། ཆ་མེད་འདོད་མཁན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པ། དམིགས་བརྟགས་རྩ་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་མདོ་སྡེ་པས་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཚོགས་པའི་ཚེ་རེ་རེས་ཀྱང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་ཁས་བླངས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ། རྡུལ་ཆ་མེད་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ལ། རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བ་ན་དེ་དག་བར་ཡོད་ལ་ཕན་ཚུན་མ་འབྱར་བར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བསྲུང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། །ཐ་དང་ཕྱོགས་ནས་མང་པོ་དག །ནས། ཆ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་

- 80 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲ་མོ་དེ་དག་བར་མེད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་མ་རེག་པར་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བཙུན་པ་ན་རེ། རྡུལ་རྣམས་ནི་མི་རེག་ཀྱང་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་མང་དྭོགས་ནས་མ་བྲིས། གྲུབ་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། གཉིས་པ་ནི། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འཇོག་དགོས་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད། མཛོད་རྩ་ལས། རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་མགོ་མཚུངས་གི་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་པའི་ཚུལ་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་དབང་ཤེས་ལ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དགའ་བ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་དབང་ཤེས་ལ་མི་རུང་བས་ཤིན་སྦྱངས་ལ་འདོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་དད་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡན་ཆད་སྟན་གཅིག་ལ་བགྲོད་པས་བྱང་འཕགས་ལ་མཉམ་བཞག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ན། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེས་པའི་བརྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་གླིང་གཞན་གསུམ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་ཅེས་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡོད་དམ་སྙམ་སྟེ། བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རྩོད་ཚུལ་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལྟར་དང་། སྟོབས་བཅུའི་མཁྱེན་ཚུལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་ཁ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། མཛོད་རྩ་ལས། འདིའི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འདིའི་

- 81 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གི་ཤེས་པ་ནི་ལ་ལར་འདོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྟོབས་ཤེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དཔེ་ནི། གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་མི། ཕྱིར་བཏང་བ་དང་བྱ་ཞིག་ཁྲས་གཙེས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་གཞལ་བྱའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན། །སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་ངག་གིས་འདོམས་མཛད་པ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སྤྱིའི་འདོད་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་བཤད་པའི་སྐབས་རྫོགས་སོ།། །།

- 82 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

༄༅། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

༈ རྣམ་བཀྲའི་གཟུགས་ལ་མིག་གིས་བལྟ་བ་བཞིན། །
རྣམ་མང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཇི་སྙེད་ལ། །
རྣམ་དག་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་འཇུག་པ། །
ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
གསུམ་པ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་
བཤད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད།གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྨྲ་བས་ན། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་གཞིའི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ། །སྨྲ་བས་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙམ་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། སེམས་ཙམ་རྣམ་བཛུན་པ་
གཉིས། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་

- 83 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡོད་དེ། ཁྲ་འཛིན་མི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཁྲ་བོའ་སྟེང་གི་དཀར་དམར་སོགས་ ིཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ། སེམས་ཙམ་པ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུ་གྲུབ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ། སེམས་ཙམ་པ་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཁྲ་བོའ་སྟེང་གི་དཀར་དམར་སོགས་ ིཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བར་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་དེས་ཁྲ་བོའ་སྟེང་གི་དཀར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་ ིལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ། སེམས་ཙམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་། དྲུང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོའ་དེ་དག་གི་གཞུང་རང་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་ ིགཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་མཁན་གཉིས་ཡོད། ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ནོ། །སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་སྨྲ་མཁན་གཉིས་ཡོད། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ།། ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཚོམས་ལས། གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཕུག་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་འགྲོ་ལ་གཅིག་པུར་རྒྱུ། །ཞེས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། དཔེར་ན། ཁང་པའི་ནང་མར་མེ་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་དེའི་འོད་ཤར་གྱི་བུ་ག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཤར་གྱི་འོད་དང་། ལྷོའ་བུ་ག་ནས་འབྱུང་ ིབའི་ཚེ་ལྷོའ་འོད། ཅེས་པ་དང་། དཔེ་གཉིས་པ། སྤྲེའུ་གཅིག་གིས་ཁང་པའི་ཤར་ལྷོའི་བུ་ག་ ིསོ་སོ་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ་བུ་ག་དེ་དང་དེའི་སྤྲེའུར་བཏགས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་

- 84 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མེད་ཅིང་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་མིག་ཤེས་དང་། རྣ་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་རྣ་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་སོ་སོར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་དབང་ཤེས་དང་སེམས་བྱུང་ལོགས་སུ་མེད་ཅེས་འདོད་མཁན་གཅིག་དང་། དོན་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་དང་སེམས་བྱུང་ལོགས་སུ་མེད་ཅེས་འདོད་མཁན་གཉིས་ཡོད་པ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། ཀུན་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མིག་ཤེས་དང་རྣ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་དེ། སྣ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་བས་ཡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པས་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་པུས་ཁྲ་བོའ་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དཀར་དམར་སོགས་རིམ་གྱིས་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ ིཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་དྭོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། འདིའི་ཞིབ་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཚུལ་འདི་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སེམས་ཀུན་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་བརྫུན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་བརྫུན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་བརྫུན་དྲི་བཅས་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་དྲི་མེད་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་བསླད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་པ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་དྲི་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་མ་བསླད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་

- 85 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྣམ་བརྫུན་པ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་བརྫུན་དྲི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ། དེ་ཉིད་བཅུ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དང་། ཛེ་ཏཱ་རིའི་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་དང་། ཚུལ་དགུ་པ་དང་། ཐེག་བསྡུས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། དབུ་མ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཡོད། ས་སྡེ་ལྔའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་པོ་དང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་
ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། མཐའ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་དྲུག །
དང་པོ་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དང་། གང་གི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞུང་དེ་རྣམས་གང་དུ་གསུངས་པའི་གནས་དང་གནས་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་གི་སྣང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའམ་ཐ་སྙད་རགས་པའི་རྣམ་བཞག་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་གནས་ནི། ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སམ། ཡང་ན་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་བྱ་ལ། གནས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆུ་བོ་ཝཱ་རུ་ཎ་དང་། ཆུ་བོ་ཨ་སིའི་བར་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་མཚམས་སྦྱར་བར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། འདི་ནི་ཆུ་ཀླུང་གི་མིང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མི་རིང་བ་ན་རྒྱལ་པོའ་གྲོང་ཁྱེར་བརྩེགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ ི

- 86 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གྲོང་ཁྱེར་འདིའང་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པར་དགོངས་པ་ན། ལྷའི་བུ་དག་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བབས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འཕགས་པ་དག །ཞིང་འདི་ཡོངས་སུ་སྤོངས་པར་རིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོ་བཅུ་གཉིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་རང་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱས་ལྷའི་བུའི་ཚིག་ཐོས་པས་འདུག་པའི་གདན་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཏཱ་ལ་བདུན་ཙམ་འཕགས་ཏེ། མེས་རང་གི་ཕུང་པོ་བསྲེགས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིང་སྲེལ་ནམ་མཁའ་ལས་འབབ་པ། དེའི་ཕྱིར་གནས་འདི་ལ་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བའི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་བུ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་ན། དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པའི་བརྗེད་བྱང་ལས། དུས་དང་པོར་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་རི་དྭགས་ཀྱི་ཚལ་དྲང་སྲོང་འདུས་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྣམ་པ་གསུམ་རྟག་ཏུ་དེར་འདུའོ། །ཞེས་ཚལ་དང་ཆུ་དང་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ་འཁོར་འཕགས་པའི་ཚོགས་འདུ་བ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་སྐབས་རྣམས་སུའང་གནས་དེར་རང་སངས་རྒྱས་དུ་མ་འདུ་བ་དང་། རེས་འགའ་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲང་སྲོང་དུ་མ་འདུ་བས་དྲང་སྲོང་འདུས་པའི་གནས་ཞེས་པ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། རི་དྭགས་རུ་རུ་མང་པོ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཤ་བ་སྦྲུམ་མའི་དོན་དུ་རི་དྭགས་བསེ་རུ་སྲོག་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོས་རི་དྭགས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་སོགས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེ། རི་དྭགས་ཤ་བ་གསུམ་རྟག་པར་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་གནས་དེ་ལ། རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་དང་། རི་དྭགས་བྱིན་པའི་གནས་དང་། རི་དྭགས་རྒྱུ་བའི་གནས་ཞེས་དུ་མར་བསྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སཱ་ར་ནཱ་ཐར་མཆོད་རྟེན་ཆུང་ཆུང་རྙིང་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་རྒྱལ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་སྲེལ་གྱི་

- 87 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མཆོད་རྟེན་རེད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་རེར་འདུག །བོད་ཧོར་གྱི་ཡུལ་རྣམས་སུ་ལྷ་ཁང་འདུ་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ལ་རི་དྭགས་བསེ་རུའི་གཟུགས་བརྙན་བཞག་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། འཁོར་ལོ་བར་བ་བསྐོར་བའི་གནས་ལ། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རི་དང་། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱལ་པོའ་ཁང་བཟང་དང་། ཀ་ལབསྤྱ་ཀའི་ཚལ་ཏེ་གནས་བཞིར་འདུས་པ་བཅུ་དྲུག་ ིཏུ་གསུངས་པར་བཤད་པས། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་ངོས་མ་བཟུང་ངོ་། །ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོར་བྲག་བྱ་རྒོད་ཀྱི་མགོའ་དབྱིབས་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་ ིགསུངས་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་གསུངས་པའི་ཚེ། ཞིང་གཞན་ནས་བྱང་སེམས་དུ་མ་བྱ་རྒོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་ཉན་པར་འོང་བས་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོའ་ཁུར་ཡུལ་གཞན་འདོགས་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་ ིཔར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་དང་འདྲ་བར་འདོད་པར་བྱ་ལ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པ་རྣམས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚིགས་རྣམས་སུ་འདུ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ན་རིའོ།། ཞེས་ཁྱ‘༣་བྱ‘་ཀུགསཿདག་པར་བ་ཏའི་ངེས་ཚིག་གི་སྟེང་ནས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དཔག་ནས་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་རི་འདི་བསྐལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ ིརུང་སྟེ། བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེའང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་རྡོ་རྗེ་གདན་ནི་མི་འཇིག་པར་གསུངས་ལ་འདིའང་དེ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་སོ། །རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོན་པ་ལ། ཞེས་རྣམས་སྒྲ་སྦྱར་ལ་རྣམས་སྒྲ་མང་ཚིག་ཡིན་པས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གཅིག་པུ་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་བསྐོར་བའི་གནས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་སྨོས་པ་ཡིན་

- 88 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གྱི། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་བསྐོར་བའི་གནས་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལངྐའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟུག་པོ་ན། ཞེས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་གནས་གཉིས་སུ་བཞུགས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ། གནས་དེ་རྣམས་སུ་བསྐོར་བའི་ཆོས་འཁོར་བཤད་པ་ལ། ཆོས་འཁོར་གྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད། མཛོད་རྩ་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་དེ། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་མཚན་གཞི། རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་དང་། ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་དང་། འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་སོགས་མཚན་གཞི། འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བརྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོའ་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ ིཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤོབས་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དེ། བཀའི་མཚན་ཉིད། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་གཞན་རྒྱུ་བཞིས་ནི་སྤོབས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱམས་པ། འདི་སྤོབས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་

- 89 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡིན་གྱི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྤོབས་པ་བཞི་ནི། རྗོད་བྱེད་ཚིག་སྐྱོན་མེད་པའི་འབྲེལ་ཆགས་པ། བརྗོད་བྱའི་ཞེན་དོན་དང་ལྡན་པ། བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ། ཕན་ཡོན་ཞི་བ་མྱང་འདས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དབུ་སེམས་ཀུན་མཐུན་ནོ། །བཀའ་ལ་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མདོ་སྡུད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གླེང་གཞིའི་ལེའུ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ལ་གསུམ་ལས། སྐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གནོད་སྦྱིན་དང་ལྷ་ཀླུ་སོགས་རང་རང་གི་སྔགས་སྨྲས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་བདེན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེའི་མཐུས་རི་དང་ཤིང་དང་འོད་ཟེར་སོགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག །བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ།། ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་པའོ། །སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ། །སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ ིཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དགོངས་འགྲེལ་ ིལས་དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་གོ་དགོས། ཚིག་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

- 90 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ། ངེས་
དོན་གྱི་མདོའ་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་དང་། སྒྲས་ཟིན་ ིསྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་གཉིས་ཡོད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་པ། དཔེར་ན། ཡུམ་བར་མ་ལས། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དང་། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའ་ིམཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་དང་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་གཉིས་ཡོད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། དྲང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་མདོའ་མཚན་ཉིད་རང་རྒྱུད་པས་ ིབཞག་པ་དང་འདྲ་ཡང་། མཚན་གཞི་འཇོག་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དང་། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་རྣམས་ངེས་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོར་འདོད་ལ། མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་པའི་མདོ་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་ཅིང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁུངས་སུའང་དྲངས་ལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པར་བྱར་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེའང་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་དེ། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །འོན་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པ་

- 91 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། ཐོག་མཐའ་དྲང་དོན་བར་པ་ངེས་དོན་མདོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་འཇོག་ཚུལ་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གཅིག་གི་དོན་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲང་དོན་ངེས་དོན་གཉིས་དང་། དགོངས་པས་བཤད་པ་དང་དགོངས་མིན་བཤད་པ་གཉིས་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཐའ་དྲུག་དང་། ཚིག་དོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། སྦས་དོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ཚུལ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་། གནས་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཕྱོགས་མཐུན་དང་
བཅས་པ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། དུས་དང་པོར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དངོས་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། །མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང་། ལས་བརྒྱ་པ་དང་། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་སོགས་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་པོ་བར་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སྐོར་དགུ་སོགས་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དང་། དེ་དག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་དང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་དང་། མདོ་ཕལ་ཆེན་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལའང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལེའུ་བཅུ་པ། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའ་མདོ་རྣམས་སོ། །མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་ ིགཉིས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཕྱོགས་མཐུན་མིན་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པས་མདོ་འདི་གཉིས་དྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་ནང་གི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ ི

- 92 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པས་འདིའི་ལུགས་ལ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཡིན་ནོ།། མདོའ་བྱུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ ིབྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ལྡོག་ནས་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ཡུལ་དང་དུས་དང་སྟོན་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་གླེང་གཞི་སོ་སོར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོའ་བྱུང་ཚུལ་ལས་སྔགས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ཐ་ ིདད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རེ་རེ་ནས་སྨོས་ཀྱིས་མི་ལོང་ལ། སྐབས་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདིར་མ་བྲིས། སོ་སོའ་གླེང་གཞིའི་སྟེང་ནས་གཟིགས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དཀའི་གནས་སུ་མི་སྣང་ངོ་། །མཁས་པ་གཞན་དག་འགའ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལོ་བདུན། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལོ་ཉེར་བདུན། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལོ་བཅུ་སོགས་དེ་དག་གསུངས་པའི་དུས་ལ་ངེས་བཟུང་གི་མཚམས་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲའི་དྭོགས་པ་མེད་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནས་འདའ་ཚུལ་བར་དུ་བསྟན་པར་ལུང་སྡེ་བཞི་ན་སྙོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནས་འདའ་ཚུལ་བར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་འདུལ་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་ནི་སྟེར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྔས་ནི་བསྐུལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ།། སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བརྡའ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟར་བུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་ང་མི་འཆི། །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་མ་བསྟན་གོང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཟབ་ཞི་སྤྲོ་བྲལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནས་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དང་། མ་ཟད་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་

- 93 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནས་བདུན་ཕྲག་ཚུན་ཆད་དུ་གསུངས་ཡང་། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལྔ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཐོག་མའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་འདུ་ཐབས་དང་། སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་འཇོག་པ་མིན་གྱི། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། མ་ག་དྷར་ནི་སྔོན་ཆད་ཆོས་བྱུང་བ། །ཞེས་པ་ནས། སྙན་པའི་གསུངས་བརྗོད་པ་ཡི་དུས་ལ་བབ། །རྔ་སྒྲ་རི་དྭགས་དབང་ལྟར་བསྒྲག་ཏུ་གསོལ། །ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཅིང་། །ཚོང་པ་ག་གོན་དང་། བཟང་པོ་གཉིས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞིའི་གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ནའང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཐུན་མོང་བ་དང་མང་བ་གཙོ་ཆེ་བས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་རང་ཉིད་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ིཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། འདི་ལོ་ཙཱ་བས་ཐེག་ཆེན་དུ་མཛད། དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་དག་ལས་ཐེག་ཆུང་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་དུས་དེ་ལྟར་བཤད་ཙམ་ཡིན་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྣང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཕུང་གི་གྲངས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་།

- 94 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཞེས་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་ལ་བསྟན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་ལ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དབང་པོ་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྐལ་བ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཀྱང་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྐྱེན་འདི་ཁོ་ན་དང་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཉེས་དམིགས་འདི་ཙམ་སྐྱེད་པ་ཞེས་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ངོས་བཟུང་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཕུང་གཅིག་ལའང་ཤོ་ལོ་ཀ་སོགས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་སྟེ་འདི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་ལྷག་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ནང་གསེས་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བྱས་ཆོག་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ནང་གི་སྤྱོད་པ་སྣ་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པའང་མངོན་གྱུར་ཅུང་ཟད་མགོ་གནོན་པ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་ནས་བཟུང་། དེའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོའ་དངོས་གཉེན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ ིཔའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུང་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མཁྱེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། རྟོགས་སམ། མཐོང་ངམ། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་གཏམ་བརྗོད་པར་བྱེད་ནུས་སམ། སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་

- 95 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ཤེས་ཏེ་དེ་དག་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་ནུས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ཀུན་དགའ་བོའ་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ ིསྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བ་རེ་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་དུ་འཇོག་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་ཀྱང་། གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བའི་ཚད་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོའ་སྒོ་བྱམས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་གྱི་ལམ་ཆ་ ིཚང་བས་ཆོག་ལ། འདི་འདྲའི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟུང་ནུས་ལ། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པས་སྒོ་བཏོད་དེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱི་དེའི་འདུལ་བའི་དྲི་མ་མ་རྫོགས་པ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ནོར་བུའི་དྲི་མ་སྦྱོངས་བའི་དཔེས་ཤེས་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་དེའི་ཞེ་སྡང་ཟད་ཀྱང་ཞེ་སྡང་གི་དྲི་མ་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱའི་དགྲ་མ་བཅོམ་པ་དང་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཚར་བ་སོགས་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དང་། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེ་ང་རོའ་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ི ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་རེ་རེའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཆ་ཚང་སྟོན་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྱང་སེམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པའི་ནང་ཚན་དོན་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སེྟ། མདོ་ལས། འགྲོ་བ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས།

- 96 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་བསྡུ་བ་པོའ་རྣམ་བཞག་ནི་ ིསྐབས་འདིར་དྭོགས་པ་ཆུང་ཡང་སྤྱིར་མཁོ་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཀུན་དགའི་བོ་སོགས་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་བསྡུ་བའི་ཚེ་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུངས་མིན་ཏེ། །མདོ་སྡེ་སོགས་སུ་མ་བསྡུས་ཕྱིར། །རིག་བྱེད་མཐའ་ཡི་ལྟ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་ལན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཟུང་ན་བཀའ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་ཀྱང་སྡུད་པ་པོ་མེད་མི་དགོས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་བཙུན་པ་བླ་མའི་མདོ་སྡེ་ལས། མདོ་དེ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་བཙུན་པ་བླ་མ་གཅིག་བུ་ལས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའ་མདོ་ལས། རང་ཉིད་སྟོན་པའི་དྲུང་ནས་ལོ་ཉི་ ི ཤ་ལྷག་ཙམ་ལ་དངོས་སུ་ཉན་ཅིང་དེས་སྔར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཕུང་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཞིག་དགེ་སློང་གཞན་ལས་ཐོས་པར་གསུངས་ལ། སྔོན་གྱི་ལོ་དེ་སྙེད་ཅིག་ཏུ་ཉིས་སྟོང་པོ་དེ་ལས་མ་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་པས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོས་ལུང་ཐམས་ཅད་མ་བཟུང་པར་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འགའ་ཞིག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་ཀྱང་བཀའ་མིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀའ་མིན་ནས་མ་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་ནས་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་པ་ལས། བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་རབ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ ིརོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་ཀྱང་། དེ་སྡུད་པ་པོ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྟོག་གེ་འབར་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་

- 97 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་མདོའ་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། སྔོན་སངས་རྒྱས་སྟོང་ ིའཁོར་བསྒྱུར་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཏེ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཁྱེའུ་ཆོས་སེམས་ནི་ཕྱག་རྡོར་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཁྱེའུ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ནི་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་པའི་རྒྱུད་ལས། ཕྱག་རྡོར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་སྡུད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཊིཀྐར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེས་ཆོས་ཀྱང་ཕྱག་རྡོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་མཚན་དུ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་བཞེད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་དུའང་ཕྱག་རྡོར་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསང་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐལ་པ་བཟང་པོའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ ིབསྲུང་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་གཏད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ལྕང་ལོ་ཅན་ན་བཞུགས་པ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བར། ཀུན་བཟང་གསང་བདག་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པ་ནི། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་བོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་རིས་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་

- 98 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས། བཙུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས། སྨྲས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་ལས། མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་བསྡུས་མཛད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོད་གཅོད་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཉན་ཐོས་དངོས་གནས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། སྲས་སྒྲ་ཅན་འཛིན་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། ལྷས་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་ན། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་རང་འགའ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་ཟིན་བྲིས་ལས། དེ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱུད་དོན་མི་ཤེས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་དགའི་བོ་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་མདོ་ལུགས་ལའང་འདོད་དགོས་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལེའུ་ལས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་བཞིན། །དེ་སྙེད་ཀྱི་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་གསུས་པོ་ཆེ། །ཀ་པི་ན་དང་ནམ་གྲུ་ཀ་ཏ་ཡ་ནའི་བུ། །གང་པོ་དང་ནི་རབ་འབྱོར་འོད་སྲུང་མཐོང་བར་གྱུར། །ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོ། །ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞུ་བ་བདག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་སངས་རྒྱས་གང་དུ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སོགས་སུའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ཟུང་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཇི་སྐད་དུ། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །ཞེས་པ་འདིས་འོད་སྲུང་དང་ཤཱ་རིའི་བུ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་ཐོས་སྒྲོགས་སུ་བཤད་པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་འཁོར་གྱི་ཉན་ཐོས་གཅིག་

- 99 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འོད་སྲུང་དང་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་ཆེའི་དབང་གིས་འདོད་དོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཚེ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཉི་ཁྲི་ལས། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་པའི་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་མཆོག་ཟུང་ནང་གི་ཉན་ཐོས་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཞན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་དག་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ན་ཡང་དམན་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤཱ་རིའི་བུ་དབང་པོ་རྣོ་ཡང་མོས་པ་དམན་པས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མཆོག་ཟུང་དང་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་
བརྒྱར་ཡོད་པ་བཞིན། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་མ་ལུས་པ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མགོན་དེའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གླིང་། །མ་ལུས་གཅིག་ཆར་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོང་མཛད་པའི། །ཐུབ་པའི་གསང་གསུམ་མངོན་གྱུར་བདུད་བཞི་ལས། །རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོའ་ཞབས་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་དགའི་བོ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དངོས་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་མདོ། ཐེག་དམན་ ིགྱི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པའི་མཚན་གཞི་བཟུང་རྒྱུ་སུ་ཞིག་ཡོད་པ་སྨོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཤེས་བྱེད་

- 100 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལུང་རྣམས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་རྣམས་དེའི་ཕྱིར་ན། བྱམས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་དང་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ཤཱ་རིའི་བུ་རྣམས་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་པ་རེ་དང་། ཉན་ཐོས་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟའོ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པའི་སྐབས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཡང་གལ་ཆེ། དཔེར་ན། ཐུན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རིམ་ཅན་མཛད་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོའ་དབང་ ིདུ་བྱས་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གཅིག་ཆར་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅུ་གོ་ཞིང་འཆད་པའི་ཡུན་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་ཆོས་དེ་འདྲ་སྟོང་གོ་ཞིང་འཆད་ནུས། དེས་གཅིག་བཤད་པའི་ཡུན་ལ། མོའུ་གལ་གྱི་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་ཁྲི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདའ་ནུས། འདིས་གཅིག་འདའ་བའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླིང་རེ་རེར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་ཁ་ཅག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པར་ཤེས་སོ།། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་གཤེགས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་གསུངས་ཚུལ་ཡང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་སྟོན་པར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་སྟོན་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའ་ལེའུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ ིཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཚིག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས།། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྙད་བགྱི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྐུ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་

- 101 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་ལྟ་ཞོག་གི་འོན་ཀྱང་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཀུན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཚད་མེད་པའི་མདོ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་སྐད། །ནས། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་བདེ་ཡང་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་ཚད་སོགས་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན།། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པ། ཉུང་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉུང་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལྷ་མི་ལས་མང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་དེ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཉུང་འབྲུ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བའི་ཚོད་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཉུང་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཞེས་དང་། ཡང་། སྟོང་གསུམ་ཉུང་དཀར་གྱིས་བཀང་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉུང་དཀར་རེ་རེ་བཞག་སྟེ་བགྲང་ཡང་ཉུང་དཀར་ཟད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་ཟད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བས་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པས་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་དུང་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་འདིར་མང་དྭོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་

- 102 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་རང་གི་དོན་དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་ཀྱི་མཛད་པ་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་ ིམངོན་པར་སྐྱེས་པའི་མཛད་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་ལྟ་བུ། ཐུན་མོང་གི་གདུལ་བྱའི་སྣང་ཚོད་ལྟར་གྱི་མཛད་པ། དཔེར་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་ལྟ་བུ། གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དངོས་པོའ་གནད་ཚོད་གཙོ་བོར་ཁས་ལེན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ། ཐུན་མོང་མ་ ིཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་དང་། སྣང་ཚོད་གཙོ་བོར་ཁས་ལེན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཐུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། སྣང་ཚོད་དང་། དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་ལ་བྱེད་པ་རང་ལུགས་ ིཡིན་པ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ལོངས་སྐུའི་མཛད་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་གཉིས་རེ་གཉིས་རེ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ཚོད་ལྟར་གྱི་མཛད་པ་དང་། དོན་དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་ཀྱི་མཛད་པ་རེ་རེ་ ིཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་
སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ལས། དྲང་ངེས་རྟོན་རིགས་དགོངས་ལྡེམ་བཞི་བཞིས་འབྱེད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་རྟོན་པ་བཞི་དང་། རིགས་པ་བཞིས་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད། དགོངས་པ་ཅན་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པས་འདི་དག་གོ་ན་གསུང་རབ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མདོར་བསྡུས་སྙིང་པོ་གསལ་བ་རེ་བྱ། དང་པོ་རྟོན་པ་བཞིའི་ཁུངས་འགོད་པ་ནི། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་སོ། །འདིས་རྟོན་བཞི་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ང་ཞེས་པ་དང་། གུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་པ་བསྡོམས་པས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲགས་

- 103 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པས་གུས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པའི་དོན་དང་། ང་ཡི་བཀའ། ཞེས་པ་དང་། བླང་བར་བྱ། ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ཚད་མར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་དང་། །ཡང་ང་ཡི་བཀའ་ཞེས་དང་། གུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་པ་བསྡོམས་པས། བཀའ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ཚད་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་མི་འཛིན་པས་ན། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། བརྟགས་ལ། ཞེས་པ་དང་། བླང་བར་བྱ་ཡི་ཞེས་པ་བསྡོམས་པས། དགོངས་དོན་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འཛིན་དགོས་པས་དོན་ལ་རྟོན་པ་བཤད། བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས། ཞེས་པས། གསེར་གྱི་ཕྱིའི་སྐྱོན་ཡོན་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་སླའང་། གཏིང་ན་སྐྱོན་ཡོན་ཡོད་མེད་ནན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟར། བསྟན་དོན་རགས་པ་ཙམ་ཤེས་སླའང་དེས་མི་ངོམས་པས། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། དགོངས་པའི་གཏིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འཚོལ་དགོས་པས་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པར་བཤད། གསེར་ལ་སྐྱོན་ཡོན་རགས་ཕྲ་དང་མཐུན་པར་བརྟགས་པའི་ཐབས་མེ་དང་གཅོད་བྱེད་དང་བརྡར་སོགས་རིམ་པར་ཡོད་པ་བཞིན། གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་མཇལ་བྱེད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བློ་གྲོས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པ་དང་འདས་པ་སོགས་ཡོད་པས། སྔ་མ་སྔ་མས་མི་ཆོག་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དང་། མཐར་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བར་ལ་སློབ་དགོས་པས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། དེ་ལ་བསྲེགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡར་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་རོ། །རྟོན་བཞི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། འདི་ལས་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ངེས་དོན་དང་ཆོས་ལ་རྟོན་པར་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་པ་དབབ་དགོས་པ་དང་། དེའང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མཐར་ཐུག་འབྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་ལ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་ངེས་དོན་

- 104 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གྱི་མདོའ་དགོངས་པ་འབྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་བཤད་དེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། ཆོས་ལ་རྟོན་ ིཔ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་ལས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི། དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་པ་འདིར་གནས་ཞེས་དྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་དོན་དུ་མཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དྲང་ངེས་ཡིག་ཆ་ལས། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ལ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་ཞེན་མི་བྱ་བར་བདེན་མེད་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ས་ལས། རྟོན་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་བརྩོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཐོས་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད། བསམ་ཚུལ་ཡང་བཤད། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་བཤད། དེ་གསུམ་རེ་རེས་མི་ཆོག་པར་ཡ་མ་བྲལ་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད། རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོས་པ་བྱེད་པ་ཐོག་མར་གང་ཟག་བཞིའི་དང་པོ་ཚུལ་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་། བླུན་པོའ་གྲགས་པ་ཙམ་ལ་ ིབརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་སྟོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན། ཆོས་ཉན་པའི་ཚེའང་རྒྱང་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་ཚིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་ཆ་ལ་བླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་གི་གནད་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉན་པ་དང་། ཉན་པའི་ཚུལ་ཡང་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་སྔ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་བློར་མ་ཤོང་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་རྣམས་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་རྣམས་ངེས་དོན་རྟོགས་པ་གཞན་ལས་ཉན་ཅིང་ཐོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པའི་དགོས་པའང་ཐོས་པ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཐོས་ལོ་དང་ཤེས་ལོའ་གྲགས་པ་འདོད་པ་ཙམ་དང་གཤག་འགྱེད་ ི

- 105 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སྙམ་པ་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཤེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་ལམ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཚིག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སོ་སོར་རྟོན་པ་གསུམ་པས་ནི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཆོས་དག་བདག་གིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཤེས་པ་དག་ལས་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཉན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། བསམ་པས་ངེས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། རང་གི་ཞེན་ཕྱོགས་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྟོན་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་སློབ་དགོས་པ་དང་། སློབ་ཚུལ་ཡང་གསུང་གི་ཚིག་བཟུང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལུང་དོན་ལ་འཐད་སྒྲུབ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར་གང་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་བྱས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་དུ་བགྲོད་ནུས་ངེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟ་བུས་བཀྲལ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བློའང་གང་བྱུང་གིས་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཀྱི་སྟོང་པ་མེད་དགག་གམ། ཡང་ན་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོའམ། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། མདོར་བསྡུས་ན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་སམ་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་

- 106 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ལས་ཕུང་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྡང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་དང་། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཚད་མར་གྱུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། རིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འདི་དོན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྨྲ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཐོས་པ་ལྷུར་བླང་བར་མི་བྱ་ཡི། དོན་ལ་བསམ་པར་བྱ། གཞལ་བར་བྱ། ཉེ་བར་བརྟག་པ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། བསྟན་པའི་དོན་དང་། ཞེས་སོགས་དང་འདིའི་དོན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའང་འདི་ནི་དྲང་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་ནུས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ངེས་དོན་ཚད་མ་ལྡན་པ་དང་། །ཞེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའམ། དེས་ཚད་མར་མཛད་པས་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་། ཞེས་དང་། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པས་བཤད་པའི་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཅིང་དེའང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཅིག་གིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་འཚོལ་དགོས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ནང་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡང་མི་རྟོགས་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

- 107 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྟོན་པ་བཞི་ལ། རིགས་པ་ཚད་མ། དོན་ཚད་མ། རྟོན་པ་ཚད་མ། ཡེ་ཤེས་ཚད་མ་ཞེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ། སྒོམ་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། དང་པོ་སྒོམ་གྱི་གོལ་ས་ཆེ་ཤོས་ནི་གཞུང་
ཆེན་མོ་རྣམས་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་བྱེད་ཙམ་དུ་བཟུང་ནས་ཡལ་བར་དོར་ཏེ། མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་རེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་གསུངས། སངས་རྒྱས་ལས་མཁས་པ་སུའང་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་ལྷག་པར་ཆེ་བས་དོན་དུ་འགྱུར་ན་མི་གསུངས་པ་མི་སྲིད་པས། དེའི་གསུང་རབ་ལ་མན་ངག་གི་རྒྱལ་པོར་གོ་ནས་མོས་པ་བྱེད་དགོས། བཀའ་ལ་སྒྲས་ཟིན་འགལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ན་འགལ་བ་མེད་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་དྲང་དོན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་ནས་མཐར་ངེས་དོན་ལ་སྦྱོར་བས་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྙིང་པོ་དང་གཞན་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གོ་སྟེ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་དགོས། གདམས་པར་ཤར་པ་ན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཏེ་མྱང་འདས་སུ་བགྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེ་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ན་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྲུགས། །ཐུབ་ཚུལ་བཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལ་ཐོགས་འགྲེལ་དང་། རྒྱུད་ལ་དར་ཊིཀ་སོགས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དགོངས་པ་དཔྱོད་པས་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་དགོངས་པ་ལོག་པར་དྲངས་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཟུང་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་

- 108 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད།། ཅེས་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་པ། །རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེའང་གཙོ་ཆེར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། གང་ཟག་
ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པས་གང་ཐོས་པ་དེའི་དོན་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པར་བྱེད། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པས་དགོངས་པ་ཉེ་བར་བརྟགས་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པས་ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དུས་བཞིར་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ཆོས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་དང་། འཛིན་པའི་དུས་དང་། དོན་ལ་ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་དུས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ལས་རྟོན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་ཆོས་དང་དོན་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ། རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་བཤད་དེ། གང་ཟག་བཟང་ངན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་
དུ་འགྱུར་ན་སུས་བཤད་ཀྱང་ཉན་དགོས་པ་དང་། ཉན་ཤེས་པ་དང་། ཁ་ནས་བཤད་ཤེས་པས་མི་ཆོག་གི །སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཀུན་དོན་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་དང་། དོན་ཡང་ཕུགས་སུ་མི་བསླུ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། མདོར་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཕལ་པའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ལ་རྟོན་པས་ནི་གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། དོན་དམ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་ནི། །ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཚིག་

- 109 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལ་རྟོན་པ་མིན། །ཡུལ་གྱི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་ཤེས་ན། །བསྟན་བཅོས་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། ཀར་ཎཱ་ཌ་ཡི་ཀར་ཎཱའི་སྒྲས། །རྡོ་དང་རྐང་པ་བརྗོད་པར་བྱ། །ལ་ལར་འོན་པ་རབ་བརྗོད་དེ། །དེ་བཞིན་རྒྱུད་རྣམས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། ཡུལ་སོ་སོའ་བརྡ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དོན་རེ་རེ་ལའང་མིང་མི་འདྲ་བ་དང་། མིང་ ིརེ་རེ་ལའང་དོན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པས་དོན་དེ་ལ་བརྡའ་བྱས་པའི་སོ་སོའ་ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། བསྟན་ ིབཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་དག་ནི་ངེས་བཟུང་དུ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་རྣམས་མིང་བརྡའི་གཞིར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟང་ཤོས་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། རྒྱས་པར་ལུང་རིགས་བཻ་ཌཱུར་དཀར་པོའ་གན་མཛོད་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ལས་ཤེས་པར་ ིབྱའོ། །འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན།། དྲི་ཞིམ་འབྱུང་ན་རི་དྭགས་ཀྱི། །ལྟེ་བ་ལས་ཀྱང་གླ་རྩི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོན་པ་ནི་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ནི་ཚིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཚིག་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་སྙན་ཡང་དོན་བསླུ་བྲིད་ལས་མེད་པས། དོན་ལྡན་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་ཁོ་ན་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། མདོ་གང་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་གང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱང་སྡིག་སྤོང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་པའི་མངོན་མཐོའ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ལས་ཟག་བཅས་དང་ ིཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ི

- 110 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུང་ལས། དགེ་འདིས་མཚོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་པའི། །བདག་གཞན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རུ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི། །ཤེས་ཀྱི་མཁས་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་རྒྱུར། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་སྨིན་པར། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། ང་བཙུན་པོ་རྨོངས་པར་མ་ཤོར་བ། །ཆོས་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་བསྐྱངས་པའི་དྲིན། །ང་མཁས་པས་བཙུན་ཚུགས་མ་བཅོམ་པ། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟབ་མོ་བསྒོམས་པའི་དྲིན། །ང་བསྒོམས་པས་ཁ་ཏོན་མ་བཅོམ་པ། །བཀའ་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་བལྟས་པའི་དྲིན། །ང་ཀློག་པས་བསམ་གཏན་མི་བཅོམ་པ། །རྗེ་བླ་མའི་མན་ངག་ཆུད་པའི་དྲིན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་རབ་བསྡུས་ནས། །གནས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་ཤེས་པ། །སྐྱེ་དཀའ་སྤྱད་ཆོས་ལ་སྤྱད་པའི་དྲིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་དྲངས་ན་འབྲེལ་ཆེའམ་སྙམ། །རྟོན་བཞི་ནི་མདོ་སྔགས་གང་གི་སྐབས་སུའང་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ད་དུང་ཅུང་ཟད་སྤྲོ་ན། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་གང་ཟག་ལ། གང་ཟག་ཕལ་པ་དང་། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གཉིས་ཡོད། ཆོས་ལའང་ཚིག་དང་དོན་གཉིས་ཡོད། དེའི་དོན་ལའང་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་ལ། །ངེས་དོན་དེ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། ངེས་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་བཅད་ཀྱང་། སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་བཅད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རིག་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། ངེས་ངོ་སྣང་ངོ་གཉིས་ཀར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་བཅད་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོར་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོས་བཅས་ཡིན་ཏེ། རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་

- 111 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བདག་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའ་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ ིསྣང་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བཞག་དགོས་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དེ་དག་གི་འདོད་ཞེན་ནམ་གང་ཟག་དེ་བཟང་བ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་པར། དེའི་འདོད་པའམ། དེས་བཤད་པའི་ཚིག་དང་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཕལ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟར་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་བས་སྡེ་སྣོད་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བ་རྣམས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བསླུ་བ་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཚིག་གི་ཁྲིད་ཚུལ་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ། རིག་པ་འཕེལ་ཆེད་དོ། །གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་གང་ཟག་མཆོག་ལ་ལྟོས་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་སོགས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་བཤད་པ་ཡིན་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། བཤད་ཚད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ནམ་ངེས་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར། དེ་དག་གིས་བཤད་པའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཡིད་རྟོན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། ལང་གཤེགས་དང་། བྱང་ས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། མུ་སྟེགས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་བདག་སྨྲའི་ཞེན་ཚུལ་བཟློག་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་དེ། སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོའ་དགོངས་དོན་དང་། ིསྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱང་འཕེན་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ། ཁུར་ཁུར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པས། ཕྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་དེ། གང་ཟག་གིས་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའ་དགོངས་གཞི་ཡིན་པར་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ ིམདོ་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་རྣམས་ལས་གསུངས་པས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན།

- 112 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཞེས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་གང་ཟག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱི།
གཉིས་པ། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་
དངོས་ཟིན་ལྟར་དུ་གནས་ལུགས་སོགས་སུ་མི་བསླུ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ། དེའི་དོན་ཡིན་པ་སྔར་དུས་འཁོར་རྩ་བརྒྱུད་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་ལུང་དོན་ལྟར་རོ། །དེའི་ཚིག་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་དང་། དོན་ལའང་དྲང་དོན་དང་། ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དྲང་དོན་ལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དྲང་དོན་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དྲང་དོན་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ངེས་དོན་ལའང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། །དྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་མི་བདེན། ངེས་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བཤད་ཚོད་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་མི་བདེན། སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ། དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲངས་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲང་ངེས་འཇོག་པ་ན། ཞེས་པ་

- 113 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ནས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །
བཞི་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། འདིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་
སོྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བློ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ནི་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་མངོན་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་བློ་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རམ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟུང་ཚུལ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་པའི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དང་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྙིང་པོར་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། སྤྱིར་རྟོན་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེར་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་། ཡེ་ཤེས་ནི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་གང་ཡང་མི་རྟོག་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེར་མདོ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་ཆོས་ལ་འཇོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་ཚིག་གམ་ཡི་གེ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་དོན་ནི་གང་། ཡི་གེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐས་ཀྱི་ཐེམ་པ་བར་མ་དེ་འོག་མ་ནས་ཡར་བགྲོད་སའི་ཐེམ་པ་གོང་མ་དང་། དེའི་སྟེང་མར་བགྲོད་པའི་ཚེ་འདོར་རྒྱུའི་ཐེམ་པ་འོག་མར་འཇོག་པ་མི་འགལ་

- 114 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཡིན་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཚིག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་དོན་དང་། ལམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ངེས་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་གཉིས་ཀར་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའི་ཚེ་ཚིག་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་ ིཔར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས། མི་དགེ་བཅུ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ལའང་སོ་སོའ་ངོ་བོ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལེགས་པར་ངེས་ནས་སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ ིདེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་ལའང་བཞག་ཆོག་སྟེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་མདོ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ་རང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མདོ་ལ་རྟོན་པ་བཞིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་རྣམ་ཤེས་སུ་བྱས་ཚེ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བློ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་དང་། མྱང་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་བློ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སུ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་གསུངས་ལ། བདེན་བཞིའི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་དུང་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །བཻ་ཌཱུར་དཀར་པོའ་གན་མཛོད་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་ ིསྐོང་དང་། དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པ་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་

- 115 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསལ། རྟོན་པ་བཞིའི་ཕན་ཡོན་ནི། རྟོན་པ་དང་པོས་ཆོས་ལས་མི་ཉམས་པས་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འདི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཉིས་པས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། གསུམ་པས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས་མི་ཉམས་པས་ལུང་དོན་ལ་ལོག་པར་མི་འཇུག་པ་དང་། བཞི་པས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་རབ་ལས་མི་ཉམས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མོས་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། །གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང་། །བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། བརྟན་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་རྟོན་བཞི་ཡན་ཆད་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་ལུགས་བྱས་དགོས་པ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ། རིགས་པ་བཞིས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་ན་རིགས་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅེ་ན། བཞིས་དཔྱོད་དེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ།། ཞེས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ ིཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དམན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་སུ་དེ་དག་གི་གཞི་སོ་སོའ་སྒོ་ནས་འཚོལ་བའོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའི་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཞིང་པས་ཞིང་ལས་བྱེད་པའི་འཐད་པ་དང་། ཆོས་པས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་འཐད་པའོ། །གསུམ་པ་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཚད་མས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆུ་གྲང་བ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་ངང་ཚུལ་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའོ། །གསུམ་པ་དགོངས་

- 116 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་ཅན་བཤད་པ་ལ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་ ིཔོ་ནི། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་ཚིག་ཟིན་ལ་སྒྲས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའི་མདོ་བཞི་ཡོད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་ལ་བཞིར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན། སྦྱིན་སོགས་སྣ་རེས་ཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་དེ་སྨད་ནས་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་བསྔགས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་དབྱིག་འགྲེལ་དང་། ཐེག་བསྡུས་དང་། ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་དང་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆ་ ིརྣམས་ལས་གསལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལྡེམ་དགོངས་བཤད་པ་ལ། ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོའ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོངས་གཞི་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དགོས་ ིདབང་གིས་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་པ་ལྡེམ་དགོངས་དང་། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་དང་། གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་དང་། བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་དགོངས་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞུགས་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཟིན་པ་དང་། གཞན་སྡེ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ལ་དབུ་སེམས་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་

- 117 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཆ་དགོས། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྙས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་མཆོག་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྙིང་པོ་མེད་ལ་སྙིང་པོ་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཚིག་འགྲེལ་དབྱིག་འགྲེལ་ན་གསལ། མདོ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་དེ་ལྟར་བཞག་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་རང་ལུགས་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། ཐལ་རང་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། ཞིབ་གསལ་ནི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དྲི་བ་ཞུས་པ་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བར་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པས་དང་པོར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་དེ་དགག་བྱ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མ་བརྩམས་པས། དང་པོའ་དྲི་བ་ཞུས་པ་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་ ིའཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བསླབ་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཆོག་ཁོ་བོས་རྙེད། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ནུས་པས། །མི་སྨྲ་ནགས་ཀྱི་ཚལ་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་མདོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་

- 118 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བསྟན་མ་ཐག་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་། དྲི་བ་ཞུས་པ་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བླ་ན་མཆིས་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ཚན་དང་པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བླ་ན་མཆིས་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ལས་དགེ་སློང་དག་ཁུར་ཡོད་དོ། ཁུར་ཁུར་པ་པོ་ཡོད་དོ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དང་། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྣམས་དགག་བྱ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མ་བརྩམས་པས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་དུ་དགོངས་ནས་ཡིག་ཆར་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ། འཁོར་ལོ་དང་པོའ་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཆེས་ལེགས་ཏེ། ལེགས་བཤད་ ིསྙིང་པོར། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱུང་ལ། འོ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ནང་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། ལྔ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དུས་དང་པོར་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་ཞིག་གསུངས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་པ་གཅོད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ། འཁོར་ལོ་དང་པོའ་དོན་མིན། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་བསླབ་བྱ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་ ིཔའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་མིན་གསུངས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མིན་པ་ལ་བྱེད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཙམ་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་དེ་

- 119 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལྟར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཞེས་སྨོས་པས། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བར་མཐའ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྩམས་པ་རྣམས་དྲང་ངེས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་སྟོན་ཚད་ལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུའི་སྐབས་སུ་དྲང་ངེས་དངོས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བ་ཝེན་ཚེག་གིས་གསུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བླ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡང་དག་བདེན་པའི་བཤད་པ་བཀོད་མོད་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་སྣང་བས་མ་བྲིས་ལ་རང་གི་ལུགས་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གཅིག་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བརྗེད་བྱང་ལས། བར་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལས་ཐ་དད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །ད་དུང་ཐེག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་བ་དག་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་བ་དག་དང་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པར་གྱུར་པའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། འདིས་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་བ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་ཤིང་འབྲས་བུ་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་མཆོག་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དོན་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། དོན་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་པར་བཤད་པས་དྲང་དོན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པས་ངེས་དོན་རྩོད་མེད་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འདི་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཚོད་དུ་སྣང་

- 120 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ངོ་། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ཝེན་ཚེག་གིས་ཕྱིས་ ིམཆོག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྐབས་མེད་པ་དང་ཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སྐབས་མ་མཆིས་པའི་དོན་གཉིས་བཤད་པའི་སྔ་མ་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྐབས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་ལ་འཇུག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་བླ་ན་མ་མཆིས་པའི་དོན་བཟློས་པས་རང་ལུགས་མ་མཛད་པར་ཡང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཝེན་ཚེག་གིས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་མེད་པའི་སྔ་མ་མ་གཏོགས་པ་སྔར་བདག་གིས་བླ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པའི་སྔ་མ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཝེན་ཚེག་ནི་འཁྲུངས་ཡུལ་གོར་ཡ། རྒྱ་ནག་བླ་མ་ཐང་ཟང་གི་སློབ་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོས། དག་པོ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལའང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །ཅེས་པའི་མདོ་སྡེ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས། བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་མ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དྲི་བ་ཞུས་པ་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་ན། བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྩམས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བྱ། དུས་གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལ་མ་བརྩམས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་དྲིས་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདིར་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་རྣམས་དྲི་བ་ཞུས་པ་ལྟར་

- 121 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཞེས་པ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་སུ་དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་ཡིན་ཚད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་བར་པ་ལའང་མ་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ན། ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་ཁར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་དང་། དེ་ལ་མི་རུང་མཐུན་ཡང་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོ་འདི་དང་། རྒྱུད་བླ་མའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་བཞིའི་ནང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྙིང་པོའ་མདོ་ལྟ་བུ་རྣམས་གཞན་དབང་ ིཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པས་ན། ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་མ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངེས་དོན་དུ་མ་

- 122 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་གསུངས་ཀྱང་དེ་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྔར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་ལུགས་སྔ་མ་དོལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཁས་པ་ཉ་ཕྲུག་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ་སོགས་སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། གཞན་ལུགས་གཉིས་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་རྩོད་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་མཁན་སྔ་མའི་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་གིས་ཀྱང་། ཐོག་ཏོག་དང་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་སོགས་སུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། །ཤེར་ཕྱིན་ཕལ་ཆེན་ཆོས་པད་དཀར། །དེ་སོགས་ཁྱབ་བྱེད་དབུ་མ་ཆེ། །ཟབ་ཡང་རྩོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས་ཆོས་འཁོར་ལན་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བར་པར་འདོད་ཅེས་ན་བདེན་མོད། གཞུང་འདིའི་དོན་ཐེག་ཆུང་གཅིག་ཤོས་གཉིས་སུ་འདོད། །དཔེར་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གཉིས་བཞིན། །ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྐས་ཀྱི་གདང་བུ་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཐོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མིན་ཏེ། རྟག་བརྟན་བཤད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་རང་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདིའི་གཉིས་པ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གཉིས་པ་མིན་གྱི། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ིསྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་པའི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་པ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་

- 123 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དུ་ཕྱེ་བའི་གཉིས་པ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དོལ་པོ་པ་ལ་དགག་པ་བཏང་མོད། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མ་ཤེས་པ་ནོངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའ་མདོ་དང་། སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ ིགཅིག་ཏུ་འདོད་མཁན་མང་པོ་བྱུང་མོད། སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་ཚིག་རྣམས་དེ་ན་མི་འདུག་ཅིང་། ལང་གཤེགས་སུ་མདོ་དེའི་གསུངས་ཚུལ་བཀོད་པ་དྲངས་པ་མ་གཏོགས་མདོ་རང་ཉིད་བོད་དུ་འགྱུར་པ་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་གིས་དབང་པོའ་རྡོ་རྗེར། མཚན་ཉིད་ཐེག་ ིཔར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔགས་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་དོལ་པོ་པ་མ་ཡིན་པ་སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དོལ་པོ་པས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོར། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་གཞན་སྟོང་རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་ཐེར་ཟུག་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡང་བཀའ་བསྡུ་བཞི་པར། ཆོས་འཁོར་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་ཀུན། །ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །མི་རྟག་མ་ཡིན་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཡིན། །ཀུན་བརྟགས་མ་ཡིན་ཡོངས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དངོས་མེད་མ་ཡིན་དབུ་མ་ཆེན་མོ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།། རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལྔ། །རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གཡུང་དྲུང་རིག་མ་ལྔ། །ཞེས་དང་། ཡང་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས། དག་གིས་དག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གང་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་དག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྙིང་པོའ་ིམདོ་བཅུར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་པ་མཚན་དཔེ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཡང་རང་ཆས་སུ་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྦྲང་མའི་རྩི་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དངོས་ལ་འདོད་ཅིང་། གཟུགས་སྐུ་རྒྱལ་བ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དག་པའི་བདག་ཞེས་བཏགས་པ་སྔར་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་བཀག་པ་ནི་མེད་དགག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་

- 124 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡིན་པ་ལ་མཚན་དཔེས་བཀྲ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་འཛིན་སྟངས་སུ་འདོད་པས། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་སྐད་ཅུང་ཞིག་བསྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡར་འབྲོག་པས་དབང་པོ་རྡོ་རྗེར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དོལ་པོ་པས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང་། བར་པར་ཆད་སྟོང་མེད་དགག་ཙམ་གྱི་རང་སྟོང་ཞིག་ལས་མ་གསུངས་ལ། རང་སྟོང་དེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོར་ཡང་ཤེར་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པར་ཐོག་ཏོག་ལས་བཤད་ཅིང་། ཀར་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་གྱི་དགག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་དང་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པས། ཀར་ལན་ལས། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་ཆད་སྟོང་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་སྔར་བཤད་པའི་གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་བདེན་གྲུབ་དེ་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇོ་ནང་པས། རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲ་སོར་བཞག་རུང་བས་དགོངས་གཞི་འཇོག་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པས་ལན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདེབས་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་ ིའགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཀྱང་བྱས་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་བརྗེད་བྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་སྔར་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་བརྗེད་བྱང་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་ནི། ཆོས་ ིཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་ཆུང་ངུ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་སྔ་མ་ལས་བཟློག་སྟེ་བཤད་ལ། ཤེར་མདོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བར་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་དུས་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པ་ལ་བྱ་ཡི། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པར་ཝེན་ཚེག་གིས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་ཤེར་

- 125 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བཤད་ཅིང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སྨོས་པའི་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་དགོངས་པ་ལེན་གྱི། འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་ཚིག་སྨོས་པའི་གསུམ་པ་དེར་སྔོན་གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག་འཇོག་ཅེས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་དོན་བསྡུས་ན་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆ་ཕྱེ་མ་ཕྱེའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། དུས་འདི་དང་འདིའི་ཚེ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ནོ་ཞེས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པའི་གཞན་ལུགས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དྲི་ཞུས་སོགས་སུ་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། །མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེས་དྲི་བ་དང་། ལན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྟེང་ནས་གསུངས་ཀྱི། དུས་འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་མ་གསུངས་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་དུས་འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་། དུས་འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་འདིའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཚད་ངེས་དོན་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་དང་། དུས་བར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཅི་ལ་དགོངས་ཟེར་དགོས་པ་དང་། མདོ་ལས། དེའི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་པ་རེ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་དྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སྔ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་བྱུང་ལུགས་དང་དེ་ལ་སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་རྩོད་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་གསལ་ནི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཞེས་པའང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་དགོས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། མདོ་སྡེ་ལ་དྲི་བ་དྲི་ལན་འཆད་པར་འགྱུར་པ་

- 126 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་དུས་དང་སྐབས་བབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་ལས་དོན་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གོ་ཚུལ་ཡོད་དམ་སྙམ་མོ། །འོ་ན། དྲི་བ་ཞུས་པ་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་དག་གི་དྲི་བ་སུས་ཞུས། དྲི་བ་ཞུས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས། གང་གི་
ཆེད་དུ་ཞུས་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་རང་ལ་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་འགལ་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་དེ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་སྐུར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སྔར་མ་ཤེས་པ་ ིགསར་དུ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ། དྲི་ ིབ་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཀའ་སྩལ། བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བཀའ་སྩལ་ལ། དེ་གཉིས་སྒྲ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་སྟོན་པ་ལ་འགལ་བ་མི་མངའ་བས། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཚུལ་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་བར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་དྲི་བ་དོན་གྱིས་ཞུས་པ་ ིཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཞེས་པ་ནས། ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ཞུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ།། ཞེས་པའི་ཚེ་དེས་འདིར་བསྟན་

- 127 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འཁོར་ལོ་བར་བའི་དྲི་བ་དངོས་སུ་ཞུས་ནས། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་དྲི་བ་དོན་གྱིས་ ིཞུས་པར་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་བཀའ་སྩལ། བར་པར་ཆ་མ་ཕྱེ་པར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བཀོད་དེ། བར་པར་མ་ཕྱེ་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ཞེས་དངོས་སུ་དྲིས་པ་ན། ཚིག་གི་ནུས་པས་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟ་བུར་སོང་བས་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པར་གོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡང་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་གསུངས་ཚུལ་བཀོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའང་དྲིས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲི་བ་ལ་ཚིག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དྲི་བ་བྱས་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་ཀྱིས་དྲི་བ་བྱས་པའི་དྲི་བ་དེའང་ཚིག་ཏུ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་བཙུན་གྱི་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་གོང་གི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱན་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་བཟུང་སྟེ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་སྒྲ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་གཟུགས་མེད་པ་སྤྲུལ་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་ཆོས་ཉན་པར་གསུངས་པ་དེ་སྤྲུལ་པ་བསྡུས་མ་ཐག་ཆོས་དེ་བརྗེད་མེད་འགྲོ་བས་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་པ་འཇོག་དགོས་ལ། དེའང་སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པར་ཤར་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ན་འཇོག་དཀའ་ཞིང་། སྔ་མ་རྣ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་ཚུལ་དང་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་ཚུལ་ཡང་འཇོག་དཀའ་བས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་བའམ། །ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །སྒྲ་ནི་རྣ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། སྔགས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དང་ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྔགས་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། ཞེས་སོགས་རིག་བྱེད་པ་དང་རྩོད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་ན་སྔགས་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་མཐུས་རྙེད་པའི་རྣམ་རིག་ཉིད་རང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་ལྷས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དཔེ་དེས་མཚོན་བའི་དོན་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ངག་གི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ལ་འདོད་ན་ཡང་

- 128 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བསྟན་བཅོས་མ་བརྩམས་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀུན་བསླང་བར་འདྲ་བས། སྟོན་པ་པོའ་ཤེས་པའི་རྩལ་སྟོན་ ིབྱེད་དུ་མཚུངས་ལ་རྒྱུའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱང་གཡེང་བའི་རྒྱུར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པའང་བཀག་སྟེ། རང་རྒྱལ་རང་གི་ཐུགས་ལ་ཤར་བ་ན། སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་གདུལ་བྱ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་གསུངས་སྟེ། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ལུགས་འདི་ལེགས་སམ་དཔྱད། ཅེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དྲི་བ་བྱས་པ་བཞིན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དྲི་བ་ལའང་ཡིད་ཀྱི་དྲི་བ་བཞག་ཆོག་དེ། ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་གཞི་གདུལ་བྱ་གསུངས་ན་སྙམ་པའི་དོན་དམ་ཡང་དག་པར་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དེ། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཡིད་ཀྱི་དྲིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ ིཡན་ལག་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གསལ་བར་གསུངས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དེ། དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་ཡིད་ཀྱི་དྲིས་པ་ལ་བཞག་ཆོག །ཅེས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ ིདོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀས་བཀའ་གནང་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་ཚིག་གི་དྲི་བ་དོན་གྱིས་ཞུས་ཀྱང་། དེའི་ཡིད་ཀྱི་དྲི་བ་དངོས་སུ་ཞུས་ཟེར་དགོས་སམ་ ིསྙམ། གང་ལྟར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་དྲི་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡིད་ཀྱི་ལན་ཡང་ཡོད་ཆོག་པས། འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་དེ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པས།

- 129 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །ད་དུང་ཡིད་ཀྱི་དྲི་བ་ལ་བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་དུ་ཞིག་ཡོད་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། སྒྲ་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདིར་འབྲེལ་ཆེས་འམ་སྙམ། དྲི་བ་ཞུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་དག་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སོ། །རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་མདོ་ཕྱི་མའི་དགོངས་གཞིར་གྲུབ་མཐའི་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐབས་དང་པོའ་མཆན་ ིའགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་ཡིག་ཆར་བསྟན་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་མདོ་སྡེ་

- 130 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དགོངས་འགྲེལ་ལ་དྲི་ལན་མི་འདྲ་བའི་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་དྲི་བའི་ལེའུ་གཉིས་དྲི་ལན་གྱི་ཆ་ནས་ལེའུ་གཅིག་ཏུ་བྱས། གཉིས་པ། ཆོས་ཉིད་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། གསུམ་པ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་བློ་གྲོས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ། བཞི་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་སྟོན་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ། ལྔ་པ། ཀུན་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ། དྲུག་པ། མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ། བདུན་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། བརྒྱད་པ། ཞི་ལྷག་གི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པ་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ། དགུ་པ། ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ། བཅུ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་རྣམས་སོ། །རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གླེང་གཞིའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འོག་ཏུ་གླེང་གཞིའི་ལེའུ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ན་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་མ་བགྲང་ཞེས་གསུངས་ཡང་། དེ་ནི་མདོ་གཞན་བཞིན་གླེང་གཞི་རྫོགས་མཚམས་ནས་ལེའུ་བྱས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་གཞུང་རང་ལ་ལེའུར་བྱས་ནས་ཡོད་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྡུ་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དྲངས་བས་འདོར་ཐབས་མེད་དོ། །དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ས་བཅུའི་མཚན་སྨོས་ཀྱང་རབ་འབྱོར་མ་བྱུང་ཡང་ལེའུ་སྟེ་སེམས་དཔའ་བཅུའི་དྲིས་ལན་གྱི་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །སེམས་དཔའ་བཅུ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ལ་དྲི་ལན་ལེའུ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུའི་གྲངས་ཡིན་ལ། དྲི་ལན་མི་འདྲ་བའི་ལེའུར་བྱས་པ་བཅུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཆ་ཚང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་།། བསླབ་པ་

- 131 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་ཅེས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། དེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཞིའི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་འབེབས། དེར་འཇུག་ཅེས་པས་དྲོད་རྩེ་དང་། བཟོད་མཆོག་དང་མཐོང་ལམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་པས་ཕྱིན་དྲུག་དང་། དེ་རབ་དབྱེ་ཞེས་པས་ས་བཅུར་འབྱེད་ཚུལ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་ཞེས་པས་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་ཏེ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་འབེབས། དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་ཞེས་པས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཁོག་མཐུན་ཀྱང་དོན་ཚན་རེ་རེ་ལ་ལེའུ་རེ་རེ་སོ་སོར་སྦྱོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་ལམ་བསྟན། བཅུ་པས་འབྲས་བུ་བསྟན། གཞན་བདུན་གྱིས་གཞིའི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་ཁོག་མཐུན་ལུགས་ནི་གཞུང་སོ་སོར་རང་ལས་ཤེས་སོ། །འདིར་ཤགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཅུའི་ནང་གི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུའི་དྲི་ལན་གྱི་ཤུགས་བསྟན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཤགས་བསྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གྲུབ་དོན་གྱི་དངོས་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤུགས་བསྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་དྲང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིར་དགོངས་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྲུབ་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་བྱུང་ཡང་དྲང་དོན་ཡིན་མིན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ཟིན་པ་དེའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པས་གྲུབ་དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་དོན་འདིར་འཁོར་ལོ་སོ་སོའ་ཐ་སྙད་དང་། དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་སྦྱར་ནས་ ིགསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གང་གི་སྒོ་ནས་སྦྱར་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུངས་ཚུལ་གོ་རིམ་

- 132 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བཞིན་བཀོད་པའི་ཤགས་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ཡོད་པ། དེ་ལན་གཉིས་ཀའི་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་དང་། གཞན་དུ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་སྔར་བཤད་པའི་ཤགས་ཀྱིས་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མདོ་སྡེ་གཉིས་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གསུངས་པའི་བཀའ་རྣམས་བསྡུས་ན། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དུས་བར་པར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དེའང་དྲི་ལན་གཉིས་ཀའི་ཤགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་ཡིག་ཆར་བཤད་པ་ཆེས་ལེགས་སོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དྲི་བ་ཁོ་ནའི་ཤགས་བསྟན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས། ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་དྲི་ལན་གཉིས་ཀའི་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དང་། ལེའུ་དེའི་དྲི་བ་ཁོ་ནའི་ཤགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་མི་འགལ་བ་ཡིན་པ་ཤེས་ ིསླ་ཞེས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་། དགེ་བཤེས་འགའ་རེས་ཤགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡོད་པ་བཞིན། ཤུགས་ལ་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ཞེས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་ིདམ་བཅའ་སྐབས་རྟགས་གསལ་བཏང་བ་གོ་མྱོང་། གང་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། ཉེ་ཚིག་སྨོས་དགོས་པ་ལས་ཤགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅེས་རིང་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་དང་པོའ་གོ་སྒྲུབ་ ིསོ་དྲུག་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལ་འགྱུར་གསར་རྙིང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་འགྱུར་རྙིང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྙིང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དྲུག་ལ། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་དང་། འགྱུར་གསར་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་དག་སོ་སོར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གོང་དུ་

- 133 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བསྙེག་ས་ཡོད་དགོས་པ་ལས། རྩ་བ་དེའི་གོང་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གོ་སྒྲུབ་སོ་དྲུག་བསྟན་པའི་རྩ་ཚིག་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་ཞིབ་ཆ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྔར་གྱི་ཤགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅེས་པའི་དེ་སྒྲའི་བསྙེག་ས་ཚིག་འདིའི་གོང་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རིང་ཚིག་ཡིན་པས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་རང་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་མིན་བརྟགས་པར་བྱའོ།། ད་དུང་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །
གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ། ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་
ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བཅུའི་སྟེང་གི་གཉེན་པོ་འབྱུང་རུང་དང་དྲི་མ་ཟད་རུང་གི་ནུས་པའམ་ས་བོན་ཞིག་ལ་རིགས་སུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཀ་ཡོད། གཉེན་པོ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་གཉེན་པོ་སྤང་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བར་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་དེ། ཅེས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་རིགས་དང་ས་བོན་དང་ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབང་པོ་དྲུག་གནས་འགྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་གཞན་འགྱུར་ན། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབྱིག་འགྲེལ་ལས། དབང་པོ་ལྔ་གཞན་འགྱུར་ན། དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྱོར་བ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་པད་དཀར་ལས། མིག་ལ་བརྒྱ་བརྒྱ། རྣ་བ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། སྣ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ། ལྕེ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། ལུས་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ། ཡིད་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་ཡང་མཚོན་ཙམ་མོ། །དེ་དང་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པ་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རིགས་ནི་འདུས་

- 134 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བྱས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། རྒྱུ་ཁམས་ཐ་དད་པ་དང་། རྐྱེན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ཐ་དད་པ་དང་། འཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མོས་པ་ཐ་དད་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེའི་ཚེ་མི་ཟད་པས་རིགས་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དཔལ་འཕྲེང་སེང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། དོན་གསང་ལས། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ས་བོན་དུ་བལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་ཀུན་གཞི་ལ་འོ་ཆུ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ངང་པས་ཆུ་ལ་འོ་མ་འཐུང་བ་ལྟ་བུར་ས་བོན་རྣམས་ཟད་ནས་གནས་འགྱུར་བར་བཤད་དེ། འདིས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གསུངས་སོ། །བསྡུ་བ་ལས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ག་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤང་དུ་རུང་བ་དང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་དང་རིགས་ཆད་ཡིན་པར་བཤད་དེ། འདི་ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ལ་དགོངས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་རིགས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པ་ལས་གྱུར་བ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་དང་། བྱང་ས་ལས་དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནས། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ། ཞེས་དང་། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་

- 135 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བརྒྱུད་དེ་འོངས་ལ་ཐོགས་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ནི་སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། འོ་ན་རིགས་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ཟིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོག་པ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཉིས་ལྡོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་རྫས་འགལ་བ་མིན་པ་དང་། རྫས་ལ་བསམས་ན་ལམ་ཞུགས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ། རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་གྱི་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཞི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རིགས་སུ་འདོགས་པ་བཞིན། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལ་འབད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་གསེར་ཕྲེང་དང་ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་ཞིབ་ཆ་གནང་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་ལས། ས་བོན་དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་སྟེང་གི་སངས་རྒྱས་རུང་གི་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་འམ་ནུས་པ་རིགས་སུ་འདོད་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་གཏོགས་རིགས་ཀྱི་འཐད་དུ་གཞན་ཕལ་ཆེར་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ། རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེར་རུང་ཞིང་། སྒྲིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་རིགས་སུ་འཇོག་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་བཤད་པ་མཐུན་ཞིང་། སྤང་དུ་རུང་བ་ཡང་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་སོང་བས་ཡིན་ལ། གློ་བུར་པའི་དོན་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་དེ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་ཚོད་ལྟར་དང་། དབུ་མ་པས་རྒྱུད་བླའི་བཤད་ཚོད་ལྟར་ ཡིན་ལ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་བདེན་གྲུབ་འདོད་མི་འདོད་ལ་ཐུག་

- 136 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གོ །གསུམ་པ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། སྔ་མས་ཁམས་ནི་ནུས་དེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། ཐེག་གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་ཆད་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་ངེས་འབྱུང་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཞེས་རིགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་དང་། ངེས་པའི་རིགས་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་། ཆད་པའི་རིགས་དྲུག །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། ཉན་སའི་བར་སྡོམ་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་རྣམ་བཞག །རྟགས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་དག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་སར་ཅི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་དང་། དེའི་རྟགས་དང་། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་བཞི། དེ་དག་ཉན་ས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ནི། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་
འགྲུབ་པ་དང་། གནས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དབང་པོའ་ཁྱད་པར་ ིདང་ཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲ་བཤད་དང་བཅུ། རྟོག་གེ་འབར་པ་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཡང་གསུངས་པ་ལས། །དང་པོར་རང་རྒྱལ་རིགས་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཉིད་དེ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ཉིད་ནས་འདོད་ཆགས་ཆུང་བ། སྙིང་རྗེ་ཆུང་བའི་རིགས་ཅན། ཁྱད་པར་ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐལ་བ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཚོགས་བསགས། དེའི་འོག་ཏུ་ཕུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། ཚེ་འཕོས་པས་ཕྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ། སྦྱོར་ལམ་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གདན་ཐོག་གཅིག་ལ་ངེས་པར་མཛོད་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཚོགས་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའ་རང་རྒྱལ་ནི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ ིབརྟེན་པ་དང་། དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས། ཚེ་དེ་ལ་ཆོས་མཆོག་གམ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་ནུས་ཀྱི། ཕྱིས་དེ་

- 137 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཉིས་ཐོབ་ཆེད་དུ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཆུང་བའི་རང་རྒྱལ་ནི། རྒྱུ་བཞི་པོ་སྔ་མ་འདི་ཉིད་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པས། ཕྱིས་སུ་༼འདས་ལམ་གྱིས་༽དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱས་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་པ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རྟོག་གེ་འབར་པར་གསུངས་སོ། །ལུས་ཀྱི་གནས་པ་ནི། རྒྱུ་ལམ་ལ་བསླབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ཤད་ཟིན་པ་ལ་རྟེན་ནས་ཤེས་སླའོ། །སྡེ་སྣོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཟུར་ན་མེད་ལ། སྤང་བྱའང་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གཞན་མི་སྤོང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རང་རྒྱལ་ལའང་དབྱེ་རུང་བ་ཉན་རང་གཉིས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ས་སྡེར་འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱིའི་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བྱང་ས་ལས། རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྔོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྔར་བཤད་པའི་ལམ་དང་འགྲུབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མཆོག་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དང་། བཟོད་པ་ནས་ཡང་རུང་། ཕྱིར་འོང་ནས་སམ་ཕྱིར་མི་འོང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་འགྲུབ་པར་བཤད་པས་ཀྱང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་འགྲུབ་སྟེ། འགྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་ལམ་མང་འབྲིང་ཉུང་བ་བསྐྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་བསགས་པའི་ཁྱད་ནི། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ནི་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ། གཙུག་ཏོར་དང་མཚན་

- 138 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དཔེ་ཆ་འདྲ་བའམ་རྗེས་མཐུན་པ་འབྱུང་ལ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། གཙུག་ཏོར་རྗེས་མཐུན་སོགས་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། མ་ངེས་བ་ལ་ལམ་གཞན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ཡོད་ལ། ཉན་ཐོས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་སམ་སློབ་དཔོན་གཞན་དང་མ་ཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པས། འདི་ལ་མེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཅིག་ཅར་པའང་ཕྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་གཅིག་སྲིད་ཀྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་པ་མི་སྲིད་དེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟོགས་སླ་ཞིང་ཅུང་རྟོགས་དཀའ་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་སོ་སོའ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ིགསུམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཚན་
ཉིད་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་རིགས་ཡོད་པ་དང་། མཆོག་དམན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་བཤད་དང་། རྟགས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ཕན་ཡོན་དང་། དཔེ་གཉིས་ཏེ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་གོང་གི་གང་ཟག་ལའང་། ཁམས་དང་མོས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པས་ན། འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་།། འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྗོད། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཉན་རང་གི་རིགས་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་

- 139 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དུ་འགྱུར་རུང་གི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་དང་། གསོས་བཏབ་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། བཞི་པ། སྒྲ་བཤད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོལ་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྔ་པ་རྟགས་ནི། མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་།། ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱིས། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་དཔེ་ཡི་འབྲས་རྟགས་གཉིས་དང་དོན་གྱི་འབྲས་རྟགས་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི་གོ་སླའོ། །བདུན་པ། ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །འཕོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། །བརྒྱད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་གནས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་མྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། །དེ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་མྱོང་། །སྐྱོ་བཅས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད། །ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་བཞི་དང་། དགུ་པ་དཔེ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གསེར་གྱི་རིགས་ཆེན་པོ་དང་། རིན་ཆེན་མཆོག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི་རིམ་བཞིན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གསེར་གྱི་རིགས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མང་པོའ་དོན་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་ ིགསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ། མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་བྲལ་པའི་
དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློས་སྒྲོ་འདོགས་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་

- 140 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་བསྐུར་འདེབས་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་བསྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བསྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བསྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། བསྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྐུར་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་གཉིས་སྒྲོ་བསྐུར་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། བྱང་ས་དང་འདི་གཉིས་སྒྲོ་བསྐུར་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། ཀུན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་གཞན་གཉིས་པོ།། བདེན་མེད་སྐུར་འདེབས། ཞེས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་བྱང་སར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས། ལུང་གི་འགོག་ཡུལ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པ་ན་བྱང་ས་ལས་ལུང་གསུམ་གྱིས་བཀག་ཅིང་། གཞན་སྡེ་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་ཡང་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་འགོག་ཡུལ་ལ་གཞན་སྡེའང་ཡོད་དེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་ཡང་ཡོད་

- 141 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལ། ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྐུར་འདེབས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྡེ་འོང་དོན་མེད་ལ། ཞེས་སྐབས་འདིའི་སྐུར་འདེབས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་གཞན་སྡེ་མེད་ཅེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་གསུངས་པས། སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་ལེན་མཁན་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་དོན་གྱི་བསྟན་པའོ། །སྐབས་འདིའི་སྐུར་འདེབས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལ་འདིར་སྐུར་འདེབས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྡེ་འོང་དོན་མེད་ལ། རང་སྡེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་མིང་བརྡས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས་བསྐུར་འདེབས་ཀྱི་གཞི་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའ་ིདོན་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་ལས། བརྡ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། དྲང་ངེས་བཻ་ཌཱུར་དཀར་པོའ་ིགན་མཛོད་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ལས། བརྡ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ངོ་ལ་སྦྱར་ཏེ། སྤྱིར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་དགོས་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བུམ་བརྡ་མ་སྦྱར་བ་དེས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་དུ་མེད་པས། མཚོན་བྱས་བསྡུས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དེ། མཚོན་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཐ་སྙད་ཚོལ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ། པྲ་སྟི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་པར། གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཀུན་རྟོགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་རིག་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་

- 142 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྣང་ནུབ་པའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་ཡང་བབ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་གཞན་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ ིམཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའ་ིདོན། དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པར་མངོན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་། འཇུག་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཡོད་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ཅེས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཐད་དུ། དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའམ། བརྗོད་དུ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་ཚུལ་ཡང་། གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བློར་ལམ་གྱིས་འཆར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་རྩི་ཤིང་སོགས་ཀྱང་འཆར་དགོས་ལ། དེ་དག་འཆར་བ་སོ་སོ་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་བརྡ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཀུན་བློར་འཕེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་རྣམ་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བརྡ་དག་ནི། །འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དངོས་སུ་ན་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་བརྗོད་པ་པོའ་རྟོགས་དུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་གྱི་སྐབས་དེར་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་པར་མ་ ིངེས་ཏེ། སྐབས་དེར་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། བློ་ལ་དེའི་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བརྗོད་པའི་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་བླ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་།གཅིག་གིས་བློར་མཉམ་དུ་མི་འཕེན་པས་དཔྱད་དགོས། དེ་ལ་འོ་ན་ཡོད་དང་ཞེས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྔར་དབུས་མཐའ་འགྲེལ་པ་སོགས་ཡོང་ཞིང་། དེར་ལྷག་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་བཏགས་བཀག་ཤལ་ན་དེས་སྟོང་རྒྱུའི་གཞི་དང་སྟོང་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་སྨོས་པ་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་ཀུན་བཏགས་པའི་

- 143 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཡི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ཡང་། བཏགས་པ་རྒྱུ་མཚན་བཅས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་རྟོག་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པར་མ་ཟད། སོ་སོ་སྐྱེས་བུའི་དབང་པོའ་ིམངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་ལའང་དཔྱད་པར་བྱ། དཔེར་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་སྔོན་པོའ་སྣང་བ་ཤར་བ་དེ་སྔོན་ ིཔོ་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་འཁྲུལ་པའི་སྣང་ཆ་ལས་གཞན་མེད་པར། སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རྒྱངས་ཆད་ལ་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་བདག་གཉིས་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྣང་བས་སྔོན་པོ་སྣང་བར་འཇོག་པ་དྲན་པའི་ངོ་བོར་འདས་པའི་མི་སོགས་གྲོང་དེ་ཡོད་པ་མི་དེ་ཉིད་མིན་ཀྱང་། དེ་ལས་མི་ངེས་པར་འཇོག་པ་དང་འདྲ་བས། སྔོན་པོ་དངོས་ནི་ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་འཆར་རྒྱུ་ཡང་མེད་ལ། ཚུར་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མིན། ཡེ་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། བསྡུ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གང་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་གིས། ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དཀའ་གནད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་མཆན་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། སྐུར་འདེབས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སྟེ། སྐུར་འདེབས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དགོས་པ་སྔར་གྱི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ཅི། །ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། སྐུར་འདེབས་ ིའགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་

- 144 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པ་ཡང་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན། དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རི་བོང་གི་རྭའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཡང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའ་དོན་ལ་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་འབྱུང་བ་གང་འཐད་ ིཅེ་ན། དང་པོ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་སྒྲོ་སྐུར་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་དང་། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་སྐུར་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ན་རུང་ངམ་སྙམ། གསུམ་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། དེར་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས་རིག་པའི་ཕུལ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་ན་རུང་ངམ། བཞི་པ་ལ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་ལན་ནོ། །ལྔ་པའི་རྟགས་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ལན་ཐེབ་བམ་སྙམ། དྲུག་པ་ལ། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་གཉིས་མེད་ཙམ་དུ་འདྲ་ནའང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་མི་གནས་ཟེར་བ་ནི། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ལ་བྱེད་པས་མི་འདྲ་ལ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ཟེར་བའང་དེ་བཞིན་ནོ།། བདུན་པ་ནི། རང་རང་གི་ལུགས་ལ་དབུ་མ་པར་

- 145 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འདོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་འགྲེལ་ལས། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་དུ་སྣང་བའི་སྣང་ཆ་སྦྲུལ་དུ་མ་ ིགྲུབ་པའི་དཔེ་དང་། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་དེ་དག་དགག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་
ལས། བཟློག་པ་དབུ་མའི་ལམ། ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་ན། མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཞེན་གཞིར་དོན་དམ་པ་སོགས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འོང་སྲུང་གི་ལེའུར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། བློ་བརྟན་གྱི་འོད་སྲུང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་ནི་བཅུ་གསུམ་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གཞི་ལམ་སོགས་དང་བྱ་བྱེད་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་བཟློག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་བཅོམ་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་དང་། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་སྟོན་པའི་དང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པའི་དང་། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དང་། དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བའི་དང་། དེར་ཞུགས་པ་ཉན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བློ་མ་ཟིན་པའི་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ལ་མོས་པའི་དང་། བདག་མེད་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའ་ིཤེས་བྱེད་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་འདི་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་དབུ་མའི་ལམ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པས་དཔྱིས་ཕྱིན་

- 146 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་ཤོད་ཐུབ་པར་སྣང་བས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་པར་བལྟའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལའང་ཉེར་དྲུག་ལས་ལྷག་ཡོད། དབུ་མའི་ལམ་ལའང་བཅུ་གསུམ་ལས་ལྷག་ཡོད་མོད། འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ལས་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། རང་རང་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་མཐར་འཛིན་གཉིས་གཉིས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བཟླར་ཞུགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དབུས་མཐའ་ལས། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། འོད་སྲུང་གི་ལེའུས་དབུ་མའི་ལམ་བསྡུ་ན་བཅུ་གསུམ་བཤད་པའི་དོན། དེ་བཞིན་བཤད་ཅེས་མཁས་པ་དགའ་ཞིག་གི་གསུངས་ལ་འདུག །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ལས་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་བཤད་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དུ་བློ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པས་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲའི་དོན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ། དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་དགག་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། དངོས་ཀུན་བདེན་
ན་བྱེད་པོའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅེས་བདེན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས།། དང་པོ་དབུ་སེམས་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་དང་། །གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་སློང་རུང་ཐ་སྙད་གཞི། །ཡིན་མིན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཙམ། །རྫས་བཏགས་ལའང་གཉིས་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྫུན་གྲུབ་འཁྲུལ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཀུན་རྫོབ་བཤད་པའི་དོན་མི་འདྲ་བ་མ་གོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཅིག་གི་ལུགས་ལའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་གོ་བར། ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་དབང་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། དབུ་མཐའ་ལས། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་བུ་དོན་དམ་དུ་

- 147 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་། བསྡུ་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ། དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལས་ཀྱང་ཡོད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ངེད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་རྫས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་རྣམས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དེར་ཡོད་པའི་དོན་ལའང་དུ་མ་ཡོད། དེ་བཞིན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེར་ཡོད་ཚུལ་ལའང་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དུ་སེམས་ཙམ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་སེམས་ཙམ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་ཚུལ་དབུ་མ་སྣང་བར་བཀོད་པའི་སྐབས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་བཤད་ལ། དང་པོ་བདུན་གྱི་བཟློག་ཟླ་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མངོན་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྡུ་བ་ལས། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རིག་གོ །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཚུལ་སྔ་མ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་

- 148 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་དུ་ཞིག །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ནི་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་བཤད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཐ་མི་དད་སོགས་བཅུ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལེའུ་དུ་མ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་སོགས་དུ་མ་ལས། མིང་དུ་ཐ་སྙད་དང་བརྡའ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སོགས་མི་འདྲ་བར་བཤད་དགོས་པ་ནི། དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་གནད་ཟབ་མོ་འགྲེལ་ཚུལ་གོ་ཞིང་གསུང་རབ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་དང་སྨྲ་བ་ལ་ཟླ་མེད་པར་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྫས་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གིས་དེ་དག་གི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་ཕྱེད་ན་གྲུབ་མཐའ་གལ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཤིང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་མང་པོ་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ལས། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུའང་། །ཞེས་པ་ནས། སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་འདོད་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་དུ་མ་བཤད་པ་ལས་གཙོ་བོ་གཉིས་ཏེ། མིང་བརྡའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ། གྲུབ་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སློང་རུང་གི་

- 149 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདི་ནི་དབུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དབུ་མ་པའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་རྩོད་པ་ན་གཞན་དབང་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་གི་རྩོད་ལན་འབྱུང་ཚུལ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཞེས་རྩོད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཅེས་པས་ལན་འདེབས་ཚུལ་གསུངས་སོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་དཔེ་འགའི་ཞིག་ལ་ལུགས་འདིའི་ཞེས་པའང་འདུག །ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་ལུགས་འདིས་ཞེས་པ་རང་ལུགས་མཛད་ནས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་བར་ཐལ། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ལ། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་ལུགས་འདིའི་ཞེས་པ་རང་ལུགས་མཛད་ནས། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་བཀོད། སྔ་མས་ནི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གའི་གཞུང་གི་སྟེང་ནས་ལན་བཏབ་ཆོག་པར་གསུངས་ལ། ཕྱི་མས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་གཞུང་གི་སྟེང་ནས་བཏབ་ཚུལ་གསུངས་པ། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་དམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀར་ལན་ཀླུ་ ིསྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་རང་ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིག་པ་མིན་ན་སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་པ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་ཕྱོགས་སྔའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འགོ་མཚུངས་མཛད་པར་

- 150 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུངས་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་འབྱུང་བས་ལུགས་འདིས་ཀྱང་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་པའི་ཚུལ་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་མཁན་འབྱུང་ཡང་། དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་བས་འདོད་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོར་རང་རིག་ཅེས་པ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རིག་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་ན་འཛིན་རྣམ་རྐྱང་པ་ལ་དེ་ཤར་ཡང་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བར་འགྲོ་དོན་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྙེད་ཅིང་། དེ་ཟག་མེད་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་དཔྱད་མཐར་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་མི་ནུས་ཞེས་ལན་མཛད་ཚུལ་སོགས་མཆན་འགྲེལ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གོང་གི་ས་བཅད་བཞི་པ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་དང་། སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་བཏགས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཡང་བསྡུས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཀུན་བཏགས་ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་སོ། །གཞན་དབང་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པས་ནའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྦྱར་དགོས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་

- 151 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་གཞན་དབང་ཡིན་ན། གཞན་དབང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་སྟེང་གི་གཞན་དབང་དང་། དེ་དག་དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་རེ་རེའི་སྟེང་གི་ཀུན་བཏགས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་སྟེང་གི་དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རང་རང་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལ་དགོངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཞེ་ནའང་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་བཏགས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་རུང་བར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་ཅི་ཡོད་ཞིབ་ཆ་དགོས། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའོ། །བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གོང་གི་ས་བཅད་ལྔ་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། བདེན་གཉིས་
ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། བདེན་གཉིས་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ ི

- 152 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཅེས་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་སེང་ཅན་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རུང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། གང་ཟག་དང་དེས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དང་གསུམ། དགོངས་འགྲེལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུར་ལས། རབ་འབྱོར་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་བུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། གཞན་དུ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་བཟོད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་ཆོས་བཟོད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་དེའི་ངོ་བོར་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐར་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་དགོས་ལ། འཁོར་འདས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མཉམ་ཡིན་

- 153 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉན་རང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་སྒོམ་པས་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་ཟད་དོན་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གི་འགོག་བདེན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་ནས་རྙེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གང་ཞིག །ཁྱོད་གང་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྙེད་པར་ཐལ། ཞེས་སོ། །བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གསུམ་པ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྐྱོན་བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་བློས་བདག་འཛིན་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྣང་ཚུལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། ལམ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་མ་ལུས་པ་མི་སྤངས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནའང་སྐྱོན་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་སོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཡིན་བཞིན་པར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས།

- 154 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གོང་གི་ས་བཅད་དྲུག་པ། རྣམ་རིག་པའི་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། །མདོ་ལས། གང་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་ཡིན་ན་ནི། །རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པར་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ། དེ་དག་རྣམས་ལ་རིགས་མཐུན་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོག །ཅེས་བྱ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྨྲའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལྷ་དབང་བློ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་། ཛེ་ཏཱ་རི་ཆེན་པོ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ། འཕགས་སེང་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མེད། ཅེས་པ་མཐའ་བཀག་ནས་གཅིག་ཅར་རིགས་མཐུན་པའི་

- 155 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སེམས་དུ་མ་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་བཞིའི་ཚུལ་ལ་རུང་གི་གཞན་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། གཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་། །ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པོ། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལས་གཞན་འོས་མེད་པས་སྔར་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཀུན་གཞི་བཤད་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དེས་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཚེ་སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་སུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འདུས་པའི་སྐོར་གྱིས་གཞུང་གཞན་ལས་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་བཤད་ཚུལ་མཐུན་མི་དགོས་སྙམ་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་རྣམ་སྣང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ།། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤངས་པ། །ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། རང་སེམས་གདོན་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་འགྲེལ་བས་མཚན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་འདུས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱིས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དང་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་ཚུལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཞིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཞིག །ཞེས་པ་ཇི་

- 156 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལསཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉི་སྣང་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བཅུས་བསྡུས་པས། ཞེས་དང་། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེས་མཛས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐབས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཅུ་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཟེར་ན། དེ་དག་ནི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་སྡེ་ཚན་ཐ་མ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་བཤད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་ལས་དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལས། སྐབས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་སློབ་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གིས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གིས་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བཅུས་བསྡུས། ཞེས་སློབ་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་གསལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀར་སློབ་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གི་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ། འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ལས་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་བས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེར་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། འདི་ཡང་དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ན་ཀུན་གཞི་གཏན་

- 157 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མེད་དུ་གོ་ལ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མེད་པས་དེའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ཀྱང་གཏན་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་གཞི་ཡང་ཕུང་སོགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཀྲལ་ཞིང་ཀུན་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་གཞན་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ཞེས་བཤད་མི་རུང་བས་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་དགོས་ན། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཅེས་པས་ལས་འབྲས་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཀུན་གཞི་འཇོག་པ་ན་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བཤད་ཚུལ་སྔར་དྲངས་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །ཞེས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པས་དོན་སྣང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཚུགས་ཐུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ལེན་ཚུལ་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་པས་སྣང་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དེ། སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཙམ་དང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་འདྲའམ་ཞེ་ན།

- 158 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དེ་དང་ཡང་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའ་སྡུད་འགྲེལ་ལས། ིཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟེན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་བཞིན་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཇོག་དགོས་པ་ལས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྣང་ལས། རྒྱུན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ །ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་བདག་གི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་ལས། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་བཤད་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཚད་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་དང་། རླུང་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བརྟགས་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་དང་རླུང་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདོད་
ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་པོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན་པས་ཟུར་དུ་མ་སྨོས། འདིར་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལང་གཤེགས་ལས། ཆོས་ལྔ་དག་དང་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་རབ་རྟོགས་ནས། །གཞན་དུ་འགྱུར་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཞེས་སོ། །ཆོས་ལྔ་ནི། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་དང་། ཤབྣ༣་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ལ། དེ་དག་དབུས་མཐའི་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སུའང་བལྟ་བར་བྱའོ། །རང་བཞིན་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེ་དག་བཤད་ཟིན་ལ། རྣམ་ཤེས་

- 159 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བརྒྱད་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། ས་སྡེ་ལས། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དམིགས་རྣམ་འཁོར། །འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་ལྡོག་པའི་དུས། །དབྱེ་བ་རྣམ་གྲངས་སྒྲ་བཤད་དོན། །ཚད་མ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་དང་པོ། ངོ་བོ་གཞི་ལྔའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་དགེ་བ་མིན་ལ། ཁམས་གོང་མ་ལ་ཡོད་པས་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན། ཞེས་དང་། རྩ་བ་ལས། བག་ཆགས་བསྒོ་བཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་མངོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཅིང་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཙོ་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཙོ་སེམས་དེ། ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། །ཆ་བཞག་གིས་དག་ས་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་སྨིན་རྣམ་ཤེས་གཅོད། འདིར་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་ལྔ་ཚང་བ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་ལས། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །བསྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དེ་དག་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཚང་ཏེ། དབང་པོའ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་མི་ ིའཇུག་པས་མི་བརྟན་ཅིང་། དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ནི། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུའོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིས་དང་བརྒྱད་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྔའི་སྐབས་སུ་མེད་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ལ་མེད། །འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མེད་པས་མི་བརྟན་པའི་

- 160 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིར། བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་ལ། ཀུན་གཞི་ནི་བསྒོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་རྒྱུན་བརྟན་པས་བསྒོ་གཞིར་རུང་ངོ་། །དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཡིན་ན་རིས་སུ་ཆད་པས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ཡང་ཚང་ལ། གང་བསྒོ་བ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བསྒོ་འོས་པའི་དོན་ཡང་། དང་པོར་ལས་དེའི་བག་ཆགས་བཟུང་ནས་སླར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱར་ཏེ་མྱོང་ཞིང་དེ་ལ་སྨིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཀུན་གཞི་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ཡང་ཚང་ལ། མདོ་ལས། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་སྨིན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་འདུས་མ་བྱས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་མི་རུང་བའི་དོན་དེ། ལུགས་འདིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་ཅིང་། རིགས་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །མེ་ཏོག་གི་དྲི་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་དངོས་ལ་མི་བསྒོ་བ་ལྟར། རྒྱུད་གཞན་ལ་མི་རུང་བས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བསྒོ་བྱེད་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་ཚང་བས་ཁྱད་པར་བཞི་ལ་ཡང་ཚང་། །ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རེག་སོགས་ལྔ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་ལ། ཀུན་གཞི་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྒོ་གཞིར་རུང་བས་མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཚང་ལ། དེས་ན་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིའི་ཁྱད་པར་ལྔ་ཀུན་གཞི་ལ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསྒོ་གཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྒོ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་ནི་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བས་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྒོའོ། ཇི་ལྟར་བསྒོ་ཚུལ་ནི། ཏིལ་དང་མེ་ཏོག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། མེ་ཏོག་བསལ་ཀྱང་ཏིལ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དྲི་གནས་པ་ལྟར། བསྒོ་བྱ་བསྒོ་བྱེད་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་དུ་ཚོགས་ཏེ་ཕྱེས་བསྒོ་བྱེད་རང་ཉིད་འགག་ཀྱང་རང་གི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། བསྒོ་བར་བྱེད་པས་བསྒོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་ནུས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཏིལ་དག་ལ་མེ་ཏོག་དག་གིས་བསྒོས་པ་ཏིལ་དང་མེ་ཏོག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགག་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་

- 161 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་སོ། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །ཞེས་བག་ཆགས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་བཞག་སམ་ཞེ་ན། རྩ་བར། ས་བོན་གྱི། །དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྣང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་དབང་རྟེན་དང་། དོན་ཡུལ་ལྔ་དང་། ལུས་དབང་སོགས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བས་བག་ཆགས་དམིགས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁམས་དང་ས་དེའི་དབང་དོན་མེད་ལ། ས་གཞན་གྱི་དེ་དག་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་སྟེ། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཡུལ་ཞིག་ནི་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ། ཞེས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ནང་གི་ཉེ་བར་ལེན་བ་དང་། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། སྔ་མ་ལ་བག་ཆགས་དང་དབང་པོ་དང་། མིང་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། བག་ཆགས་དང་། གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའ་གཟུགས་དང་མིང་སྟེ། ིདེའི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་མིང་ཞེས་པ་གཟུགས་མེད་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་མི་འགྲུབ་པས་མིང་བཞི་ལེན་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་གཟུགས་ན་ལུས་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་འཇོག་པ། དེ་དག་བླང་བྱའི་ཕུང་པོ་དང་། ཀུན་གཞི་ལེན་པ་པོའ་གང་ཟག་ ིཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་གཟུགས་མེད་པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་ཀུན་གཞི་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གཞིས་དངོས་སུ་མ་མྱོང་ཡང་། དེ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་དམྱལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣང་བས་དམྱལ་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོའ་ང་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཞལ་ན། ལེན་པོ་རང་ཉིད་ ིལེན་གཅིག་རིག་དངོས་མིན། ཞེས་པའི་འགལ་བར་བརྗོད་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ཡང་འདིར་མང་

- 162 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་པ་ནི། རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་མི་གསལ་བས་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་ཡང་ངེས་པར་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་དང་རྩ་བ་གཉིས་ཀ་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། ཞེས་དང་། དུལ་ལྷའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ད་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཁོ་ན་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྙོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལས། རེག་སོགས་སྔར་ངེས་ཚོར་བ་ནི། བར་མའོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་གཞི་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་གཞན་ལ་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་དཔྱད་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཅེས་གསུངས། དྲུག་པ། འཇུག་ཚུལ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། དམིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། གཅིག་གི་རྐྱེན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་དང་། ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་དང་གྲོགས་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། བསྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པ་ནས་བསྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་རིགས་ལམ་བཞག་པ་ཞིག་ལ་ཤེས་སླ་བས་མ་བྲིས། རང་གི་ངོ་བོའ་འཇུག་ཚུལ་ནི། རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་ ིབྱས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་སྔ་ཕྱི་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་། སུམ་ཅུ་བ་ལས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྔ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚེ་སྔ་མར་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་པ་ལས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཟད་པ་ན་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་གཞན་སྡེའི་བདག་ལྟར་རྟག་པར་མི་འགྱུར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཟིན་པས་རྣམ་

- 163 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་སྨིན་པར་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ། ལྡོག་མཚམས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྡོག་གོ །ཅེས་དང་། རྩ་བ་ལས། དེ་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་ལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཇོག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མེད་དང་རྡོ་རྗེ་ལྟའི། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལྡོག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་སྤངས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་གནས་གྱུར་པ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་ལས། གནས་གྱུར་མ་ཐག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཙབྷ་གོ་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱད་པ། དབྱེ་བ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་
དང་། བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཉིས། སྔ་མ་ཀུན་གཞི་དངོས་དང་། ཕྱི་མ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་དོན་གཅིག །བག་ཆགས་ལ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གང་རུང་གིས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའང་རྣམ་སྨིན་སོགས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་འགྲུབ་རུང་གི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་པ་ཞིག་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལས། བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། །བསྒོ་བར་བྱེད་པས་བསྒོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་ནུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དབྱེ་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས། དུས་རྟག་ཏུ་ངའི་སྙམ་པ་བསྐྱེད་པ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་འཆི་འགྲུབ་བྱེད་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་གསུམ། དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཡིད་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལས་ཀྱིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་བདག་ལྟ་དང་། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྣོད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། བཅུད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བག་

- 164 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དྲུག་ཚན་གཅིག་དང་། བཞི་ཚན་གཉིས་སོགས་ཐེག་བསྡུས་དང་རྩ་འགྲེལ་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་ཚན་གྱི་སྤྱད་ཟིན་པའི་བག་ཆགས་ནི་འཕངས་འབྲས་གྲུབ་ཟིན་དུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། སྤྱད་མ་ཟིན་པའི་བག་ཆགས་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཉེན་པོས་མ་སྤངས་བར་དུ་ཟད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི། སྔ་མའི་རིགས་པ་སྦྱར་ནས་འཕངས་འབྲས་ཕྱུང་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྤྱད་མ་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ། དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དགུ་པ་རྣམ་གྲངས་དང་། བཅུ་པ་སྒྲ་བཤད་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན་གོ་སླ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལེན་པས་ན་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་གསུངས་སོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཕལ་ཆེན་པའི་ལུང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཞེས་དང་། ས་སྟོན་པའི་ལུང་ལས། འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཇུག་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། གནས་བརྟན་པའི་ལུང་ལས། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དུ། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཞེས་བསྟན་པ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །སྤྱིར་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཀྱང་། ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ནས། ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཤགས་ཀྱི་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ན་ཡིད། འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་སོ་སོར་རིག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གྱུར་བ་དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །རྣམ་པར་

- 165 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྨིན་དང་ངར་སེམས་དང་། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ངར་སེམས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་སྣང་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བཏུས་ཊཱིཀྐ་ལས། ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སེམས་ཉིད་དུ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཅུ་གཅིག་པ། སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ ིནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་ཆུ་བོ་ནི། །སྣ་ཚོགས་ཡུལ་གྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད།། རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་རྦ་རླབས་རྣམས། །གང་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། རིགས་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། རིགས་པ་ལྔ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས་རིགས་པ་བཞི་དང་། སའི་སྟོད་འགྲེལ་ལས། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་འགྲེལ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྡུ་བ་ལས། ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྩ་བ་ལས། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་

- 166 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །གསུངས་ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སྙོམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། །བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་དུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་མི་རུང་བ་དང་། གསལ་བ་མི་རུང་བ་དང་། ལས་བཞི་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་གསུམ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མས་ཀུན་གཞི་ཡོད། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤོང་གི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སོ། །ཞེས་སོ།། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། དམིགས་གསལ་གྱི་རྩོད་གཞི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ལེན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་མི་རུང་ཞིང་། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ལུས་ལེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་ནི། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་ནས་གསར་དུ་གྲུབ་དགོས་པས། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་ཚེ་འཇུག་ཤེས་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལུས་ལེན་བྱེད་ཡིན་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་གནས་པས་དེ་དག་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཆ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ་ནི། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོའ་མཐར་གསར་དུ་འཇུག་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ལུས་བླངས་པར་འདོད་པར་ཐལ་བས། ཚེ་ ིགཅིག་ལ་ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་བཞི་པ་ནི། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལྔ་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་ནའང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པས་དེ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཅེ་ན། ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆར་གྱུར་བ་ནི། ཚེ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་ན་ཚོགས་དྲུག་པོ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་

- 167 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འགྲེལ་དང་མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོས་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན། དེ་དང་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་དྲུག་ཁྱད་མེད་དུ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་། དབང་པོ་དྲུག་ཀྱང་མཉམ་པར་ཡོད་ལ། གཟུགས་ལ་བལྟ་འདོད་སོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དྲུག་ཀྱང་ཉེ་རིང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཚེ་མཇུག་དེ་མ་ཐག་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུའི་རྐྱེན་ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྔ་རོལ་དེ་མ་ཐག་འགག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་གྱིས་བྱས་ཆོག་པ་གང་ཞིག །དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱང་འཛོམས་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་བཞི་ག་ཚང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འོ་ན། དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོར་གཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་བར་ཁྱད་མེད་བཞིན་དུ་གཅིག་སྐྱེ་ལ་གཅིག་མ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྔ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྔའི་བར་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན། རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལའང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚང་བའི་ཚེ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་དོན་གྱི་རིགས་པའོ། །དོན་གྱི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་བཀོད་ཚུལ་དཔེའི་རིགས་པ་བཀོད་པ་དེས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་བཞག་པ་གང་ཞིག །དེས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་།། ཞེས་དང་། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་

- 168 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལུགས་ཡིན་ཚུལ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚང་བའི་ཚེ་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་དུས་སུ་ཡིད་ཤེས་གསལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱོགས་སྔ་དེ་ཉིད་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། དགེ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་ཤེས་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་མི་དགེ་བ་དང་ཁམས་གོང་འོག་འདས་མ་འདས་སོགས་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བས་ཕན་ཚུན་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་འཇུག་ཤེས་མེད་པས་བག་ཆགས་རྒྱུན་ཆད་དེ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུའམ་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཟེར་ན། ས་བོན་ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ་དེ་ལ་ཡང་བསྒོ་གཞི་ཞིག་དགོས་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་འཇུག་ཤེས་དང་མི་འདྲ་བ་དམིགས་རྣམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཅོད་མི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ན། ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དོན་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། གང་བ་རྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་རིག་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྣང་བ་སྟེ་བྱེད་པ་དང་ལས་བཞི་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་མ་ཤར་བར་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱིས་ལས་སམ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དག་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་ལ་འཆར་བ་མ་གཏོགས་སེམས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་དད་པའི་སྣང་ཚུལ་དུ་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྔར་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་ཉིད་ལ་འཕངས་པའོ། །རིགས་པ་དྲུག་པ་ནི། དགེ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ལུས་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཚོར་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

- 169 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྟེ། ཡིད་ཤེས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པས་དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་གཞི་མེད་པས་དེ་ལ་རྟེན་སྦྱིན་པའམ་སློང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བདུན་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། དེའི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འཆི་འཕོ་ཞིང་དྲོད་སྡུད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱེ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་ལུས་ཀུན་བཟུང་སྟེ། ནམ་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གྱུར་དེ་དེ་ནས་བསྡུས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དྲོད་ཀྱང་སྡུད་ལ། དབང་ཤེས་རྣམས་ཀུན་གཞི་བསྡུས་རིམ་བཞིན་རིམ་གྱིས་འགག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་ཀུན་གཞི་ལྟར་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་གསལ་བར་ཡོད་བཞིན་དུ་དྲོད་སྡུད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་ལས། འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་དམ་སྨད་དུ་དྲོད་ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་འདོར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་པོ་དང་། བཞི་པ་དང་། དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྟེ་ལྔ་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྩོད་སྤོང་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །
རིགས་པ་གཉིས་པའི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་
པའི་སེམས་ཙམ་པས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་

- 170 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རིགས་མཐུན་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མདོ་དག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི། གང་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་པའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་བཟློག་པར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ལུང་དེ་དག་དང་མི་འགལ་བར། ལུང་དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་སྐད་གསུངས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུང་ལ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟ་ནའང་ཀུན་གཞི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་བཤད་པས། ཀུན་གཞི་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་དུ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། མ་ཟད་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཞག་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ། ཞེས་པ་ནས། ཅེས་བྱ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཞི་བ་འཚོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ལ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་དོ།། གཞན་ཞུ་ན། འདིའི་ལུགས་ལའང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན། གང་ཟག་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཇོག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་དུ་མ་མི་འབྱུང་བ་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་ནི། ཛེ་ཏཱ་རིའི་གྲུབ་མཐའ་རང་འགྲེལ་ལས། བཤད་པ་མཛད་པས་ནི་ཤེས་རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྡན་པས་རློམ་སྟེ་གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་

- 171 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་ན་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཨུསྒྲཎ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་མྱུར་བས་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཇོག་དཀའ་བར་སྣང་སྟེ། ཕལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཇུག་པ་མྱུར་བ་ཅིག་ཆར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་ཅེས་པ་མ་དག་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་རིག་སྒྲུབ་མཁན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པ་མྱུར་བ་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཇོག་དཀའ་བར་སྣང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ། ཨུསྒྲཎ་ལའི་འདབ་མ་དཔེར་འགོད་མཁན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མགལ་མེ་ལ་སོགས་མྱུར་འཇུག་པའི། །ཞེས་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དཔེར་འགོད་མཁན་གཉིས་ལུགས་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་ཕྱི་མ་ལུགས་སྔ་མའི་དཔེར་འགོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ལ། ཁྲ་བོའ་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སྔོན་པོ་སོགས་རང་རང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་རྣམས་དང་ ིརྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ལ། ཁྲ་བོའ་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སྔོ་སོགས་ཆ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་འཛིན་པའི་མིག་ ིཤེས་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན། འདིའི་ལུགས་ལ། ཁྲ་བོའ་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སྔོན་པོ་སོགས་ཆ་རེ་རེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དུ་མ་དང་། ཆ་ཅན་ ིཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་

- 172 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མུན་སེལ་ལས་ཀྱང་། ཁྲ་བའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་། ཆ་ཅན་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་མདོ་སེམས་ཀུན་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་མྱོང་བའི་རང་རིག་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའ་ལུགས་ལ་དོགས་པའོ། །ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་སུའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་རུང་། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པ་དཔྱད་དགོས།
རིགས་པའི་བཞི་པའི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། བདེན་པ་མཐོང་ལ་
འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤེལ་སྒོམ་ནང་ཚན་གྱི་བར་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅིང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བདུན་མེད་པར་འགྱུར་པས་སོ། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་སྔར་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་དེར་བསྒྱུར་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་དུས་ནས་བསགས་ཀྱང་། སྤེལ་སྒོམ་མ་ཐོབ་པར་འཕེན་བྱེད་ལས་ཡིན་བཞིན་པར་གནས་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྨིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་གྱུར་པས། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་འགྱུར།། ཞེས་གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པའི་ལན་དུ། བྱེ་སྨྲ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་དེའི་རྒྱུན་དང་། ཐལ་འགྱུར་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལ། བསགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་ཏེ།

- 173 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་དྲང་ངེས་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་སེམས་བྱུང་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལས་ལ་བག་ཆགས་ཡོད་པ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་བཅུ་པ་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་ཅེ་ནའང་དོགས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། མི་གསོད་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་ཏེ། རང་ཉིད་དགེ་སེམས་ཞིག་ལ་གནས་བཞིན་པ་འང་ཡང་ན་གཉིད་མཐུག་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཕ་རོལ་པོ་དེས་མི་གསོད་ན་བཅོལ་མཁན་ལ་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་འབྱུང་འམ་མི་འབྱུང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྤོང་སེམས་དང་བཅས་པ་དང་དེའི་ས་བོན་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུའང་དཔྱད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་འདུལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་དེ་དག་ཙམ་ལས་མ་བྲིས།རིགས་པ་བདུན་པའི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཙམ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་
རང་ཡུལ་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདེ་འགྲོ་བའི་ཀུན་གཞི་བདེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། དེའི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དགེ་སློང་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་སློབ་རྣམས་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་དགེ་སློང་ཡིན་པ་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །གོང་དུ་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་ཞིབ་ཆ་དགོས། དགེ་སློང་དང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་ང་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆའང་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་

- 174 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མ་ཡིན་པ་རྙེད་པ་དང་། འཕགས་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་ཚེ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྙེད་པར་ཐལ། ཞེས་དང་། དམྱལ་བའི་ཀུན་གཞིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་ཐལ། དེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་པོའ་ང་ཡིན་པའི་ ིཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་ཀུན་གཞི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོའ་ང་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་ ིཀུན་གཞི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་པོའ་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་པོ་ ིཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་དགོས་པས། དམྱལ་བའི་ཀུན་གཞིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་དོན་མེད་དེ། ཀུན་གཞིས་མྱོང་ན་རང་གྲོགས་ཚོར་བས་མྱོང་དགོས་པས་སོ། །དེས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྣང་འམ་ཞེ་ན། དམྱལ་བའི་སྣོད་བཅུད་སྣང་ཡང་མ་མྱོང་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། སྤྱིར་ཚོར་བས་སྣང་བ་དང་དེས་མྱོང་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའ་ིདངོས་གཞི་ཙམ་པོ་པས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་དེ། བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ན། བདེ་བ་མྱོང་བར་འཇོག་ལ། བདེ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཉིད་སྣང་ཡང་ཆོས་ཉིད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་པ་དེས་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་མྱོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་དགེ་སློང་དང་། འཕགས་པའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན། ལྷར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ལྷ་དང་། དེའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་མིའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་མི་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷའི་ཀུན་གཞི་ལ་ལྷ་དང་མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་མི་ཡིན་དགོས་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་ཀུན་གཞི་སོ་སོ་རེ་འཇོག་པར་ཐལ། དེ་ལྷ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། མི་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་ལ་ཀུན་གཞི་བརྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་བརྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་

- 175 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལྟར་སྤྲུལ་ནས་འཕེལ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་འཕེལ་རིམ་བཞིན་ཉོན་ཡིད་འཕེལ་ན་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་གཞི་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་གཅིག་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དཔྱོད་པར། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དེ་དག་འཕེན་བྱེད་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ནམ་སོ་སོའ་ཡིན། ིཀུན་གཞི་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་མི་རུང་བར་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུལ་གཞི་དང་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་གི་ཀུན་གཞི་རྣམས་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བས། སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། སྤྲུལ་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའང་སྐྱེ་ཆོག་ལ། དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པའི་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཀུན་གཞི་འང་བརྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་རེ་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དེའི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུའི་མཚན་གཞིའི་ངའང་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དམ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཁམས་གང་གི་སས་བསྡུས་ཡིན་པ་སོགས་ད་དུང་དཔྱད་བྱ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུ་ལ་ང་དང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་སྔ་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཆ་ཙམ་ནས་བཤད་ཅིང་རིགས་མཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པས་གདགས་གཞིའི་ཆ་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་དང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་སྡོམ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་སོགས་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་

- 176 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིའི་ས་བོན་དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཆ་དང་། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་གང་གི་ལེན་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་མདངས་ཕར་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་དེའི་དམིགས་པར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྡུ་བ་ལས། མར་མེ་འབར་བ་ནི་སྙིང་པོ་དང་སྣུམ་གྱི་རྒྱུད་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་འོད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ནང་གི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་འདི་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ལ་གང་ཟག་དུ་མས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་རེ་རེ་ནས་སུས་ཀྱང་མ་བསགས་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལས་རྣམས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ། །མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་འཇིག་ཀུན་གཞི་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཤི་འཕོས་ཀྱང་དེའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་སྣོད་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་གཅིག་ཤི་ནའང་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་ཁང་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་མི་འཇིག་པ་མི་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྣོད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ཚོར་མེད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། ཐུན་མོང་གི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་དུ་མའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འགྲུབ་དགོས་པས། འཇིག་རྟེན་འདིར་

- 177 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གང་ཟག་རེ་རེ་ཤི་འཕོས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་ཆ་འགགས་ཀྱང་། རྩ་བའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ལྡོག་མ་དེ་འགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྣོད་ལྟ་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ ིལས་གྲུབ་པས། མཛོད་རྩ་ལས། སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཉམ་དུ་འགག་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གཞན་རྣམས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་པ་ན་སྣོད་ཀྱང་འགགས་ཏེ་བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་བརྒྱ་མཉམ་དུ་སྦར་པའི་ཚེ་འོད་སོ་སོར་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་འགག་པའི་མཐར་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་པའི་ཐད་དུ་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་དང་སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་གཉིས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །
འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་
པའི་འཛམ་གླིང་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་སྔོན་དུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གཞན་གྱི་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་དེའི་སྔོན་དུ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷ་སྦྱིན་དང་སྐྱེ་འགག་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་སྔོན་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་ཁོ་ནའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་རིགས་པ་མང་ངོ་། །བྱས་པ་ལ་དོགས་པ། འཛམ་གླིང་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་འཛམ་བུ་གླིང་དང་། ལྷས་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སོ་སོའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་འཛམ་གླིང་ཆ་ཆ་ ིཅན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། འཇུག་པ་ལས། ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་རླན་གཤེར་ཕོར་གང་གཅིག་ལ་བལྟས་པའམ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ།

- 178 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྩ་བའི་རླན་གཤེར་ཕོར་གང་དེའི་གོ་སར་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་རྩ་བའི་རླན་གཤེར་ཕོར་གང་གཅིག་དང་། དེ་དག་སོ་སོའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་ ིབདག་འབྲས་བདུད་རྩི་དང་ཆུ་དང་རྣག་ཕོར་གང་སོ་སོ་རེ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། སྣང་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གང་མ་འཁྲུལ། ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མ་འཁྲུལ་ན། སྣང་ཡུལ་གཅིག་པུ་དེའི་གོ་ས་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་ཡང་ཆ་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལུགས་འདིར་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དཔེ་དང་། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་རིགས་པའི་བགྲོས། ཚོགས་བསགས་པའི་ལག་རྗེས་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ལའང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། སེམས་ཅན་སོ་སོའ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་ལག་རྗེས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ ིསོ་སོ་བ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་འོག་མིན་དང་། ལྷས་སྦྱིན་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་འོག་མིན་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་འོག་མིན་ཡོད་ཅིང་། ལྷས་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་པའི་འོག་མིན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་འོག་མིན་དང་། ལྷས་སྦྱིན་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་འོག་མིན་གཉིས་རིམ་ཅན་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནམ་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེ་དང་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་འོག་མིན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་གཉིས་སངས་མ་རྒྱས་གོང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་སངས་རྒྱས་པར་

- 179 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐལ། སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ནམ་སངས་རྒྱས་རིམ་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གསུམ་དང་། བདེ་གཤེགས་སོ་ལྔ་དང་། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡང་གྲངས་མེད། འབྱོན་བཞིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡང་གྲངས་མེད། འབྱོན་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡང་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡང་དེ་སྙེད་གཅིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤང་རྟོགས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྫོགས་མིན་སྦྱངས་གསུམ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་དོན་མེད། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ལྷ་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་མིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་སྲིད་དོ། །འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་བྲིས།
གཉིས་པ། ཉོད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་བཀོད་པ་དང་།
རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་བཅད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལང་གཤེགས་ལས། ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་དྲངས་པ་སྟེ། །རློགས་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་རྟག་ཏུ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་།། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་ནི། །མ་གྲོལ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་གཅིག་སྟེ་ཡིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་

- 180 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། གོང་དུ་བསྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཀུན་གཞི་ནས་བསྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད། ཅེས་བཤད་པའི་ཁུངས་འདི་ཡིན་ནོ། །གསེར་འོད་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྦྱངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་
ན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན།། ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་དྲུག་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་རྒྱུད་ཀྱི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ ིཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པ་དབང་ཤེས་ལྔ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ན་ཡིད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་ཡིད་རང་གི་ངེས་ཚིག་གམ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ངས་ཐོས་ངས་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བའི་ངེས་ཚིག་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་སོགས་སུ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྫས་རྒྱུན་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་ངར་འཛིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྔོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་སྤྱི་དོན་ནི། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་
ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

- 181 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཤེས་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཏེ། རྩ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་མཚན་ཉིད་ནི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་ལྟ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན། །ཅེས་སོ། །འཁོར་ནི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་། ལྟ་བ། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། འདོད་ཆགས་ཏེ་སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་དགུར་ངེས་ཏེ། རྩ་བ་ལས། རེག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་ཁོ་ན། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ལྟ་བ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཡེང་། རྨོངས་པ་ལ་བཏགས་པའི་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྨུགས་པ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་རྒོད་པ། ཆགས་སྡང་གཉིས་ལ་བཏགས་པ་བག་མེད་དེ་བཏགས་ཡོད་སེམས་བྱུང་དྲུག་བསྣན་ནས་བཅོ་ལྔར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དྲུག་པོ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རྫས་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ལས་གུད་ན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེས་བསྡུས་པ་དགོས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ས་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྲེད་པས་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ལྟའི་ས་བོན་བཏབ་ནས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་མཚན་མའི་གནས་ལ་འཆིང་བར་བྱེད་དེ། རྩ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་པའི། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཙམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་འཛིན་ནུས་པ་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ལྡོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པར་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་གྱུར་ལྡོག་ཀྱང་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་འབྱུང་བས་གནས་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་གཏན་དུ་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལས། འགོག་པ་མཉམ་བཞག་གནས་སྐབས་དུས། །དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གེགས་སུ་རྟག་
གྱུར་དང་། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅེས་པའི་ལུང་

- 182 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འདི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་ཊིཀྐ་དང་སྒོ་བསྟུན་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་གསང་ལས། ད་ནི་དེ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྡུས་སུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཡིན་ནམ་སྙམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གི་རྟགས་སྒྲུབ་དང་། ཁྱབ་སྒྲུབ་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་བར་བསྟན་པ་ནི། རིགས་པ་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བཤད་སྦྱར་ལས། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་མངོན་དུ་འགྱུར་གྱི། འཇུག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ནའང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་དང་། དགེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ལ་དེའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་གསང་མཁན་པོས། འདིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་འདྲེན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་འདི་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མཐུ་མ་འདྲེས་པའམ་རྫས་མ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འཇུག་པས་འདི་ཁོ་ནས་དྲངས་ཞེས་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གཞིར་བཞག་ལ་སྔ་མ་བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ།། ལུགས་འདིར་འཇུག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་དེ། ཆགས་སོགས་ལྟ་མིན་བཞི་དང་ལྟ་བ་ལྔ། ཁྲོ་སོགས་བཅུ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ཀྱང་། མཛོད་ལུགས་དང་ལུགས་འདི་གཉིས་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པའི་གྲོགས་སེམས་བྱུང་མང་ཉུང་མི་འདྲ་དེ། མཛོད་ལས། མི་དགེ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལ་ཉི་ཤ་འབྱུང་།། ཞེས་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་

- 183 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་མང་དྲུག །མི་དགེ་བའི་ས་མང་གཉིས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤ་འབྱུང་ལ། ལུགས་འདིར་དང་པོ་བཅུའི་ནང་ནས་འདུན་སོགས་ལྔ་ནི་ཡུལ་ངེས་ཡིན་པས་དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འགྲོ་ལ། དགེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདིར་མ་རིག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ལའང་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་། འཇུག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་གཉིས་འདོད་ལ། དང་པོ་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིའོ།། གཞན་རེག་སོགས་ཀྱང་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་། འདིའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ལ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་ལས་གཞན་གྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བས་ཚོར་བ་ཡང་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འཇུག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེ་དགུ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་པ་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིའོ།། ཞེས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཕྱེ་བའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གཞུང་སྔ་མའི་དོན་དང་། ལུགས་འདིར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་འཇིག་ལྟ་སོགས་ཡོད་པ་གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འདྲ་སྟེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འདོད་པ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་དང་། གོང་མ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཉོན་ཡིད་ས་འཕོས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ས་འཕོས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀར་མང་ཉུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་ཀྱང་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིདབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འདོད་པར་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་སྲེད་ལེན་གཉིས་འདོད་པའི་འཇུག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

- 184 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཆར་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་དགུའི་འཇུག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་འབྱེད་པ་འཇུག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱང་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །
རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
རྐྱེན་ཡོད་པ། དབང་ཤེས་ལྔ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ། མཛོད་ལས། དྲུག་པོ་འདས་པ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་སྒྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར། འདས་མ་ཐག་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར། མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར། ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་འདས་པའི་རྟེན་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་དབང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དོན་གསང་ལས། རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཆར་གྱིས་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྟེན་ཐུན་མོང་བ་ཅན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

- 185 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཛོད་ལས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མི་བཤད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རྩ་ལས། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནི་སྙིང་གི་ཕྱོགས་བུ་ག་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ནས་བུ་ག་དགུའི་བར་འདོད་པར་དོན་གསང་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་ཉོན་ཡིད་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་རང་ཉིད་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་འགག་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་སྦྱིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཉོན་ཡིད་རྟག་ཏུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པས་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་ཊཱིཀྐ་ལས། འདི་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་འགག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྙོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།
རིགས་པ་གསུམ་པའི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་འགོག་
པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་དྲུག་འགག་པར་ནི་འདྲ་ལ་ཉོད་ཡིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མ་ཡིན་ན་གཞན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ངར་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རྣམས་མ་ཞི་ལ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེའི་དུས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན་ངར་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་འཕགས་པས་ཀྱང་སྨད་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ནི་སྨད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

- 186 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རིགས་པ་བཞི་པའི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། སོ་སྐྱེ་ཕལ་པས་ང་སྦྱིན་པ་གཏང་
ང་ཁྲུས་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་དམིགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་རུང་གི་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་མེད་ན་ངར་འཛིན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ན་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་དེའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཐེག་བསྡུས་ལས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ངའོ་སྙམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི་རིགས་པ་གསུམ་པས་དཔག་ན་ཤེས་སླའོ། །
རིགས་པ་དྲུག་པའི་འཕྲོས་དོན་བཤད་པ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དང་ཐེག་
དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་འགོག་སྙོམས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུན་གྱི་ཡིད་ཡོད་པས་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མེད་པའི་སྐྱོན་མི་འོང་ལ། ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་གནས་འགྱུར་གྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མི་ཡོང་ལ། དེ་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱིར་ཉོན་ཡིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་རང་གྲོགས་ཉོན་མོངས་བཞི་སོགས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པར་འཇོག་བྱེད་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདི་དག་གི་ཚེ་སྔ་མ་ལོག་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡོད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་པའི། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཙམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་འཛིན་བསྐྱེད་ནུས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསང་དུ། བདུན་ཡིད་ཟག་མེད་སློབ་པའི་ས་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལུགས་

- 187 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཉིས་བཀོད་པའི་ཕྱི་མ་རང་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་ཕྱི་མ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཉོན་ཡིད་གཏན་དུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ལ་བློ་མངོན་གྱུར་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་དབང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ནས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་སོགས་གཏན་མི་འབྱུང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བཞེད་ཅིང་། ལུགས་འདིར་བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་བཞེད་པས་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་སྤངས་པས། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཆར་སྤོང་ངོ་། །ཅིག་ཆར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། རིགས་ངེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་བྱང་མཉམ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
དང་། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གཞི་གྲུབ་ན། ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་གྱིས་རང་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་ནོ། །ཁྱད་པར་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་དང་། མ་ཟད་ལམ་གང་གིས་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་སྐབས་སོ་

- 188 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སོར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་། ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེས་པའི་སྙིང་པོར་གང་སྒོམ་དགོས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་འདོད་དོ། །འདུས་བྱས་རྣམས་རང་རང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ལུགས་འདིར་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་དུ་ཡང་གསལ།གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ།། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའང་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་འདིར་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོའང་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་
ཕྱེ་ཤལ་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་ཡོད། ཐེག་དམན་ལ་དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གསུམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལའང་དྲོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་རེ་བཞི་རེ་དང་། མཐོང་སྒོམ་རེ་རེ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་

- 189 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་རེ་བཞི་རེ་ཡོད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་འདྲ། ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ཡོད་ཀྱང་མི་སློབ་ལམ་མིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གང་ལ་ཞུགས་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་ནོ། །
རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ཐེག་དམན་རིགས་
ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པས་རང་རྒྱལ་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་རྣམ་བཞག་བྱར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་བ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་པ་བསྲིངས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་མེད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་ནས་ཡིན་གྱི། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་མི་སྲིད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ཐེག་དམན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ། འོག་མིན་སྟུག་པོ་

- 190 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཏེ་སྐུ་བཞི་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དང་། ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་། ལོངས་སྐུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ལ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། བཟོ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་མངའ་བ་དང་། འཕྲིན་ལས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་རྫོགས་སོ།། །།

- 191 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

༈ ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

༈ མཐའ་བྲལ་ལྟ་བས་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་གཟིགས། །
ཡང་དག་རིགས་པས་རྩོད་ངན་དྲེགས་པ་འཇོམས། །
དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ལ་བུ་ལྟར་བརྩེ། །
འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་འདུད། །
བཞི་པ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་
ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག །བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བཟློག་པ། །གང་གི་ཤེས་པ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་པོར་ལས་གསོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་ ིབཟློག་པ་དང་། བར་དུ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་བཀག་སྟེ་ལམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐ་མར་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བསྟན་ནས་ལྟ་ངན་གྱི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་དབུ་མ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སོ། །
དེ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། ིདང་པོ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ། དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། དངོས་འཛིན་འཇིགས་པ་གཅོད་བགྱིད་ཅིང་། །མུ་སྟེགས་རི་དྭགས་འཇིགས་བགྱིད་པ། །བདག་མེད་སེང་གེའི་ང་རོའ་སྒྲ། །རྨད་བྱུང་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆེས་ཟབ་པའི། །ཆོས་ཀྱི་ ིརྔ་ཆེན་བརྡུངས་པ་ལས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བོ་ཆེའི། །ཆོས་ཀྱི་དུང་ནི་བུས་པ་ལགས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བདུད་རྩི་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་རྫས་ནི་གསུངས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ་དང་། ཆོས་

- 192 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། རྩོད་བཟློག་ལས། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག། དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག །ཅེས་དང་། བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རི་དྭགས་སྐོམ་ཆུ་ནི། །ཆད་མེད་རྟག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆད་མེད་རྟག་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབུས་དང་འདྲ་བས་ན་དབུ་མ་སྟེ་དབུས་ཉིད་དབུ་མའོ། །ཞེས་རང་གི་དོན་ལ་ཕན་པ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་པ། གཡང་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་གང་དུ་ལྷུང་ན་ལྷུང་བ་དེ་ཕུང་བར་འགྱུར་པའི་གནས་མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ནི། མ་བྱ’་མ་ཀ་སྟེ་དབུ་མའམ་དབུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐའ་སྤངས་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།།
གསུམ་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་
ཡོད། ཇི་སྐད་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་གསུངས་ལས། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་འདོད་མི་ ིའདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ཐལ་ ིའགྱུར་པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་ཡུལ་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་མཛད་ས་འཛིན་དབུས། འཆད་མཁས་ཙན་དན་དྲི་བསུང་ངད་འཐུལ་བའི། །ལེགས་བཤད་ནགས་ཀླུང་སྟུག་པོས་ལྷ་མིའི་ཡིད། །འཕྲོག་མཛད་འཕགས་སེང་གྲགས་སྙན་སྲིད་རྩེ་བརྒལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད།

- 193 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དབྱེ་བ། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ། རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པར་འདོད་པས་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ད་ནི་སུན་འབྱིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་བརྩམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལེའུ་དེའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདིར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་དོན་ནི་ཕ་རོལ་པོས་སུན་འབྱིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྟན་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། རང་དབང་གི་རྟགས་དང་། བདག་དབང་གི་རྟགས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་
སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་པོའ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ལྟ་ ིབུའོ། །རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ། དེ་དག་གི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དང་པོ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་བརྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་བརྫུན་དྲི་བཅས་

- 194 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་དང་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་དྲི་མེད་པ་དང་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་རྣམ་བདེན་བརྫུན་དང་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་སྔར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ཟིན་པ་ལ་དཔག་ན་ཤེས་སླའོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བདེན་རྣམ་བརྫུན་གཉིས། དང་པོ་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་དངོས། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་དངོས་མེད་སེང་གེ་བཟང་། །རྣམ་བརྫུན་དྲི་བཅས་དང་མཐུན་ཛེ་ཏཱ་རི། །རྣམ་བརྫུན་དྲི་མེད་དང་མཐུན་ཀཁྲཎ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། འབྲས་
བུའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དང་ཡོད་པ་དང་ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག །ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཏེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའ་དེ་ཉིད་རྣམས་མི་ཤེས། །ཞེས་དང་། ིདབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པའི་ཚིག་རྐང་དང་པོས། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཞེས་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་ལ། ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་འདི་ནི། ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་བསྟན་ཅིང་། ལྷག་མས་གྲངས་ངེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་

- 195 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་གསུངས་པ་དེ། ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་དེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བློའ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ། མདོ་ ིལས། དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་བྱེད་དུ། མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བློ་ཡིན་ན། སྤྱོད་འཇུག་གི་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་བློ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད། རང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གྲགས་པའི་ཆོས་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་ལྟ་བུ། རང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་བློ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དོན་དེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྱུ་མའི་དཔེ་བདུན་ལྟ་བུ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡང་དག་

- 196 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་སྐྱེ་བ་སོགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྣང་བ་ན། ཞེས་པ་ནས། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དང་། །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། སྣང་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཆོས། །ཐ་སྙད་བདེན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་དབྱེ། །དང་པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བར་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགེབས་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། རྣམ་
གྲངས་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་། རང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གནས་པས་ན། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྟོག་གེ་འབར་པ་ལས། དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དམ་པ་

- 197 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ།། དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྡུས་པ་ནི། དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོ་དང་སྣང་ངོ་གཉིས་ཀར་སྤྲོས་པ་ཆོད་པ། གཞུང་སྔ་མའི་དོན་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། རང་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་སྤྲོས་པ་ཆོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྣང་ངོར་སྤྲོས་པ་མ་ཆོད་པ། གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྣང་ལ། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་བདེན་མེད་ཤགས་ལ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་བཞི་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོང་
ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤ་རྣམས་དང་། རྒྱས་པར་ན་འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རེ་རེའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་རང་བདེན་པས་སྟོང་པ་རང་གི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རང་བདེན་པར་མེད་ཅིང་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་

- 198 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག །དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་པ་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དམ་པའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། འོ་ན། སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུའི་དོན་དམ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བདེན་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལྟ་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་ངོར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་དེ་རྙེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ན། རྟོག་གེ་འབར་པའི་གཞུང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ། མཁས་རྣམས་དགོངས་པར་མཛོད། དོན་དམ་ཞེས་པའི་

- 199 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རིགས་ངོར་གྲུབ་པ་དང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་ངོའ་བདེན་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་དེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། དབུ་མ་ ིརྒྱན་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་ལ། ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་སྔ་མ་གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་གཞན་དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྗེ་བླ་མས་དབུ་མ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གཞན་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བོ་མི་སྣང་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ལས། བློ་ལ་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་བསྟན་པ་མིན་གྱི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཟིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བདེན་སྣང་ཐོགས་མེད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བློ་ལ་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ། ཅེས་པ་ཡན་གྱིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བཟློག་བཟླའི་ཡོད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཚད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྣང་བར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པའི་དང་པོ་བདུན་གྱི་བཟློག་

- 200 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བཟླ་དོན་དམ་གྲུབ་ཚུལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་པ་ནས། བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་ཡན་ནི། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པའི་དོན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་ནི། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་བྱས་ནས་ཡང་དག་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདི་རིགས་ངོའ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་བདེན་ ིགྲུབ་འགོག་སྐབས་རིགས་ངོའ་བདེན་གྲུབ་གཙོ་བོར་བཀག་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ ིལས། གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་པ་ལས། དོན་དམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་དོན་དམ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ། དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྐོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་བོ་མ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་དང་དབུ་ ིམ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་མི་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཚུལ་ནི། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་མེད་པར་གྲུབ་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་རིགས་ངོའ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་འདོད་པ་མཐུན་ནོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ ིབདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་འདོད་པའང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་མཐུན་ནམ་སྙམ་སྟེ། འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲའི་ཤགས་བསྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དཔྱད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་

- 201 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར། དེ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདེན་གྲུབ་དེའང་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རིགས་ངོའ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་ ིཔོས་བདེན་སྣང་བཞེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་རྩོད་ལན་འདི་དག་ཤོད་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན། རྒྱུད་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་དོན་དང་། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་རྩ་བའི་བློ་རྩེ་གཏད་སོ་སྟོར་བར་འགྱུར་བས་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའ་ཡིག་ཆ། དེའི་མཆན་འགྲེལ་རྣམས་ ིཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ན་དེ་དག་གི་སྐོར་ལ་ཡིད་དགའ་བའི་གནས་མང་པོ་ཡོད། ཅུང་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། གཞི་གང་རང་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཡོད་པ་དེ། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རིགས་ངོའ་བདེན་གྲུབ་དང་། དེ་ལྟར་ ིའཛིན་པའི་བློ་དེ་རིགས་ངོའ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། གཞི་གང་རང་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་གནོད་ ིམེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་མ་བསླད་པའི་བློ་དེ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་། བློའ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་ ིསྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའ་དོན་དམ་དང་། ིདེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་དོ།། དེས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྔ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྔ་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་

- 202 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྟོགས་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གོས་ཀྱིས་འགེབ་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའ་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ིདེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བློ་གནོད་མེད་ལ་རྟོག་མེད་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དགོས་པས། ཆོས་ཅན་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡང་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དགོས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན་ཐུན་སྣང་བའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཡུལ་ལྔ་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་ཡང་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཁྱད་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཚེ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་པའི་སྐབས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་གནས་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཚིག་མཛོད་ཙམ་གྱིས་རེ་བ་བྲལ། །

འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་སྟེང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། རང་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་

- 203 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་མཐར་མ་རྙེད་པ་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་རྒན་བཙལ་བས་ནི་མ་རྙེད་པ་དེ། །མ་རྒན་རྙེད་པ་ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་པའི། །ཚིག་རྐང་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་། རྭ་སྒྲེང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ནི། སྔ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཕྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་གཙོའམ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རང་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རང་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་རིགས་ངོའ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། སྟོང་ཉིད་རང་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་ ིགསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཡོད་པ། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རིགས་ངོའ་བདེན་ ིགྲུབ་ཡིན་པ། རྟོག་གེ་འབར་པ་དང་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ལུང་རྣམས་སྔར་དྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་འགྱུར་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རིགས་ངོའ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པ་ ིདེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །རྣམ་པ་བཞི་ལས་བཟློག་པ་ཡི། །གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་

- 204 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མངོན་དུ་གྱུར་ན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཕྲ་མོའ་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་ ིམ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་འཕྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒོམ་སྤངས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱུད་བླའི་དར་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གང་དང་གང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་མངོན་དུ་གྱུར་ན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་གཞི་དེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་དགོས་སམ་སྙམ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མེད་ཟེར་ནའང་དཀའ་ངལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་མེད་དགོས་ལ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟོང་ཉིད་ཀུན་འགྲོའ་ིཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི།། ཞེས་པ་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཡང་དཔྱད་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བྲིས་ཚོད་མི་འདུག་པས་དེ་དག་གིས་གཞི་བྱས་ནས་བསམ་སྒོམ་བྱས་ན་ཕལ་ཆེར་མི་ཡོང་ངམ་བསམ། འོག་ཏུ་སའི་ཡོངས་སྦྱོང་འཆད་པར་འགྱུར་པ་རྣམས་དང་ཡང་དེའི་དོགས་དཔྱོད་འབྲེལ་ཡོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རིགས་ངོའ་དགག་བྱ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགག་བྱ་གཉིས། ིསྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་ངོས་མ་ཟིན་པར་དེ་བཀག་པའི་མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་ངོས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་ལུགས་དང་། བཟུང་བའི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་ཤར་ནས་ངོས་བཟུང་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བར་ཚིག་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་ངོས་ཟིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ལུགས་སམ་དེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་བའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་

- 205 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལེགས་པར་མ་ཤར་བར། དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་བརྡ་འཇོག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན་གནོད་པ་འདི་ཡོད་དང་། མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདིའོ་ཞེས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པར་མི་གོ་བས་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མདོར་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་འགོག་པ་དངོས་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཏེ། མཉམ་པ་དང་བཤད་པ་དང་བསམ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཅི་ཙམ་ཞིག་གནོད་དུ་སོང་བ་ཡང་ཡང་བརྟགས་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྡེའི་བདག་མེད་འཆད་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་དགུ་སོགས་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་རྩ་ཤེས་སོགས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ། དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ། དབུ་མ་སྣང་བ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྩ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ ིཔ་རྣམས་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དོ། །མུ་སོ་སོའ་ིརྩོད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིག་ཆར་གསལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་ཅིང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་མར་བྱུང་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བར་འཁོར་བ། འཁོར་བའི་རྩ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔྱད། འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བཤད་པ་ནི། སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་

- 206 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མཚུངས་ཏེ། མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་པས་སྒྱུ་མའི་རྟ་སོགས་བློ་འཁྲུལ་པས་རྟ་སོགས་སུ་སྣང་བར་མི་འདོད་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་རྟ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་རྣམས་བློ་ལ་སྣང་བས་བཞག་པར་མི་འཆར་པར་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་འཆར་བ་མཚུངས་ལ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་མའི་རྟ་སོགས་རྟ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱི། དེར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་སྣང་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པ་མེད་པ་མཚུངས། གནས་དེར་ཕྱིས་སླེབ་པའི་གང་ཟག་དེ་སྒྱུ་མའི་རྟ་སོགས་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་དམིགས་རྣམ་ལྟར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་བློ་དེ། བློ་མངོན་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་པས། བློ་ཡང་ཡིན། མངོན་གྱུར་ཡང་ཡིན་ན། བློ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་སྡོམ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇུག་སེམས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མུ་སོ་སོའ་རྩོད་གཞི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ ིདང་པོའ་ཡིག་ཆ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྱུ་མའི་རྟ་སོགས་འཇོག་བྱེད་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ ིཔའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་སོགས་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཡིན་པས། སེམས་དེ་སྣང་བའི་རང་རིག་གིས་འཇོག་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་ཕྱི་དོན་དང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས། དེ་དག་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་བར་སྣང་ཅི་རིགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སྣང་ལྟ་བུའི་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ ིཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་གནོད་མེད་ཤེས་སླའོ། །འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟེན་གྱི་

- 207 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གང་ཟག་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་ཕལ་ཆེའོ། །སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལ། བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། དབང་འབྱོར་པའི་གཟུགས་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལྟ་བུ་དེ་ལྔའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སུ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་ལ། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱ་སང་བར་སྣང་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དེ་ལྔ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་ནི་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབུ་མའི་ ིཡིག་ཆར་ཡང་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་དེ། མིག་གི་འོད་ཟེར་མེ་ལོང་ལ་ཕོག་པ་ཕྱིར་ལོག་པས་རང་གི་བཞིན་མཐོང་བར་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དེར་གཟུགས་གཞན་དྭངས་བ་གཅིག་འབྱུང་བར་འདོད། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པའང་ཡོད་དམ་སྙམ། ཡོན་ཤཱཀ་དང་། མཛོད་རྩ་རྩོམ་དུས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལྟ་བུ། མདོ་རྩ་ལས། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལའོ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། མཛོད་རྩ་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི། ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས། སེམས་ཙམ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་སེམས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད། འདི་གཉིས་ལྟར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པ་དབུ་མ་

- 208 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་དོན་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་ཡུལ་འདོད་ཡོན་ལྔར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་རྨི་ལམ་དུ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེན་རྫུན་གྱི་དཔེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་པ་མིག་བསླད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྣང་བ་ན། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་པས་རགས་པ་དང་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གི་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་། ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། ཡང་ན། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལག་པ་ན་བ་ན། །ང་ནི་ན་འོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །ཞེས་བྱུང་། གོ་བདེ་ཆེད། ན་བའི་ལག་པ་ང་མ་ཡིན་ནའང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པའི་ལྟ་བ་ལའང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་པའི་ཚུལ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སུན་འབྱིན་པའི་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཁུངས་རྣམས་ནི།

- 209 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདོགས་བྱེད་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འགོག་པ་དེ་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བཏགས་ཕྱིར་སྦྲུལ་དང་འདྲ་མི་འདོད། །ཐག་པའི་དངོས་པོར་མ་ངེས་ཕྱིར། །ཡང་ན་གྲགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར།། ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་དཔེར་བཀོད་པ་ལ། ཐག་ཁྲ་དེའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱི་མེད་ཀྱང་། སྦྲུལ་ཁོ་རང་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱི་ཡོད་པས་དཔེ་མ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་མེད་པར་འདོད་ན་གྲགས་པས་གནོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདག་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་རག་ལས་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ལ། གཞན་སྐྱེའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་རང་རྒྱུད་པ་མིན་ན་གཏན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་མ་ཟད། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་དེ། འདིའི་ལུགས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ། །འབྲས་བུ་འདི་མྱོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ནམ་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཙལ་ཏེ། དོན་གཅིག་པའམ་དོན་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་རྙེད་ནས་གང་ཟག་དེ་འཇོག་ས་བྱུང་ན། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་

- 210 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྨིན་མྱོང་བ་པོ་འཇོག་ནུས་ལ། མ་རྙེད་ན་འཇོག་མི་ནུས་པས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚིམ་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་ནས་འཇོག་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཆོས་གཞན་ལའང་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་བཙལ་ནས་འཇོག་དགོས་པ་རིགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློའ་དབང་གིས་ ིགཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་འཇོག་མི་ནུས་ལ། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའ་ཤེས་པ་ལ་ ིསོགས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཇོག་ནུས་པར་འདོད་པས། བློའ་དབང་ ིགིས་བཞག་མ་བཞག་གི་བློ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་འདྲའི་བློའ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་ ིཔར་ཆོས་རང་གི་ངོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་པ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱི། དཔྱོད་ལུགས་དེ་ཙམ་ལས་མི་འདོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་ཚུལ་ལའང་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་
རྣམས་སྔར་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། ལུགས་འདིར་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་མཐུན་ལ། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས། ཚད་མ་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་འདོད་པ་ཡང་མཐུན་ནོ། །མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་། མངོན་

- 211 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སུམ་གཞན་གསུམ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་འདྲ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པས་དབང་མངོན་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། མངོན་སུམ་གཞན་གཉིས་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་སྔོན་པོ་དང་། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུ་བག་ཆགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ། སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་ལ། སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་ནམ་དམིགས་རྐྱེན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའང་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དོན། ཡུལ་ཅན་དེས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་སྔོན་པོ་དང་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སྔོ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་ལ། སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའང་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་དེས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན། ཡུལ་དེ་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་པས་ན། དམིགས་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། དེ་དག་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། བསགས་པ་རྫས་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་རྐྱེན་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་སོགས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་རྫས་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་རྫས་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་རྫས་གཉིས་བཤད་པའི་རྫས་ཀྱང་མིན་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བར། དེའི་ཕྱིར་རྫས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་གཅིག་ལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱམས་

- 212 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་། བག་ཆགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་རྫས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཅེས་པའི་རྫས། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་རྫས་དང་། གདགས་གཞི་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ན་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་རྫས་དང་། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྡུལ་གྱི་ནུས་པའམ་དེའི་ཤགས་ལ་རྡུལ་རྫས་ཞེས་པའི་རྫས་དང་། སྒྲ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་དོན་བཞིའི་རྡུལ་གྱི་ནུས་པའམ་ཤགས་ལ་ཡང་རྫས་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྫས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་གཟུགས་རགས་པ་དང་། རྫས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་མཐུས་སྤྲུལ་བསྒྱུར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ། རྫས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། གཞན་ཡང་། སྒོམ་བྱུང་གི་རྫུ་འཕྲུལ། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ། སྔགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ། སྨན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྔ་མདོ་ལས་གསུངས། འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡོད་པ་ལ་བརྟན་པ་མི་འགྱུར་པའི་རྫས་ཡོད་ཅེས་པའི་རྫས་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་འབྲས་ལ་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྫས་དང་། རྭ་སྒྲེང་ཤག་པ་དང་དགའ་ལྡན་མཁན་པ་སོགས་ལ་བསང་རྫས་དང་། བསྐང་རྫས་དང་། མཆོད་རྫས་དང་། དམ་རྫས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་རུང་ལ། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་གྲུབ། ཅེས་སོགས་རྫས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྫས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། རྫས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཏགས་ཡོད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་རྫས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། རྫས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། རྫས་ཡོད་མ་བརྗོད་དེ། བཏགས་ཡོད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཏགས་ཡོད་བརྗོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་ཕྱིར། །མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ཡང་མང་པོ་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བདག་སྔ་མ་ཡོད་ལ། བདག་ཕྱི་མ་མེད། རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་

- 213 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་རྗེས་བྱ་བ། །ཞེས་པའི་བདག་སྔ་མ་ཡོད་ལ། བདག་ཕྱི་མའང་ཡོད་པས། བདག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་དགོས། གཞན་དུ་ན། བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན། བདག་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་དོན་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་སོ། །སྒྲ་གཅིག་གི་འཇུག་གཞི་ལ་དོན་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན། དོན་གཅིག་ལ་མིང་དུ་མ་འཇུག་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ། ཤཱཀྱ་མུ་ནི། ཤཱཀྱ་སེང་གེ །གཽ་ཏ་མ། རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ། བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བཞི་པ། ཐུབ་དབང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།། མིང་གཅིག་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་དེ། ང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་འཇུག་གཞི་ལ། ང་སྔོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་ང་དང་། ང་ནི་སྔོན་ཚེ་དབུལ་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཞེས་པའི་ང་དང་། ང་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ང་དང་། ང་འགྲོ་ང་བསྡད་ཅེས་པའི་ང་དང་། ངའི་ཆོས་གོས། ཞེས་དང་། ངའི་ཉན་ཐོས། ཞེས་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ང་དང་། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་ང་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ང་། ཚེ་འདིའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས་བའི་ང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་ང་སོགས། ངའི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། རྟོག་པ་ལའང་། མཛོད་ལས། ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་དྲན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་གསུམ། རྗེས་དྲན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཤེས་སོ། །ཚད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིག་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་རྩ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དང་། དབུ་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་

- 214 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིང་། །ཞེས་བདེན་འཛིན་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གི་ནང་གི་རྩིང་པར་རྟོག་པར་བཤད་པ་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་སློང་ལ་ཞིབ་པར་རྟོག་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་འཕགས་ལམ་སོགས་རྟོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་མཐོ་རིས་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་སོགས་མིང་གཅིག་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་འཇུག་པ་ནི། མིང་བརྡའི་གཞིར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། དེ་ལ་འདིར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ་ཐོག་མར། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་མིན་གྱིས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཐ་མའི་བསམ་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱིས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་འབྲིང་གི་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཚེ་ཕྱི་མའི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཆི་བ་མི་ལྗོན་ཤིང་གི་མདོ་ལས། ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་ཟས་ཡོད་ཀྱང་། །ཤི་བའི་ནང་པར་ལྟོགས་པར་འགྲོ། ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་གོས་ཡོད་ཀྱང་། །ཤི་བའི་ནང་པར་གཅེར་བུར་འགྲོ། །རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མངོན་མཐོའ་གོ་འཕང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་ ིདོ། །འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་བློ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཐར་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་

- 215 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལ་ཡང་། །སྙིང་པོ་མ་མཆིས་རྨི་ལམ་དགའ་སྟོན་བཞིན། །མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་མཐུས། །ངན་སོང་ ིའཁོར་བའི་སྐྱེ་སྒོ་བཅད་དུ་གསོལ།། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཐར་པའི་གོ་འཕང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ན། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རྣམ་ ིམཁྱེན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་མཚན་ ིཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ ིལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཀའི་ཉམས་སུ་བླང་ ིབྱ་ཡང་ཡིན། འབྲིང་གི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་བློ་སྦྱོང་དགོས་པའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེ་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ ིཀའི་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཆེན་པོའ་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་ ིབློ་སྦྱོང་དགོས་པའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལོག་ནས་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་པའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་འོབས་ལྟར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་

- 216 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར། དེའི་འོག་ཏུ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཞིག་ཐོབ་ནའང་སྐྱོན་ཕྱོགས་རེ་ཟེར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལས་མ་ཐོབ་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མི་རྫོགས་པར་ཤེས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ལ་དཔྱད། ཕ་རོལ་ ིཕྱིན་དང་གསང་སྔགས་ལམ་བཟང་གིས། །ཕ་མ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །ཕ་མཐའ་མི་ངོམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ཕ་རོལ་འདྲེན་མཛད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདུད། །འོ་ན་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ས་ལམ་
གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲགཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲ་ཞིང་འཐས་པ། སའི་མཚན་ཉིད། སའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ནང་གི་སའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་དག་ས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །སའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ས་གསུམ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ཁྱད་གཉིས། ིབསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་གསུམ་སྟེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་བསྣན་པས་ཟག་མེད་ས་དགུ་དང་། འདོད་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་བསྣན་པས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དང་། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། སྲབ་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་

- 217 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་རེ་རེའི་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་རྟོགས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་རེ་རེའི་རྒྱུ་མཚན་ཐེག་གསུམ་མཛེས་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་གཉིས་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་ས་རྣམས་བཤད་ཟིན། རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ནང་དུ་བསྡུ་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་ཤིན་ཏུ་གསལ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཡང་དེ་བཞིན། ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་འདིར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་གནས་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་མི་འཇོག་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཚང་བར་འཇོག་སྟེ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོའ་བདག་མེད་ཀྱང་མི་འདྲ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ ིདང་། ཐལ་འགྱུར་པ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་འདྲ་བས་སྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕར་ཕྱིན་ལུགས་དང་། ཕར་ཕྱིན་རང་ལུགས་གཉིས་མི་འདྲ་དེ། སྔ་མ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཙོ་

- 218 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལ། ཕྱི་མ་འཕགས་སེང་ལུགས་གཙོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་ཤལ་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐར་ལམ་དང་། མཁྱེན་པ། ཡེ་ཤེས། མངོན་རྟོགས། ཡུམ། ཐེག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད། ཆོས་མངོན་རྟོགས། ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་གསུམ་ཡོད། ཚོགས་ལམ་དད་པའི་ས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཆོས་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག །དོན་མངོན་རྟོགས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གསུམ་ཡོད། སྦྱོར་ལམ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་གསུམ་ཡོད། མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ཡོད། སྒོམ་ལམ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ། མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ཡོད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དེ་དག་གི་སྒྲ་བཤད་ཐེག་གསུམ་མཛེས་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས།
རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་ཡིན་གྱི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། རང་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག །བཅད་ཤེས་གསུམ་ཡང་ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་

- 219 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པོ་ལྔ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་མངོན་རྗེས་བཅད་ཤེས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྣམ་གྲངས་ནི་གོ་སླའོ། །བཞི་པ་ནི། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བར་དུ་ཡོད། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་ངོ་བོ་དང་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་གསུངས་ལས། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའི་ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པ་དང་།། ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྡོག །ལས་འབྲས་མི་བསླུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམ་ན་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྡོག །དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སྨོན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བློ། །བྱུང་ན་དེ་ཚེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པས་དཔྱད་དགོས།
གཉིས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་
ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་དང་། ིནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི་གོ་སླའོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་ངེས་ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དྲངས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་

- 220 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡིན། དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ནི། གོ་སླའོ། །
གསུམ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས།
སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ིཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་བདེན་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་ཀ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་ཀ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་

- 221 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དེ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་རིགས་པ་འགྲེའོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྐྱེ་ཐེབས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་ཡོད་དེ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདི་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ལ་ལྟ་བ་ལྔ་དང་། ལྟ་མིན་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ཚན་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དོར་བའི་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་སྟེ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་སྤོང་ཅིང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡིན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་དམ་དཔྱད་མཉམ་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞི་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་སྤྱིའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རིགས་འགྲེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་མ་རྣམས་སུའང་དེ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ། དེ་ལས་འདས་ནས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། དེའི་འོག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ཕུང་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་

- 222 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྗེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་སྙམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འདིར་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ནི་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ཡིན་ལ། བསྡུ་བར་གོ་བཞི་བཤད་པ་ནི་རགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་གྱི། ཞིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དུ་འཇུག་པར་བསྡུ་བ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོ་བཞིར་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཚུལ་ནི། འདོད་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་བཅུ། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་འདོད་པ་ནས་སོ་དྲུག །གོང་མ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་དང་བདེན་པ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འཇུག་པ་དོར་བས་གོ་བཞིའོ། །བསྡུ་བ་དང་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས།
སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ནས། ཆེན་པོའ་ཆེན་པོའི་བར་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་ཡོད། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ ིངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་

- 223 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དེ་དག་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བར་གྱི་ས་རེ་རེ་ལ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་དགུ་སྟེ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཅིག་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་ ིལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ནས། ས་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའ་བར་ ིདགུ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐོར་དགུ་དང་། དེ་བཞིན་སྒོམ་སྤང་དེ་དག་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐོར་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་སྤང་དགོས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་གོ་སླའོ། །བཞི་པ། སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་ཆེན་པོའ་དངོས་གཉེན་ ིཐོབ་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཐོབ་
ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁྱེན་པ། ཉན་

- 224 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དུས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཕྱེ་
བ་སོ་སོའ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའམ། དེར་བགྲོད་ ིཟིན་པ་གང་རུང་དུ་འདུས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ།
རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད། གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྤྱི་དོན་ལྟར་རོ། །བཞི་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་ ིབཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་འབྲས་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་ཡིན་གྱི་དྲོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད། དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་མ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། ཉན་རང་གི་ཆོས་མཆོག་དེ་བྱ་རྫོགས་ཐུང་མཐའི་

- 225 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཚད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་སླའོ།། བཞི་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་དག་དང་འདྲ། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དེ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། དེར་

- 226 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གྱུར་པའི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ། བརྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་དེ་བཞིན་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་སྟེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡིན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལའང་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་དཔྱད། མཉམ་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་སླའོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ། དེ་ལས་འདས་ནས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། དེའི་འོག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཕུང་གསུམ་པ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །བཞི་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་རྗེས་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྐོར་དགུ་ཡོད། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་རང་རྒྱལ་སྒོམ་ལམ་སྤྱི་ལྡོག་མ་ལྟ་བུའོ། །རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་

- 227 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་སྒོམ་ལམ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་། རང་རྒྱལ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །
ལྔ་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐོབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཁྱེན་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། དམིགས་རྟེན་གོང་ལ་མེད། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་དེ་དུས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལམ་ལྔར་སྤྱིར་བསྟན་པ་
དང་། ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ ི

- 228 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བགྲོད་པར་བྱེད་པའམ། དེར་བགྲོད་ཟིན་པ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་ཤལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། གོ་སྒྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམས་གྲངས་སོ། །སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་གོ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པའི་གོ་སྒྲུབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་གོ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི། སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྒྲུབ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་
ལམ། སྒོམ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད། གསུམ་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོན་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་༡༠པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱད་ཆོས་བདུན་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སོ། །
བཞི་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་ལ། སོ་སྐྱེའི་ལམ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ ིབཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། འདིའི་གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་

- 229 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། འདིའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ། གསུམ་པ་ནི་གོ་སླ། བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྨོན་འཇུག་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས། དེས་མར་ཤེས་པའི་སྔོན་དུའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། འཁོར་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཤེས་ནས་དེ་སྤངས་ནུས་མི་ནུས་ལེགས་པར་དཔྱད་པས་མ་རིག་པ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ནི་མར་ཤེས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་།། བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དྲུག་གིས་འཕགས། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། དེའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དེའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །དེའི་དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མངོན་འགྱུར་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གསར་དུ་ཐོབ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་མ་ཐོབ་པར་བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་བློ་བསྐྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་

- 230 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་སྔར་ལྟས་སུ་དྲོད་དང་འདྲ་བའི་ལམ་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །སྦྱོར་ལམ་དྲོད་མན་ཆད་དུ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་རྩ་གང་ཡང་རུང་བ་ཆད་པ་ཡོད་ལ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་དགེ་རྩ་ཅི་རིགས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོར་སོན་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱང་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་བསྔོ་བའི་དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྔོ་བའི་དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་པ་མེད་པའི་ཞིབ་ཆའོ། །ཆོས་ཟབ་མོ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་གསུམ་སོ་སོའ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་ ིསྦྱར་དགོས། འདི་ཐོབ་པ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བས་ངན་འགྲོའ་ིམྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཐོབ་གཞི་ལ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལུགས་འདིར་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཛོད་རྩ་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡང་མི་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྣང་རབ་ཐོབ་ཅིང་། འཛིན་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མྱུར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལའང་རང་རང་གི་སྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་ལ་

- 231 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་འཕོས་ཚུལ་ཡང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།
གསུམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། རང་ཡིན་གྱི་མཉམ་རྗེས་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཉིས་སྟོང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་དང་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ ིལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདེན་སྟོང་སྒྱུར་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་བསམ་གཏན་གཟུགས་

- 232 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་དང་། དེའི་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་བཅས་ཀྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་ལའང་བསམ་གཏན་ལས་ལངས་པའི་འདོད་སེམས་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། འདས་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་དམིགས་རྣམ་དང་མཐུན་པར་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མཉམ་གཞག་གིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད། འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་རྗེས་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་དེ་དང་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་རྣམ་སོགས་བརྗེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་རྒྱ་ཡན་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཡན་པ་ཡིན། སློབ་ལམ་དུ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་འགལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་སར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །མཉམ་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བློ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཤེས་སླ། བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ། གཏེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་གྱུར་པ་དུས་མཉམ་མོ། །དམ་པ་གསུམ་ཚང་བའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དམ་པ་གསུམ་ནི། ལུང་དམ་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱུ་དམ་པ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་མོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་

- 233 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སེམས་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཤད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སྣང་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དེར་བཞག་ན་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བས། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལམ་དུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཞིག་ཡོད་དམ་དཔྱད་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་ལ། སྐབས་བཞི་པར་སྒྲིབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་བམ་སྙམ། ཞེས་མཆན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་བཞི་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །སྐབས་བཞི་པའི་སྡོམ་ལས། ཕྱི་གཉིས་ཞི་མཐར་ལྷུང་བྱེད་བདེན་འཛིན་གཙོ། །ཞེས་སོགས་སྐབས་བཞི་པའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་དང་། ཡིག་ཆ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད། དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འཕགས་པ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

- 234 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྐུན་མ་སྒོར་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་མཐོང་ལམ་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་གྲོལ་སྐྱེས་པ་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྐུན་མ་སྒོར་ཕྱུང་སྟེ་སྒོ་བཅད་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལྟར་རོ། །མཛོད་ལྟར་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པས་གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་སླ།
བཞི་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཚིག་འཁྲི་ཕྲན་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དོན་ཐོབ་གཙོ། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆུང་ངུ་སྐོར་བཞི། འབྲིང་སྐོར་གསུམ། ཆེན་པོ་སྐོར་བཞི་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། །སྤང་བྱ། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཞི་དང་གསུམ་དང་བཞི་སྟེ། སྐོར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ ིཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་

- 235 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ངུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་གཉིས་པའི་ ིསྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས། མཚན་ཉིད་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། དེ་བཞིན་ས་ལྷག་མའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའ་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་ཐོག་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ ིགྱི་བར་བཅུ་ཡོད། སྒོམ་ལམ་ས་བཅུ་སོ་སོའ་སྐབས་སུ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ཡོད་པས་སྒོམ་ ིལམ་མཉམ་རྗེས་སྤེལ་མར་སྐྱེ་ལ། དེའང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤང་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱང་དབྱེ་དགོས་པས་སོ། །མཐོང་སྤང་རྣམས་སྒོམ་སྤང་ལ་ལྟོས་ན་སྤང་སླ་བས། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་ནའང་སྤེལ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་ ིསྐོར་གཉིས་སུ་ཕྱེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། སྒོམ་སྤང་སྐོར་བཅུ་གཅིག་པོ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཅུ་གཅིག་གིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའ་ིསྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་ལ་ ི

- 236 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་། ས་གཉིས་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆུང་ ིངུ་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས། ས་དགུ་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའ་ིའབྲིང་ནས། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་གི་བར་དགུ་པོ་ཅིག་ཆར་སྤོང་ལ། ས་བཅུ་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་། ས་བཅུ་ཐ་མ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆུང་ངུ་དགུ་ཅིག་ཆར་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྔར་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་གཅིག་པུ་གསར་དུ་སྤངས་དགོས་སོ། །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཅིག་ཆར་ཐོབ།
ལྔ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་རྣམས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ། སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མཉམ་གཞག་ལས་མ་གཡོས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

- 237 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐོབ་པ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་མོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོའ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། སྟོང་ཉིད་ནི་ ིཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་པར་བཤད་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་ནོ། །ལམ་ཞུགས་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟོགས་རིགས་དྲུག་ཀ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ ིའཇོག་གམ། ཡང་ན་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག །ཐུན་མོང་༧༡དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་༣༩པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་འཇིགས་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་རྩོད་ལན་ལན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་པའི་ངོ་བོའ་ིདོན་བསྡུ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དགའི་གནས་མང་པོ་ཡོད། མ་ཟད་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཉི་སྣང་། རྒྱན་སྣང་རྣམས་སུ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཞིབ་གསལ་གྱི་མན་

- 238 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ངག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་འཇོག་ཚུལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སའི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ ིཔའི་ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་སོ། །བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་ལ་ས་བཅུར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། སྤང་བྱ་སེལ་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཁྱད་ཆོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དབང་གིས་བཅུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ས་ལ་བཅུར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྦྱོང་བཅུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། གྲངས་ངེས་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་པས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུར་དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་མི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་དཔེར་བཀོད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་ལ། ངེས་ཚིག་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ིཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ས་སྤྱིའི་ངེས་ཚིག་དང་། ས་སོ་སོའ་ངེས་ ིཚིག་གཉིས། དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སའི་སྐད་དོད་བྷུ་མི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་

- 239 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མཐོང་བ་ན་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ལ། དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་ནས་ཚུལ་འཆལ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པ་ནས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་འཚོལ་བ་ལ་འབད་ཅིང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་པ་ལ། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཞི་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། ས་ལྔ་པ་ལ། སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བྱེད་པའི་ཚེ་གདུལ་བྱའི་ལོག་སྒྲུབ་ལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་བློ་ལྡན་བྱང་སེམས་ས་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོང་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། ས་ལྔ་པ་འདིར་སྦྱོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་ལ། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྒོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་མངོན་དུ་གྱུར། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བསྒོམ་པས་མྱང་འདས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་ལ། རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེནནས་མཚན་བཅས་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ། མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མེད་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། འདིར་རྩོལ་བ་ཕྲ་མོ་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེན་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་སེམས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ས་དགུ་པ་ལ། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྗེས་མཐུན་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་

- 240 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་མཚན་ཉིད་པ་ས་དགུ་པ་ལ་མེད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཆར་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཏེ་ཆར་བབས་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བས་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་འཁྲིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཡང་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་། རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྐབས་འདིའི་སའི་མཚན་ཉིད། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ལ་ས་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོར་དགུ་རྒྱུའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་འདའ་བྱའི་ས་དགུར་བྱེད་པའི་ས་དེ་དགུ་འདས་ནས་སྨོན་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་གནས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དེ་མ་ཐག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཤད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ།

- 241 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་
དང་བཅུ་གཉིས་དང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་པའི་ཕྱིར། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ལྟ་བ་ལྔ་དང་ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ཚན་བཞི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་དོར་པའི་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་སྟེ་དོན་གཉིས་བཅས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲེ། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་གི་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། ང་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒོམ་སྤང་གི་མ་རིག་པ། སྒོམ་སྤང་གི་འཇིག་མཐར་གཉིས་ཏེ་དྲུག །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་བཏོན་ནས་གཞན་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །དགུ་ཡི་བདག་ཉིད། ཅེས་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་ལ། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཡོན་
ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། བསླབ་པ་གསུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལྷག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར། ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བདུན། དང་པོ་ནི།

- 242 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཚན་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག རྒྱས་པར་ན་ཕར་ཕྱིན་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པ་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོའ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་ ིམཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་ནུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་ནུས་པ་དང་། བསྐལ་བ་བརྒྱའི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་ནུས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྤྲུལ་ནུས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྲུལ་གཞི་ལུས་པ་དང་མ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།། རང་གི་ལུས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྐོར་བ་བྱེད་ནུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་གཉིས་པར་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས། ས་གསུམ་པར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། ས་བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། ས་ལྔ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། ས་དྲུག་པར་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། ས་བདུན་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲི་ཁྲག་བཅུ་གཉིས། ས་བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས། ས་དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་ཉམས་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།། ཞེས་སོགས་སོ། །

- 243 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུམ་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ས་བཅུ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་
འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཐབ་བྲལ་གྱི་བདག་པོ་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་བདག་པོ་དང་། འཕྲུལ་དགའི་བདག་པོ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་གསལ་ལོ། །
བཞི་པ་ནི། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་བསླབ་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་
ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ས་བཅུར་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའ་གནས་སྐབས་སུ་ ིཆོས་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའ་ཚུལ་དུ་རྟོགས། ས་གཉིས་པར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ ིལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་གསུམ་པར་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་དུ་ངེས་པས་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་བཞི་པར་ལུང་གི་ཆོས་ལ་སྲིད་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་ལྔ་པར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ངང་དུ་ཐ་དད་མེད་པས་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་དྲུག་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་བདུན་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཉིད་དེ་ཀུན་བྱང་གི་འགྲིབ་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་དག་པ་གཉིས་ལ་དབང་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་

- 244 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས། ས་བཅུ་པར་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །ཞེས་པ་ནས། དབང་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་སོ། །
དྲུག་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བཞི་
པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ལ་བཅུ་བཅུ། དྲུག་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཉི་ཤ། བརྒྱད་པ་ལ་བརྒྱད། དགུ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་བཅས། ས་དང་པོ་དགུ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་བཅུ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ལ། ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་འདིར་མ་བཤད་པ་ནི་རྒྱུའི་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཡིན་གྱི། ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུའང་སྐྱོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།བདུན་པ། ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། ས་གཉིས་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་གང་བ་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དང་། ས་གསུམ་པར་བདག་ཉིད་གོ་ཆ་སྲ་བ་ཐོགས་ནས་ཕས་རྒོལ་ཐམས་ཅད་བཏུལ་བ་དང་། ས་བཞི་པར་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་དང་། ས་ལྔ་པར་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བུད་མེད་ཀྱིས་རང་གི་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀའི་ཕྲེང་བ་འདོགས་པ་དང་། ས་དྲུག་པར་ཐེམ་སྐས་བཞི་ལྡན་གྱི་གསེར་གྱི་རྫིང་བུར་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བར་པད་མ་ཀུ་མུད་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་བདག་ཉིད་འཛེགས་པ་དང་། ས་བདུན་པར་གཡས་གཡོན་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གཡང་ས་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་མ་ཉམས་པར་དེ་ནས་ལྡོག་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ཕྲག་པ་གཉིས་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ཅོད་པན་ཐོགས་པ་གཅན་གཟན་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་དང་། ས་དགུ་པར་རང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་འགྲོ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས་བསྐོར་ཅིང་མགོ་བོའ་སྟེང་ན་གདུགས་དཀར་པོ་ ི

- 245 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་འཛིན་པ་དང་། ས་བཅུ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསེར་མདོག་འདོམས་གང་བ་ལ་ཚངས་སོགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས་བསྐོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཐོང་བ་རྨི་བའི་བར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །གཉིད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དག་ས་ན་མེད་ཅེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དགེ་བའི་གཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉ་ཊཱིཀ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། གཉིད་ལ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་རང་དབང་མེད་པར་སྡུད་བྱེད་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉིད་མེད་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དགེ་བར་བགྲང་བའི་གཉིད་ནི་ས་དེ་དག་ན་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས། གཉིད་ལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལུས་རྟས་པར་བྱེད་པ་དགེ་བར་བགྲང་བའི་གཉིད་གཉིས་ཡོད་པས་སྔ་མ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལན་དོན་མཐུན་དང་། ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཚོགས་སྒྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སའི་ཚོགས་དང་། གཉེན་པོའ་ཚོགས་རྣམས་ ིལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་གསལ་ནི་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ས་ལམ་རྣམ་བཞག་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འཁྱེར་བདེ་ཙམ་ནི། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ནི་
ཀུན་གྱི་བློ་ལ་ཡོད་པས། འདིའི་སྟེང་ནས་དངོས་བསྟན་ཤགས་བསྟན་སྦས་དོན་བྱུང་ཚུལ་གོ་སླར་བར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་གསུངས་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་། ནང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་དགོས་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་གླེང་

- 246 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཞིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཏŠ་ཐཱ་ཞེས་པས་བསྟན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གླེང་གཞིའི་ཁོངས་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཨོཾ་ཞེས་པས་བསྟན། ཤཱ་རིའི་བུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྦས་དོན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ག་ཏེ་ག་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ། ཞེས་པ་ནས། མ་ཐོབ་པའང་མེད། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྦས་དོན་གྱི་མཐོང་ལམ་པཱ་ར་ག་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟ་བས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦས་དོན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ། པཱ་ར་སཾ་ག་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན། དུས་གསུམ་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦས་དོན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་བོ་དྷི་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྭཱ་ཧཱ་ནི་གཞི་ཚུགས་ཞེས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། ལམ་ལྔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མའི་ཨོཾ་གྱི་མཚོན་དོན་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་སྦྱར་ཚེ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་གསལ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཟུང་འཇུག་གི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བླ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་ལྟར་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ ིཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྔགས་འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྔགས། རིག་པ་ཆེན་པོའ་ིསྔགས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་སྤོང་བ། གཟིགས་ཚུལ་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་སམ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་སོགས་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་ན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིར་མདོ་སྔགས་མ་ལུས་པའི་དོན་མཐའ་དག་བསྡུས་པས་མཚན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྦས་དོན་དང་ཤགས་བསྟན་གཉིས་མི་འདྲ་དེ། ཤུགས་བསྟན་ནི་གཞུང་གང་ལའང་ཡོད་ལ། སྦས་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ལ། བླ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་བསྟེན་པར་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེར་མདོའ་སྦས་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ ིབྱམས་མགོན་བསྒྲུབས་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱ། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་

- 247 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འབྱུང་ལས། ཨ་ཙིབྲསྤྱ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་སྤུ་གྲི་བླངས། །ཅེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཨ་ཙིབསྤྱ་ནས་སྤུ་གྲི་བླངས་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་བཅད་པར་གསུངས་འདུག་པས། རི་བོ་བྱ་རྐང་ཕུག་ཅིག་ཏུ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྒྲུབས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕུག་དེ། ད་ལྟ་ཨ་ཙིབསྤྱ་ལ་བྲག་ཕུག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ཡོད་དམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན། ཨ་ཙིབསྤྱའི་གནས་ཀྱི་སྐོར་ཀླུ་འབུམ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་ནང་གསལ་བོ་ཡོད། སྦས་དོན་གྱི་དོན་དང་མཚན་གཞི་རྣམས་སྦས་དོན་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལས་སྒྲིབ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་སྒྲིབ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི། གང་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གཙོ་བོར་གེགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། གཞུང་ཆེན་རྣམས་སུ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པར་གསུངས་པ་མང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གཉིས་མེད་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། །རྩུབ་པའི་རེག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཐོགས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་གཙོ་བོ་སྒོམ་མམ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཅུང་ཟད་ངོས་བཟུང་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཡང་། ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་སུ་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ། མཛོད་ལུགས་ལའང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའ་ས་མང་དྲུག་གི་གྲངས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བྱིང་བ་ལ་ཕྲ་ ིརགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྲ་མོ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རགས་པ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གང་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་རྟེན་དྲན་པས་ཟིན་པ་ན། གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་མེད་པ་ནི་བྱིང་བ་རགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་འཛིན་

- 248 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྟངས་མ་ཤོར་བའི་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤགས་ལྷོད་ནས་གསལ་ཆ་ངར་མེད་པ་ནི་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས། སྒོམ་བྱེད་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་ཡིན། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་ཞིང་། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་བསགས་པ་ལའང་སྣ་བུག་གི་རླུང་རྒྱུ་བ་ཆད་ཅིང་ཉིན་ཞག་གི་བར་དུ་སེམས་བསྟན་པ་ཡོད་པས་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་དུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་དང་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤགས་ལྷོད་མ་ལྷོད་དང་། གསལ་ཆ་ངར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་བཟུང་བའི་ཚེ་སེམས་གྲིམས་སང་ངེར་གནས་པའི་ངང་ནས་དམ་པོར་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ལྷོད་ཤིག་གེ་བར་སོང་ནས་དམ་པོར་མ་བཟུང་བ་ཤོར་ཆོག་ཆོག་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་གདམས་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྒོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡུག་པའི་ཡུལ་ལམ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་ལ་བྱེད་པས་ཡུལ་སྡུག་པའི་མཚན་མ། དཔེར་ན། ལྷ་མོའ་ིཟློས་གར་ལྟ་བུ་ཉིན་མོར་བལྟས་པ་ན། མཚན་མོའང་དེའི་སྣང་བ་ལྷང་ངེར་དྲན་པ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞིག་གོ །དམིགས་རྟེན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་ཏེ་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུས་ཇེ་ཞིག་ནས་བརྗེད་འགྲོ་བ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་ཤོར་བ་ནི་རྒོད་པ་རགས་པ་དང་། འཁྱགས་འོག་ནས་ཆུ་རྒྱུད་པ་ལྟར། དམིགས་རྟེན་ཡིད་ཀྱིས་མ་ཤོར་བར། སེམས་ཀྱི་ཟུར་ཆ་ཞིག་ནས་རྟོག་པ་འོག་འགྱུའི་ཚུལ་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ལྟ་བའི་རྒོད་པ་བྱུང་བ་ནི་རྒོད་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བྱིང་རྒོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་དྲུག་པ་ཤེས་བཞིན་བརྟེན་དགོས་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་སྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་

- 249 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་། ཤེས་བཞིན་ནི་དྲན་པ་མ་བརྗེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་ནི། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། ཤེས་རབ་ལྕགས་ཀྱུས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྒོད་འོང་བྱ་ར་བྱེད་དེ། འོང་བར་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པ་ན། བྱིང་བའི་གཉེན་པོ་སེམས་དགའ་བའི་ཐབས། མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས་སྒོམ། རྒོད་པའི་གཉེན་པོར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྩ་བ་གསུམ་དང་རྒྱུ་མཚན་དགུ་དང་། ཐག་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་དགོས། ད་ལྟའི་མི་ལས་ལོ་བརྒྱའི་མཇུག་ལ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས། ལུས་ནའང་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཚེ། སེམས་གང་ལ་དམིགས་རྟེན་རྙེད་པའི་ཚད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དབུ་དང་ཕྱག་གཉིས་དང་སྐུའི་ཁོག་གཞན་དང་ཞབས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལན་འགའ་བཟུང་གསལ་གདབ་ལ་དེའི་མཐར་སྐུའི་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། འོད་དང་བཅས་པའི་གསལ་བོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཛིན་པར་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་གཅིག་འདོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ན་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡང་སེམས་གནས་ཆའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་པར་མ་ཟད་རྙེད་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གདམས་ངག་ལས་འབྱུང་སྟེ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཚེ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་རྗེས་ཆ་ཚང་ལ་དམིགས་དགོས། ཆ་ཚང་ཡང་ཁ་མདོག་མ་ངེས་པ་དང་། དབྱིབས་མ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་མ་ངེས་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པ་བྱུང་ན། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སེམས་འབྲང་དུ་ཡེ་མི་རུང་བས། རྩ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་སོ། །གསལ་ཆའི་ངར་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱིང་བས་བར་དུ་གཅོད་ལ། རྩེ་གཅིག་པའི་

- 250 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་རྒོད་པས་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་དག་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་གང་འབྱུང་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ང་རྒྱལ་ནི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཕྲ་དོག་ནི་ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གོང་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དུག་གསུམ་ནི་རྩ་བ་ཡིན་པས་བརྗོད་མི་དགོས། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་སྲིད་ཀྱི་ཟག་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའ་མི་གཙང་ལུད། །ཅེས་སོགས་སོ། ། ི ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་མོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་སྒོམ་གྱི་གེགས་སུ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོམ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ཡོད་ལ། བྱིང་བ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། རྒོད་པ་ནི་འཇོག་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཞི་གནས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་དེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་པའང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇོག་སྒོམ་ཤས་ཆེ་ན་གཉིད་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་བསྒོམ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་གང་ཡང་མ་དྲན་པས་བྱིང་རྨུགས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་དགེ་ཕྱོགས་མི་ཡོང་། དཔྱད་སྒོམ་ཤས་ཆེ་ན་འཕྲོ་བ་དང་། རྒོད་པ་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པས། སེམས་མ་གཡེང་བའི་ངང་ནས་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་འཇུག་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས། རྨུགས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལྕི་ཡོར་ཡོར་བ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་དགེ་བ་མེད་དེ། བྱིང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་སྔར་བཤད་ཟིན། དེ་བཞིན་འཕྲོ་བ་དང་རྣམ་གཡེང་དང་རྒོད་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་

- 251 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལྟ་བུ་སྒོམ་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཡང་རྒོད་པ་མིན་ལ། རྣམ་གཡེང་ནི་དུག་གསུམ་གིས་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡོད་ལ། རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་གཞན་དུག་གསུམ་གྱི་གང་གི་ཡང་རྒྱུར་མ་བྱས། རྣམ་གཡེང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ལ། རྒོད་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའོ། །འོ་ན་འཕྲོ་རྒོད་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཡིན་མོད། རྒོད་པ་ཁོ་ན་བར་གཅོད་དུ་འཇོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་ཞེ་སྡང་གི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་ཉུང་བ་དང་། རྒྱུན་ཐུང་ལ། ནམ་བཞག་རྒྱུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་འཕྲོ་ཆེ་བས་ན། མང་བའི་ཕྱོགས་ནས་སམ། སྐྱེ་སླ་བ་ལ་གཙོར་མཛད་དེ་རྒོད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གདམས་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག །སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་སྤངས་པའི་ཕྱིེར། མཛོད་རྩ་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་སྤངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་རྒྱན་མེད་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་གསལ་བས། །ཞེས་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་འཇོམས་པས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་རྩིག་པ་ལྟ་བུ་འཇོམས་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་འཇོམས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་ཆ་གང་གི་སྒོ་ནས་ལོག་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ལས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས། དེས་ན་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་ཡོད་དགོས་ཏེ། དངོས་གཉེན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་

- 252 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བ་ཡང་ཡིན། ལམ་འབྲས་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེ་ཐོབ་ཅེས་བདག་གི་དཔེ་ཆའི་དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀའ་གནང་བ་དྲན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསལ་པོ་དྲན་གྱི་མི་འདུག་དེ་ཡིན་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་འོས་མེད། དེའི་སྙིང་པོ་ཙམ་ལ་དོགས་པ་ཆེར་མེད་དེ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་ཉེར་བསྡོགས་དང་བཅས་པ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མདོར་བསྡུས་ན། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་ཚར་གཉིས་དང་། ཐོད་རྒལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་གཅིག་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་པས་དབེན། ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ལ་འདོད་སེམས་དགུ་ཀ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ །ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་གཉིས་སྙོམས་འཇུག་ཚར་ལྔའི་འཐད་དུ་མདོ་སྦྱར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་སོ་སོའ་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ ི

- 253 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས། འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོ་མི་མཐུན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་ཁྲི་དང་འཕགས་པས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དྲངས་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་ལས། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་རྗེས་སུ་ཡར་སོང་འགོག་པ་སྤེལ་བར་བཤད་ལ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བར་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི་རྗེས་སུ་དངོས་གཞི་ལ་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་སྙོམས་འཇུག་ཚར་ལྔ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་ལ་མཐོང་རྩེ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་སྦྱོར་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་གོ་སྒྲུབ་སོ་དྲུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱི། དེའི་ཐོད་རྒལ་ལ་ས་གཉིས་པ་ནས་འཇུག་པར་གསེར་ཕྲེང་། ས་དྲུག་པ་ནས་འཇུག་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སོ་སོའ་དབང་དུ་བྱས་སམ་དཔྱད། འཕགས་སེང་གཉིས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ ིརྣམས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཐོད་རྒལ་སྙོམས་འཇུག་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཐོབ་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་གང་ཟག་མེད་དེ། སྲིད་རྩེ་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་ཐེག་དམན་གང་ཟག་གི་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་སྐྱེས་ཟིན་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ཞིབ་ཆ་གསེར་ཕྲེང་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་ཆ་མང་། སྤྱིར་སྙོམས་འཇུག་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གསུམ་ཡོད། གཉེན་པོ་དང་ཕན་ཡོན་དང་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་བཞིའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་ཡོད། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ལ་མང་ཉུང་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། མཛོད་རྩ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྙོམས་

- 254 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྙོམས་འཇུག་དག་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གསུམ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཡོད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉེར་བསྡོགས་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ལའང་དངོས་གཞི་བཞིན་ཞི་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དང་། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཡོད། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་རང་གི་བློ་ངོར་གཟུགས་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅི་རིགས་རགས་པར་བལྟས་ནས། ནམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་གཙོ་བོར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་གོ །དབྱེ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཡོད། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་རྟེན་དང་དམིགས་པས་ཕྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པ་དང་འདས་པ་གཉིས་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་དག་བཞི་པོ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིགས་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པར་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་སོ་སོའ་དམིགས་རྣམ་ལ་འདུ་ཤེས་བཞག་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་རིགས་པ་སྦྱར་ནས་ཤེས་ ིསླའོ། །ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། དག་པ་པ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་ཡོད། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་གཉིས་དང་། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་པ་དང་། ཟག་མེད་དང་གསུམ། དག་པ་པ་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ནས་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་བར་བཞི་བཞི་དབྱེ་ཚུལ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་བསམ་གཏན་དང་འདྲ་ལ། སྲིད་རྩེའི་གོང་ན་ས་གཞན་མེད་པས་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དོ། །དེ་དག་གཙོ་བོ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། ས་སྡེ་ལྔ་སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས། བྱང་ས། ཉན་ས། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད། ཤེར་

- 255 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིན་མན་ངག །སྒོམ་རིམ་གསུམ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ། སྤྱོད་འཇུག །བསླབ་བཏུས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་དང་། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། ལུས་རྟེན། སེམས་རྟེན། ཡིད་བྱེད་
གང་གིས་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། ངོ་བོ། དུས་ཇི་ཙམ་དང་། ཁམས་གང་དུ་བྱེད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་ནི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སློབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་ནུས་སོ། །སོ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་གྱུར་པ་དགག་དགོས་ཤིང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་ན། དང་པོ་ལ་དང་པོ་མེད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འོག་ཏུ་ངོ་བོའ་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་འདིར་འགོག་པའི་རྣམ་ ིཐར་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་མི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཟུར་དུ་འགོག་སྙོམས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དང་པོར་གསར་ཐོབ་ལུས་མངོན་བྱེད་བཞག་པར་

- 256 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དཀའ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་ས་མཚམས་མཛད་པ་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི། སྲིད་རྩེའི་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་དགག་སླ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མངོན་པ་རྣམས་འདོད་དེ། མཛོད་རྩ་ལས། ཕྲ་བ་ཕྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགུ་གའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས་སྔ་མ་ནི་རྩོམ་པ་དང་པོའ་ཚེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་ ིགྱི་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཚོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་མི་དབེན་པར་མཐོང་ནས་དེས་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་ལ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། ཚོགས་དྲུག་འཁོར་གྱི་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་སུ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་སྣ་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་ལྔ་མེད་པས་བཞི་དང་གཅིག་འགོག་གོ །མཛོད་རྩ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། །འདོད་ཁམས་སུ་བདུན་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་ལྔ་དང་གཉིས་འགོག་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱས། བསྡུ་བ་ལས། འཇུག་པ་པོའ་ིརྟེན་སྔར་བཤད་ནས་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པ་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ། ངོ་བོ་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུ་བ་ལས། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་གཙོ་ཆེར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་པ་དག་གིས་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞིག་ལ་འདོད་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྗེས་ཐོབ་པ་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཟད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡུལ་

- 257 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འགོག་སྙོམས་ཡིན་ཀྱང་འགོག་སྙོམས་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་སྙོམས་ཡིན་ན། ཆ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་དགོངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་དགོས་པར་འདོད་དམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། བསྡུ་བ་ལས། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་བཞིས་ལྡན་མིན་ཟག་མེད་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་འགོག་སྙོམས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡུལ་ཅན་འགོག་སྙོམས་ལ་དགོངས་པར་འདོད་ལ། ཡུལ་ཅན་འགོག་སྙོམས་འགོག་སྙོམས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ། དུས་ཇི་ཙམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་སྙམ། གསེར་ཕྲེང་ལས། མདོ་དང་བསྟུན་ན་བཅུ་པར་གསལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་སུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཐོབ་པས་སྐུ་དེ་གཞན་ངོར་དོར་ཚུལ་ཙམ་ལས་མི་འདོར་བར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་དང་། བྱང་སེམས་སྡེ་སྣོད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལུགས་སོ་སོ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་ངེས་ཀྱི་སོ་

- 258 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྐྱེ་ཡོད་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྙམ། གཞན་ཡང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་མེད་པར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་མའི་ཞུ་བའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལུས་ལས་འདས་ལགས་སམ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། མདོ་ལས། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འདི་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་བྱེད་དང་། མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཚེ་འཇུག་ཤེས་རགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཕྲ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཕྲ་བ་ཕྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་ན། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་པའི་ལུས་རུལ་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་མེད་ན། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་ཁ་མའི་སེམས་དང་དེའི་བར་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ལོ་དང་བསྐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། བསྒོ་གཞི་མེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགག་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་སྔ་མའི་དམིགས་པ་སྤོར་བས་སེམས་སྔ་མ་དེ་འགག་ནས་སེམས་སྟེང་དུ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

- 259 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མངོན་པ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་ལན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ། ཁམས་གང་དུ་བྱེད་པ་ནི། མཛོད་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོ་མི་ནང་དུ། །ཞེས་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེད་ནས་ཕྱིས་གཟུགས་སུ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྡུ་བར་ཡང་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་བསྡུ་བ་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་མ་བླངས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དགོས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ན་ཁམས་གསུམ་གར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དེ། དགག་གཞི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། གཟུགས་མེད་བཞི་ཆེས་ཞི་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་འཇུག་ན་མ་ཞི་བ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་དགོས་པས་དེ་ན་འདི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རགས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། ཞི་བར་དཔྱད་ན་དེར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་ཡོད་པས་དེར་འཇུག་པ་རང་ལུགས་སོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཛོད་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་པ་འདི་དེ་དག་གང་དུ། དུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་འགོག་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་འགོག་སྙོམས་ལས་མ་ཉམས་པར་ཚེ་འདི་དང་། ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ་དེར་འདའ་བ་དང་། དེར་སྐྱེས་ནས་འགོག་སྙོམས་བསྐྱེད་དེ་ཤི་འཕོས་སྲིད་རྩེར་འདའ་བ་གཅིག་དང་གསུམ་བཤད་ལ། དང་པོ་ནི། མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཉམས་ནས་སོར་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་ལ་ལུས་མངོན་བྱེད་མིན་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྙོམས་བསྐྱེད་ནས་ཚེ་འདི་དང་ཤི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འདའ་བ་གཉིས་ནི་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཕྲ་རགས་དང་ཚོར་འདུ་ཕྲ་རགས་དང་རྒྱུ་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་། འབྱུང་ཆ་སྙོམས་འཇུག་དང་། རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་དང་མ་འདྲེས་པས་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲ་ཐོབ་བོ། །འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་འོང་གཉིས་ཀྱི་མཐར་སླར་ཡང་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་སོང་སྟེ། མཐུན་པར་བྱ་བ་རབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཐའི་དངོས་གཞི་ལ་བསམ་

- 260 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བྱེ་སྨྲས་འདོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གེགས་རྣམས་གཉེན་པོས་འཇོམས་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད།། དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་༡ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་༢བྱིང་དང་རྒོད་པ་༣དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་༤འདུ་བྱེད་༥དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །ཉེས་པ་ལྔ་ནི་རྩ་ཚིག་ལྟར་དང་། འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། དད་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པའམ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་བརྒྱད། སྤྱིར་དད་པ་ལ། མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ། དང་བའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གསུམ་ཡོད། འདིར་གསུམ་ཀ་ཡོད་དམ། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། བྱིང་རྒོད་དང་མ་བྲལ་བའི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པ་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ། དེའི་བཏང་སྙོམས་ནི་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་མོ། །ཤིན་སྦྱངས་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེར་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ལ། བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལྔའི་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་སོ། །ཤིན་སྦྱངས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་སོགས་དབུས་མཐའི་རྩ་འགྲེལ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག །ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་ལེ་ལོའ་གཉེན་པོ་དང་། ལྷག་མ་ ིབཞི་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉེན་པོར་རིམ་བཞིན་ནོ། །ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དོ། །
ཉན་ས་ལས་སེམས་གནས་དགུ་དང་སྟོབས་དྲུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞིས་ཞི་གནས་
གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ། སེམས་གནས་དགུ་ནི། སེམས་ནང་དུ་འཇོག་པ་དང་། རྒྱུན་

- 261 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དུ་འཇོག་པ། གླན་ཏེ་འཇོག་པ། ཉེ་བར་འཇོག་པ། དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་དགུ། འདོད་སེམས་དགུ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཇོག་སྒོམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་དྲུག་ཡོད་དེ། ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་དང་དྲུག །ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ནང་དུ་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། དམིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སེམས་འཇོག་པའི་གདམས་ངག་ལྟ་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་པར་ནུས་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། གླན་ཏེ་འཇོག་པའི་སེམས་དང་། ཉེ་བར་འཇོག་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བ་ན་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་དྲན་ནས་ནང་དུ་སྡུད་པའམ། དང་པོ་ནས་དྲན་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས། དུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་ཕྲ་མོ་ཡང་རྩོལ་བས་སྤོང་བས་དེ་དག་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིང་རྒོད་ལ་སོགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་གཅོད་པར་མི་ནུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། མཉམ་པར་འཇོག་པའི་

- 262 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་སྔ་མ་རྣམས་ལ་གོམས་པ་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་སེམས་སམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་བྱེད་བཞི་ནི། ཉན་ས་ལས། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ །སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབད་པས་བསྒྲིམས་དགོས་པས། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ནས་སེམས་ལྔའི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་མི་ཐུབ་པས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པས་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། འདིར་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་གནས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་ཡང་མི་ཆད་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་རྩོལ་བ་ཡང་རྒྱུན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ནི། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་དང་བདུན། དེ་དག་ལས་སྔ་མ་དྲུག་ཉེར་བསྡོགས་དང་། ཐ་མ་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཡིད་བྱེད་གསུམ་པ། བཞི་པ། དྲུག་པ་གསུམ་ནི་འདོད་ཉོན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་སྦྱར་ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བློ་ལྡན་གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྙེད་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱེད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། མཐུན་པའི་ཡུལ་གནས་པ། འདོད་པ་ཆུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་སྤངས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་སོ། །འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དེ་རབ་ཉེར་ལྔའི་ནང་གི་ཕྱུག་པོའ་རབ་ཡིན་པར་སྤྱན་ལྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཀའི་འབུམ་ལས་གསུངས།

- 263 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བརྟེན་དགོས་ལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་ཡུལ་ཙམ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། དམིགས་རྟེན་ཁྱད་པར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལྟ་བུ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ན་ཚོགས་བསགས་པ་དང་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པ་གོ་གཉིས་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩིག་ཟུར་གྱི་རྡོ་གཅིག་གོ་གཉིས་ཆོད་པ་བཞིན། ཕྱག་འཚལ་བ་ཡང་གོ་གཉིས་ཆོད་དེ། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། ཞར་ལ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའམ་ལུས་རྩལ་སྦྱང་བའང་ཡོང་། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་ལ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་བཞི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་དང་། དམིགས་བྱའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོའ་མཐའི་དང་། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དགོས་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་བཞི་དང་། དཔྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལ། མི་སྡུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་ལྔ། དེ་ལྔ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་རེ་ཞིག་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། འདོད་པའི་ས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བར་གྱི་ས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་རགས་པ་དང་། སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་གོང་མ་གོང་མ་ཞི་བ་རྣམས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ཐུན་གྱི་ཚད་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། བྱང་ས། ཀུན་བཏུས། དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ། ས་སྡེ། ཉན་ས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ། སྒོམ་རིམ་གསུམ། ལམ་སྒྲོན་རྩ་འགྲེལ། སྤྱོད་འཇུག་རྩ་འགྲེལ། ལམ་

- 264 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། ལྷག་མཐོང་ངེས་པར་སྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་ཙམ་སྒོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་མ་བྱས་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་སྤོང་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྡོམས་པའང་འདི། །ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དཔྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་བར་མུ་བཞི་དྲུག་གམ་མུ་ཉེར་བཞི་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། ལམ་རིམ་ལས། དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ཐུབ་ན་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིན་སྦྱངས་ལ་འཇོག་སྒོམ་གྱིས་དྲངས་པ་གཅིག་དང་། དཔྱད་སྒོམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ལས་སྔ་མས་ཟིན་ཀྱང་ཕྱི་མས་མ་ཟིན་ན། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་དང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ནམ་ཕྱི་མས་ཟིན་པ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་གྱུར་པ་

- 265 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་དེ། ཇི་ལྟར་བསམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་སོ་སོར་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་ལ། བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས། དེ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་དོན་རགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དོན་ཕྲ་མོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་པ་མན་ཆད་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའ་ིདངོས་གཞི་ཙམ་པོ་པས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་ལྟ་བུའང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས། དེས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྣམས་དོན་རགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགེ་སློང་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་འབྱེད་བ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཀུན་བཏུས་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུའང་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཉན་ས་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་
མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྔར་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ངེས་ཟིན་པའི་དོན་སྔར་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པར་

- 266 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་གསུམ་མོ། །
གསུམ་པ། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ཕྱོགས་དང་
དུས་དང་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་བཙལ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དྲུག །དོན་ནམ་ཆོས་འཚོལ་བ་ནི། ཚིག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འཚོལ་བ་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་འཚོལ་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སོ་སོར་འཚོལ་བ་ལྟ་བུ། འདི་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོའོ། །འདི་ནི་ནང་གི་དངོས་པོའོ། །ཞེས་འཚོལ་བའོ། །མཚན་ཉིད་འཚོལ་བ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྡོག་ཆ་ནས་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱབ་ཆེ་བ་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་རྨོངས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་འཚོལ་བ་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་བཞིའི་ཐད་དང་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ། ཕྱོགས་འཚོལ་བ་ནི། དཀར་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཚོལ་བ་དང་། ནག་ཕྱོགས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཚོལ་བ་ནི། འདས་པའི་དུས་རྣམས་སུ་དེ་ལྟར་བྱུང་འདུག །ད་ལྟ་དེ་འདྲ་འདུག །མ་འོངས་པ་ན་ཇི་འདྲ་འབྱུང་དོགས་ནས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དཔྱད་པ་མོ་ཤོ་ལྟར་ཐིག་པོ་ཡིན་པ་སྔོན་ཏཱ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོར་འདོད་ན་དཔལ་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད། རིགས་པ་འཚོལ་བ་ནི། རིགས་པ་བཞི་འཚོལ་བའོ། །རིགས་པ་བཞི་ནི། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་སུ་དེ་དག་གི་གཞི་སོ་སོའ་སྒོ་ནས་འཚོལ་བ་ ིལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རང་རང་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་འཐད་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། བྱ་བ་མེད་པའི་ཡོད་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ཚད་མ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བར་རོ། །བཞི་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མེའི་ཚ་པ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་ངང་ཚུལ་

- 267 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཏེ། ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་སེམས་པ་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །སྒོ་གསུམ་དང་འཚོལ་བ་དྲུག་རྣམས་སྔ་མ་བཞིར་འདུ་ཚུལ་དང་། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་བཞི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཞི་གནས་རྣམ་པ་དགུའི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་སོགས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ཉན་ས། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག །ལམ་རིམ་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལྷག་མཐོང་གྲུབ་ཚད་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་ཚད་ནི།
སྔར་བཤད་པའི་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་གནས་དགུས་རིམ་གྱིས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཐོག་མར་འདོད་པ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁམས་གོང་མ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཉེར་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་རེས་མོས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཉེར་བསྡོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པས། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ། སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡིན། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའམ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་ཚད་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། ཐེག་པ་གང་དང་གང་གི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོའ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ ི

- 268 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཅིང་། བདག་མེད་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེར་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་རེས་མོས་ཀྱི་དཔྱད་པས། དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲེན་ཐུབ་ན་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདག་མེད་གང་ལ་དཔྱོད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དེ་དག་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་རིགས་འདྲའོ། །གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའ་ལུགས་ ིམ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། སྒོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཡོད་དེ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་༡ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ། ཡུལ་ཅན་ངོ་བོར་བྱེད་ནས་སྒོམ་པ་༢ནི། སྐྱབས་འགྲོ་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ། རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་༣ནི། སོ་སྐྱེས་མཁྱེན་གསུམ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ། རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པས་སྒོམ་པ་༤ནི། ཚོགས་ལམ་པས་བྱང་ཕྱོགས་ནང་ཚན་གྱི་དབང་སྟོབས་རྣམས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་༥ནི། ཕལ་པས་དངོས་པོ་བརྒྱད་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ། སྨོན་ལམ་རྣམ་པས་སྒོམ་པ་༦ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་རྣམ་པ་འདི་དག་ལས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཅེས་པ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ཤེས་སླ་ཤིང་། མ་ཟད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཚར་དྲུག་བཤད་པ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་ཡང་དེའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་

- 269 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྐྱང་པར་འདོད་པ་དང་། ལམ་ཁུག་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས།ལས་སྒྲིབ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་ལས་དང་། ལས་སྒྲིབ་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་དག་པར་
འབྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་བསྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཤིང་སྲིད་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྨོས་པས་བག་ཆགས་སྡུད་ཅིང་། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །འདི་ལ་དབུ་སེམས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དམ་དཔྱད། གཉིས་པ། སྤྱིར་ལས་ལ་དབྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དགུ་ཡོད་དེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་དང་༡། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས། དཀར་པོའི་ལས། ནག་པོའི་ལས། དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་ ིགསུམ༢། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒོ་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ༣། སྐྱེ་བ་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པ་དང་། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པ་དང་། ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་བཞི༤། རྣམ་སྨིན་འགྲུབ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས། མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་གསུམ༥། བསགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས། བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས། བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས། མ་བྱས་མ་བསགས་པའི་ལས་དང་བཞི༦། འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས༧། ཟག་བཅས་ལས་དང་། ཟག་མེད་ལས་གཉིས༨། དགེ་བའི་ལས། མི་དགེ་བའི་ལས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ༩། དང་པོ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་

- 270 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་གསུམ་གྱིས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེས་ཊིཀ་ཆེན་ལས། གཞུང་གཞན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀོད་ནས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་མོད་ཀྱང་ཟླ་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྨིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་གྱུར་པས། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཞན་སྡེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་བག་ཆགས་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་པས་ལུགས་སོ་སོའ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །དོགས་པ་སློང་བས་ན་ཞིབ་ཆ་ ིསླའོ། །ལུས་ལས་ཡིན་ན། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ངན་སྔགས་ཀྱིས་སྲོག་བཅད་པ་ལུས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ངག་ལས་ཡིན་ན། ངག་གི་སྒོ་ནས་བྱས་པའི་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ངག་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་སོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱིས་རྫུན་བྱས་པ་ངག་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །གང་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ལ་འགྲུབ་པར་ཤོག་དང་། སོ་སོར་བཤགས་དངོས་ཤགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད། དགག་ཚིག་སྦྱར་མ་སྦྱར་ཙམ་མོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དང་། ལྟུང་བ་རྣམས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དང་པོའ་རྣམ་ ིརིག་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན།། ཞེས་མི་དགེ་བཅུ་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ལམ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཡོད་པས། མཛོད་

- 271 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས། གསོད་དང་གནོད་སེམས་ཚིག་རྩུབ་བོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་གྱི། །ལོག་གཡེམ་བརྣབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་འདོད།། ལོག་པར་ལྟ་བ་གཏི་མུག་གིས། །ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། རྫོགས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ངེས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ཀུན་བཏུས་ལྟར། སྲོག་གཅོད་ལས་ལྟ་བུ་ལ་ཤ་སྤགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགྲ་ཤ་གློན་པ་དང་། ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་མི་དགེ་བའི་ལས་གཞན་རྣམས་དང་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ལའང་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རིགས་པས་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ལའང་དངོས་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་དཀར་པོའི་ལས་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་དེ། རྣམ་ ིསྨིན་ནག་པོའ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་བསམ་པ་ནག་པོའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ ིཏེ། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ལས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་སྒོ་ནས་ནག་པོའ་ལས་ལ། དགེ་བའི་ལས་ཡོད་དེ། ཕན་ ིསེམས་ཀྱིས་བུ་སློབ་ལ་མཐོ་འཚམས་བྱས་པའི་ལས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ངོ་བོ་ནག་པོའ་ལས་ ིཡིན་པ་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ནག་པོའ་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལ་མཐོ་འཚམས་བྱེད་པ་དེ་བྱ་བ་ནག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ ིདེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་ན། རང་འབྲས་ཡིད་འོང་འབྱིན་པའི་ཆ་ནས་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས། དགེ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་ཡིད་དུ་མི་འོང་པ་འབྱིན་པའི་ཆ་ནས་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས། མི་དགེ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་གིས་དཔག་ནས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་སླ་བའི་ཕྱིར། ལས་ལའང་རིགས་པས་དེ་སྦྱར་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་པ་དཀར་པོའ་ལས་ ིཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་ངན་ན་ས་

- 272 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་ལམ་ཡང་ངན། །སྡིག་གྲོགས་གཡེམ་མའི་འཛུམ་དཀར་ལས། །ཤ་ཚའི་གདུག་རྩུབ་ཁྲོ་གཉེར་བཟང་། །རྣམ་སྨིན་དཀར་ནག་བསམ་པ་དཀར་ནག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དུག་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་གཏི་མུག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩ་ཉོན་དྲུག་འདྲེན་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་གྲངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཀར་ནག་འདྲེས་ཚུལ་ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་པ་ནག་ལ་སྦྱོར་བ་དཀར་པ་འམ། སྦྱོར་བ་ནག་ལ་བསམ་པ་དཀར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དཀར་བ་དང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ནག་པ་མུ་བཞི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྦྱོར་བ་དཀར་ལ། དངོས་གཞི་ནག་པ། དེ་ལས་ལྡོག་པ། སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀ་ནག་པོ། སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀ་དཀར་པོ་མུ་བཞི་ཡོད། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ལས་དེ། སྤྱིར་བསམ་པ་ནག་ལ། སྦྱོར་བ་དཀར་པོའ་ལས་ཡིན་ཅིང་། ིགྲགས་ཚོད་དང་མཐུན་ཆེད་སྦྱོར་བ་ནག་ལ་དངོས་གཞི་དཀར་པོའ་ལས་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་ ིགསུངས། དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དང་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་དེ། མཛོད་ལས། མི་དགེ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །ནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །ཞེས་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ ིཏེ། འདོད་པ་མི་དགེ་བ་ཤགས་ཆེ་བས་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་གཅིག་ཏུ་ནག་པོ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཕལ་ཆེར་མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་མར་ལྡན་ཞིང་། འབྲས་དུས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་འདྲེས་མར་མྱོང་བས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་དང་། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བར་འདོད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ནི་འདིར་གང་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། རྣམ་སྨིན་ཡང་བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་ལ་དགེ་བས་ཁྱབ་

- 273 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀྱང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ། །མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསོད་ནམས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྟེར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མ་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ། རྣམ་སྨིན་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ། ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། གསུམ་པ། ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་བཤད་ཀྱང་། སྤྱིར་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། མི་གཡོ་བའི་དོན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དག་ལ་འདིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་མི་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་སྨིན་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཡང་བཤད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་འབྲས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གསར་དུ་བསགས་པའི་མི་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་འཕེན་བྱེད་ལས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ། སྐྱེ་བ་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ། མ་
འགགས་པ་རྩྭ་འཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། རང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་བསོད་སྙོམས་གཅིག་ཕུལ་བས་ལྷར་ལན་བདུན་དང་། འཁོར་བསྒྱུར་དུ་ལན་བདུན་སྐྱེས་ནས་མཐར་ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པ། མི་ཕལ་པ་བཅུའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཅུ་ལ་སྲེད་ལེན་ཚར་གཅིག་གིས་གསོས་བཏབ་ནས་འཁོར་བསྒྱུར་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པ་དང་། ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་བཞི་ཡོད། ཀུན་བཏུས་ལས། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་

- 274 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་དང་བཞི་པ་གཉིས་བྱེ་སྨྲས་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཏེ། མཛོད་ལས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ་གོ་ཚུལ་ཁྱད་པར་པ་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།
ལྔ་པ། རྣམ་སྨིན་འགྲུབ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས། མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། སྐྱེས་ནས་
མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་གསུམ། བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན། མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ། རང་ཉིད་བསགས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་དགོས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་རང་བསགས་པའི་ཚེ་གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་དགོས་པ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ། རང་ཉིད་བསགས་པའི་ཚེ་གསུམ་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་དགོས་པས། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་ནས་མྱོང་འགྱུར་སོགས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་བྱེད། །ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ན་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་མེད་དོ། །མཛོད་ལས། གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་མྱོང་འགྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་གསུམ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་དགོས་པས། ཚེ་གཅིག་ལ་མཚམས་མེད་དུ་མ་བསགས་ན་གཅིག་མ་གཏོགས་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ལྷག་པའི་གནོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་གང་ལྕི་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་སྔོན་ལ་སྨིན་དགོས་པ་བྱེ་སྨྲས་ཀྱང་འདོད་པས། ཚེ་གཅིག་ལ་མཚམས་མེད་ལྔ་བསགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གཞུང་དེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ལུགས་ལ། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་འཇོག་ཚུལ་ཡང་བསགས་པའི་ཚེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་བ་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་མ་ཐོབ་གོང་དུ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དོན་གསང་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ནའི་གོང་དུ་ཡང་

- 275 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྐྱེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་མཆིམས་ཊིཀ་དུ་རང་ལུགས་མཛད་ཅིང་། ནོར་བཟང་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་བཞག་ནས་རྫོགས་བྱེད་དངོས་གཞི་ལ་ལྟོས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་མ་ངེས་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གསུང་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། ཅེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་རྣམ་སྨིན་ཚེ་དེ་དང་དེ་ལ་མགོ་བརྩམས་པས་ཆོག་གི །རྣམ་སྨིན་ཚེ་དེ་དང་དེ་ལ་རྫོགས་མི་དགོས་པས། མཚམས་མེད་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་དུ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །མཐོང་དང་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། །དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ལས་སྟོབས་ཅན་དུ་མ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། དོན་གསང་ལས། མི་གཡོ་བའི་ས་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་རྣམས་དཀོན་བརྩེགས་ག་པ་ཤོག་གྲངས་རེ་བཞི་ནས་གསལ་པོ་ཡོད། གཞན་དུ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བདུན་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལས་དེ་དེར་བསྒྱུར་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་དུས་བསགས་པ་ཡིན་པས། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དངོས་གཞི་ལ་ལྟོས་དགོས་ནའང་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་བསགས་པའི་ཚེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་མི་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྙམ། ཡང་ན་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསགས་པའང་ཡོད་པས། དེས་ན་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། ཅེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་དེ་དཀའ་གནད་ཞིག་ཡིན་ནོ། །
དྲུག་པ། བསགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་ནི། སྦྱོར་
དངོས་འཇུག་གསུམ་ཚང་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དགེ་བའི་ལས་བཅུ་ཀ་ཡོད། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། རྨི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་ཤེས་པ་

- 276 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དང་། བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། དྲག་པོ་མིན་ལ་རྒྱུན་ཆགས་མ་ཡིན་པ་དང་། ནོར་བ་དང་། བརྗེད་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འགྱོད་པས་བསལ་བ་དང་། གཉེན་པོས་བསལ་བ་སྟེ་བཅུ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྡུ་བ་ལས། མི་མཁས་པས་བྱས་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལན་གཅིག་བྱས་ཤིང་སྟོབས་བཞིས་སྲབ་མོར་བྱས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་ལས་བརྒྱད་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ནི། གསོད་སེམས་ཡུན་རིང་བརྩམས་ཀྱང་སྲོག་མ་བཅད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། ཕན་སེམས་ཡུན་རིང་བརྩམས་ཀྱང་ཕན་པ་དངོས་སུ་མ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་འདྲ་སྦྱར་རོ། །མ་བྱས་མ་བསགས་པའི་ལས་ནི། གསོད་སེམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་འགྱོད་པས་བཅོམ་པའི་ལས་དང་། དགེ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་གིས་བཅོམ་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །བཅོམ་པ་ལ། རྩ་བ་ནས་བཅོམ་པ་དང་། གནས་སྐབས་བཅོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་སྨིན་མི་ཐུབ་པར་བྱས་པའོ། །འདི་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་སྤྱི་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་སྤྱི་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་སྤྱི་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཡོད་དེ། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་བཅོམ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ད་ལོ་འབྲས་བུ་སྨིན་རྒྱུ་ཡིན་པ། ལོ་མཇུག་མར་སྨིན་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཚེ་འདིར་འབྲས་བུ་སྨིན་རྒྱུ་ཡིན་པ། ཚེ་ཕྱི་མར་སྨིན་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡུན་རིང་སྨིན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡུན་ཐུང་ངུར་བྱེད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལའང་འབྲས་བུ་ཡུན་རིང་སྨིན་བྱེད་ཡིན་པ་ཡུན་ཐུང་ངུར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་རིགས་པས་དཔག་ན་ཤེས་སླའོ། །བྱང་ཆུབ་དུ་བསྔོ་བའི་དགེ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཟིན་ན་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་བཅོམ་པ་མེད་པར་སྔར་ཡང་བཤད་ཟིན། བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ཁྱད་པར། སའི་དངོས་

- 277 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཞི་ལས། བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། བསམས་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། བསགས་པའི་ལས་ནི་ལས་རྣམ་པ་བཅུ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་མུ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་། མུ་དང་པོ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསོད་སེམས་ཡུན་རིང་བརྩམས་ཀྱང་སྲོག་མ་བཅད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་དེ། གནོད་སེམས་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་ཡིན་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པས། ཡིད་ལས་ལ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡིད་ལས་བསགས་ལ་ཡིད་ལས་མ་བྱས་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །གནོད་སེམས་བྱས་བསགས་ཚང་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚོན་ནས་རྨི་ལམ་ན་བྱས་པ་མངོན་ཞེན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་དང་། གསོས་བཏབ་པའི་བྱས་བསགས་ཚང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལས་མེད་ལ་སོགས་ཀླན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །ཅེས་པའི་རྩོད་པ་དང་ལན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྩོད་པ་ལ་བཞི། ལན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད། རྩོད་མཁན་ལ་བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་པ་གསུམ་ཡོད། ལན་བྱེད་མཁན་ལ་སེམས་ཙམ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་གསུམ་ཡོད། རྩོད་ལན་དེ་དག་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཀའི་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩོད་པ་དང་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ཡིན་པས་ཤཱ་རིའི་བུས་དྲིས་ནས་རབ་འབྱོར་གཅིག་པུས་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་ཀྱང་མི་རྫོགས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ལན་ལྡོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་ལས། བྱང་ཆེན་ཆེན་པོ་བྱམས་པ། ཞེས་པ་ནས་ལན་ལྡོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བྱམས་པ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ན། ཞེས་པ་ནས། ལན་ལྡོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་ལན་ལྡོན་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་ལན་མཛད་དེ་དངོས་སུ་མི་མཛད་པ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱོན་པའི་དགོས་

- 278 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ལན་ལྡོན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བརྒྱད་མ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀླན་ཀ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཉི་སྣང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྣང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ལས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མྱོང་བར་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་ན། རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ནི། སེམས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཐོབ་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སོར་མོའ་ཕྲེང་ ིབ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲ། ཞེས་སོགས་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་དག །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྱུར་ན། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་དགྲས་དམྱལ་བར་དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྡབ་པ་ཙམ་སྐྱེས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་དགྲའི་མཚམས་མེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ཐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒོམ་པས་དག་པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་སེལ་བའི་མདོ་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྣམ་སྨིན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་མྱོང་ཡང་འབྲས་བུ་ཙམ་མ་ལུས་པ་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བདུན་པ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དགེ་
བ་དང་། ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ལས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་དང་དབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བའི་

- 279 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་ཡང་དཔལ་འབྱོར་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱིས་ལས་དགེ་པས་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ། རྫོགས་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་ཡང་། རྫོགས་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཕེན་པ་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་མྱོང་བའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འཕངས་འབྲས་དང་རྫོགས་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དཔེར་ན། བདག་སོག་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་ཚེ་ཕལ་ཆེ་བ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ། རྦོ་རི་ཡད་ཡུལ་དུ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གཉིས་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་དེ། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མིའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་ཞེས་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་དེ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རིས་དེ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་རིས་དེ་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་གཉིས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་སྐྱེ་བ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་འཕངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མིའི་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་གྲུབ་ནས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་ལ། ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་མིར་མཚུངས་མོད་ཀྱི། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་ལ་ལ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་སྤེལ་ལས། འདི་ལྟར་མིར་མཚུངས་མོད་ཀྱི། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་ཚང་ལ། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་མ་ཚང་སྟེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་འཕངས་ན་འགའ་ཡང་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་སྨྲའི་

- 280 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་འཕངས་ལ། དབང་པོ་དང་། ཡན་ལག །ཉིང་ལག །ཁ་དོག །ཤ་ཚུགས། བོང་ཚོད་དང་ཉམས་སྟོབས་རྣམས་ནི། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མས་བྱེད་པའི་རྫོགས་འབྲས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུས་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་རིས་མཐུན་འཕེན་པ་བཞིན་དུ་མིག་དབང་སོགས་ཀྱང་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་འཕངས་འབྲས་ཕྱེད་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའོ། །ཞེས་དང་། ཀ་ཤཱིའི་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གོ །མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་རྣམས་ནི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚར་གཅིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཚུལ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱེད་དང་གསུམ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་བྱེད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་བོང་ཚོད་དང་ཁ་དོག་དང་བདེ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་། མདོག་བཟང་ངན། བདེ་མི་བདེ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་། འཁོར་དང་ཡུལ་དང་གནས་བཟང་ངན་སོགས་སྣ་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་རྫོགས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་མིར་འདྲ་བ་ལ། ལ་ལ་ནི་ཁ་དོག་བཟང་ལ། ལ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་པ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་རྒྱུན་ནོ། །བར་དོ་བ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བས་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་དབང་པོ་འཕངས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེས་དབང་དང་ལྡན་པར་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་

- 281 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀྱིས་ཚེ་དེ་ལ་བུད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ན་གཅིག་ཤོས་དེ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མདོ་རྩ་ལས། མཚན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་བདེ་འགྲོར་ཡང་། ནས། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལའང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དུ་འགྱུར་མ་ཐག་པའི་ལུས་དེ། ཕོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། མོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་བུད་མེད་དུ་མཚན་གྱུར་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་བ་དེ། མཚན་གྱུར་པ་དང་མཉམ་དུ་བླངས་བའམ། སྔར་ནས་བླངས། རྩ་ཤེས་ལས། མ་ཤི་པར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡང་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་བ་བླངས་སམ། དེ་བཞིན་དཔྱད་ན། རྒྱལ་པོ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱལ་པོའ་སྐྱེ་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྐྱེ་བ་རྣམས་གཅིག་ཅར་བླངས་སམ། དེ་དག་གི་ ིསྔ་མ་བླངས་ནས་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་བླངས་པའི་སྐབས་ཡོད་ན། ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་རེ་བླངས་ནའང་ཆོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར། །གང་གི་ཟླ་མཚན་ལས་བྱུང་མ། །བསྣུན་འོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །སངས་རྒྱས་བརྡེག་པར་སེམས་ལ་མིན། །སོགས་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་དབང་གིས་བུད་མེད་དུ་གྱུར་མ་ཐག་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བུད་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པ་དང་དེར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འདྲ་དེ། སྔ་མ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། ཕྱི་མ་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འང་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་འབྲས་རྣམས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་

- 282 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའ་འབྲས་བུ་དང་། གཉིས་པོ་འདི་ལས་མི་འདའི་བས། འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ལ། ལས་སོ་སོའ་སྦྱོར་བས་རྣམ་སྨིན་དང་། དངོས་ ིགཞིས་རྒྱུ་མཐུན་དང་། མཇུག་གིས་བདག་འབྲས་འབྱིན་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་མཐུན་ལ་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་གསུངས་སོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདོད་ཚུལ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་མི་འདྲ་དེ། བྱེ་སྨྲས། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་འདོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཡོད་པས་སོ། །བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ། རྣམ་སྨིན་ནི། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་ལ་རང་གི་རྒྱུ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བ་གང་རུང་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ན། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་མ་ཁྱབ་བམ་སྙམ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་མེས་ཚིག་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ཅིང་། ལ་ལ་ཚིག་ཅིང་ལ་ལ་མ་ཚིག་ན་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་གསུངས་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོའ་ཐད། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བདེན་ཚིག་བརྗོད་མཁན་བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་ ིསྤོང་གི་ལས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལྷག་མ་མྱོང་བ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མེ་མ་ཞི་བ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་ཡུམ་བར་མའི་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་ན་རྣམ་སྨིན་ཐུན་མོང་བའང་ཡོད་འདྲ་བས། ཀུན་གཞིའི་ཡིག་ཆར་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་རྣམ་

- 283 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྨིན་ཐུན་མོང་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །གང་ལྟར་ཡང་རྣམ་སྨིན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དགོས་བསམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད།
བརྒྱད་པ། ཟག་བཅས་ལས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོན་འཇོག་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསླད་པ། ཟག་བཅས་དང་། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསླད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་གཅིག་ཏུ་ཁ་མཚོན་ཆོད་དཀའ་ཡང་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་བཀོད་པར། ཀུན་བཏུས་ལས། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཞེས་ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་ལ། དེའི་ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་དམ་སྙམ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །ཞེས་པའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། ཟག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདིར་ནི་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བཤད་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཟག་བཅས་དང་། རྟོག་བྲལ་ཟག་མེད་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི་མི་བཟུང་སྟེ། ཟག་མེད་ལ་ཡང་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། དེ་མེད་པ་མཉམ་གཞག་

- 284 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལ་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བཤད་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཟག་བཅས་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་བར་མ་ཆད་དང་། སྒོམ་ལམ་དུས་རིང་བས་རྗེས་ཐོབ་མངོན་གྱུར་དང་སྤེལ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཟག་མེད་དང་པོ་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པ་ལ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོ། སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྔ་དང་། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དྲུག་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཚུལ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕར་ཕྱིན་ལམ་བསྒྲིགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་སྲིད་ཀྱི་ཟག་པ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོར་མི་སྤོང་པར་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་མིན་པའི་ལམ་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས། །ཞེས་འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔའི་གཅིག་ལ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཉ་པ་ལས། ཇི་སྲིད་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ནི། །ནས། དེ་དག་དོན་ནི་བརྟགས་པར་བྱེད།། ཞེས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ནི་ཀུན་བཏུས་ལས། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པས་འདུས་པ་ཡིན་གྱིས་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་འདུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉི་སྣང་རྒྱན་སྣང་སོགས་སུའང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཆེ་བ་ལྟར་སྤྲུལ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ། སྤྱིར་བཏང་ས་མཐོན་པོ་དགོས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ལ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་སའི་པར་མ་མདོ་ཞ་པ་ཤོག་གྲངས་༩༥དེད་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་ལོ་

- 285 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྒྱུས་ཡོད། མི་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་བདག་གིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་སོ་སྐྱེས་དང་ཉན་ཐོས་ལྟར་བཤད་པས་སྒྲོ་བསྐུར་གྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་ཚུལ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་པ་ལས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ངོ་བོའ་དོན་བསྡུ་སྦྱར་བའི་ཚེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉན་ཐོས་ ིདང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཟག་བཅས་ཁོ་ནའི་དོན་བསྡུ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་དོན་བསྡུ་སྦྱར་བ། ཤེས་རྣམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རུང་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞིར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བསྡུར་འགྱུར་ཚུལ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པས་བསྡུས་པའི་མ་རིག་པ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་ལས་སོགས་ལ་ཟག་བཅས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མ་རིག་པ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་ལས་སོགས་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེ་ང་རོའ་མདོ་ལས། ིབཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་མ་མཆིས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་དུག་གསུམ་ནང་ཚན་གྱི་གཏི་མུག་མི་དགོས་པ་དེས་ཀྱང་ཤེས། ཡང་། ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་དང་། འཇུག་བཞི་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས། དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། བདུན་ཡིད་ཟག་མེད་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན་པར་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཐོབ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །ཞེས་པའི་སྐབས་

- 286 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སུ་སྐྱོན་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་དབང་ཤེས་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། གང་གང་སྐྱོན་མཐོང་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་གཉེན། །རྐུན་པོ་འབྱིན་འདྲའི་སྤོང་གཉེན་བར་ཆད་མེད། །བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་གཞི་གཉེན་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །དེ་ཡན་ཁྱད་པར་ལམ་རྣམས་ཐག་བསྲིངས་གཉེན། །ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན། གཉེན་པོ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་བྱ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མི་དགོས་པས། དགེ་བ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་གནས་ཤ་སྟག་ཡིན་མོད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བས་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིག །དེ་དག་ཤེས་ན་ཟག་བཅས་ལས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཞར་ལ་ཤེས་ཐུབ་པས་ལོགས་སུ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །
དགུ་པ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་དགེ་བ་
དང་། མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་ཟིན། དེས་དཔག་ནས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་སླའོ། །ལུང་མ་བསྟན་ནི། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ལུང་ལས་མ་བསྟན་པས་ན་ལུང་མ་བསྟན། དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱང་དེས་ཤེས་སླའོ། །སྲོད་གཅོད་པའི་ལས་ལམ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་དང་། སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་རེ་བཞི་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས། སྔར་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་འབྲས་རྣམས་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཟིན་པས། དེ་ལ་དཔག་ནས་ཤེས་སླའོ། །འདིར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར། སྤྱིར་ལས་བག་ཆགས་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སྲིད་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅུ་པ་སྲིད་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདི་ཙམ་དབུ་སེམས་ཀུན་མཐུན་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལའང་སྤོང་བའི་སེམས་པ་

- 287 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ས་བོན་དང་བཅས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། བཅུ་པ་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚམས་མེད་ལས་ལྟ་བུ་ལས་སྟོབས་ཅན་འགའ་ཞིག་གྲུབ་ཙམ་ནས་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་བག་ཆགས་མིན་ལ། སྔར་བག་ཆགས་སུ་བཤད་པའི་བཅུ་པ་སྲིད་པ་ནི་སྲེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་སྲིད་པ་གཞིར་བཞག་པ་ཤེས་སླའོ། །བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་ནས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བཅུ་པ་སྲིད་པ་དང་བག་ཆགས་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དོ། །མ་ཟད་བཅུ་པ་སྲིད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གཉིས་ལའང་མུ་བཞི་ཡོད། འདི་ལས་གཅིག་གིས་འཁོར་བསྒྱུར་སྟོང་འཕངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག །ལས་གཅིག་གིས་འཁོར་བསྒྱུར་སྟོང་འཕངས་པའི་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་འཕེན་བྱེད་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། དེའི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔ་མ་གང་དང་གང་འཕངས་པ་དེ་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་དང་བཅུ་པ་སྲིད་པ་ལ་མུ་བཞི་བརྩི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཞིབ་ཆ་དེ་ཚང་བ་གཞིར་བཞག །མུ་དང་པོ་ནི། འཁོར་བསྒྱུར་དང་པོའ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བཅུ་པ་སྲིད་པ་སོགས་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །བཅུ་པ་ ིསྲིད་པ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བསྒྱུར་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་པ་སྲིད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། བཅུ་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། བསགས་མ་ཐག་པའི་འཁོར་བསྒྱུར་སྟོང་ཀའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མུ་བཞི་པ་སླའོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་བར་ཀུན་བཏུས་དྲངས་པ་ལས། འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འགྲུབ་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དུ་མས་ཆོད་པ་འོང་ལ་འགྲུབ་བྱེད་དང་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འཐད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་དཔྱད་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། དཔྱད་པའི་གཞི་འཁོར་བསྒྱུར་དང་པོའ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བསྒྱུར་སྟོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡོད་ ིམེད་སོགས་དཔྱད་ན་ཤར་བདེའོ། །ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལའང་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མི་ཕལ་པ་བཅུའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བླངས་པའི་འཁོར་

- 288 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བསྒྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ། མི་ཕལ་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ནམ། འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན། ལས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བསགས་སམ། རིམ་ཅན་དུ་བསགས། གསོས་བཏབ་པའི་སྲེད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ། ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་དང་ཚར་གཅིག་ཡིན། རང་དང་ཚར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ལ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་། ཞེས་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་གསུངས་པས། རང་སྒྲ་གང་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བསམ་ན་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར། དོན་སྤྱི་བཞག་པའི་ལྟད་མོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཚར་གཅིག་པ་དང་། ས་གཅིག་པ་གཉིས་མི་འདྲ་དེ། སྔ་མ་ནི། ལས་གཅིག་གི་འཕེན་འགྲུབ་འཕངས་འབྲས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི། མཛོད་རྩ་ལས། བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའ་ཕྱིར། །ལས་ ིསྒྲིབ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་ལས་སྒྲིབ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་མོད། མདོར་བསྡུས་ན། སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། མཚན་གཞི་ཙམ་ནི། མི་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་ལས་ལྕི་ཡང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་། ཞིང་དང་རྟེན་དང་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་སྡིག་གི་
ལས་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། དང་པོ། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲིན་ཆེན་རྣམས་ལ་བསམ་པ་ཤགས་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཕན་གནོད་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ། དེ་ལྟར་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་དང་། ངེས་པ་དང་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ནི། མཁས་པའི་སྡིག་པ་ལྕི་ཡང་ཡང་། བླུན་པོའ་སྡིག་པ་ཡང་ཡང་ལྕི། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་བ་ ི

- 289 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཆུང་ཡང་ཆེ། །བླུན་པོའ་དགེ་བ་ཆེ་ཡང་ཆུང་། ཞེས་སྦྱར་རུང་ངམ་སྙམ། དེ་དག་འདས་ཆེན་ ིདང་། འདུལ་བ་ལུང་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། མཚོ་ཊིཀ། འདུལ་བ་རིན་ཕྲེང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། དངོས་པོའ་སྒོ་ནས་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་ ིལ་སྦྱིན་པའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མཆོད་པའི་ནང་ནས་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ། དགེ་སྡིག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་ལས། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་པ་བཅུའི་སྡིག་པ་བྲུད་བྲུད་ཡིན་གསུང་སྟེ་མད་པར་གནང་ངོ་། །ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེར་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་ལྔའི་སྡིག་པ་ལྟ་བུ་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ཐུབ་པ། དཔེར་ན། སོར་ཕྲེང་དང་མ་སྐྱེས་དགྲའི་སྡིག་པ་དག་པ་ལྟ་བུའོ། །ལོག་སྲེད་ཅན་གྱི་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྤངས་དཀའ་བར་འདས་ཆེན་སོགས་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཀྱི་སྡིག་པ་སྤངས་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྡིག་པ་དེ། ཟད་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཆུ་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཡིན་ཡང་ཧ་ཅང་ཆགས་ཞེན་ཆེ་ན། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྡང་དྲག་པས་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པར་མ་ཟད་ལས་སྒྲིབ་ཆེན་པོས་གནོན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟླ་བས། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཁྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་དབུ་མ་ཆེར་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་སློང་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཟང་ཟིང་ཁམ་གཅིག་སྦྱིན་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་ཙམ་སྨྲ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་ཕུལ་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། གཞན་དམ་ཆོས་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་དང་། གཞན་དེ་ལ་མོས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟོབས་ཆེ་བར་

- 290 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་སློང་བྱས་ནས་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་ཚུལ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྤྱིར་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་ཀྱང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཇི་མི་སྙམ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི་སྡོམ་པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། སྡིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི། སྟོབས་བཞིས་བྱས་སྟེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྡིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་མྱོང་ངེས་ཡིན་པས་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ན་མ་ངེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལ་སྟོབས་དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་སྨིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་སྐྱེས་ཚུལ་སྒོམ་དགོས་སོ། །ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚེ་ནི་གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱའོ། །
གཉིས་པ། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་དྲུག །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་། བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཚན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེའི་ཚིག་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་ཀློག་པ་རྣམས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་སྣོད་རུང་ཡིན་ན། སྔོན་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་དགེ་རྩ་བསྐྲུན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་

- 291 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཟིན་པ་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་ཚིགས་བཅད་དང་པོའ་དོན་དང་། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་ ིབསྟན་པ། སངས་རྒྱས་བསྙེན་བཀུར་པ། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དྲི་བ། སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ། བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་བཞི། རིམ་བཞིན་ཉན་པ་དང་། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཙོ་བྱས། དང་པོ་ཀུན་ལ་དགོས་པ། འགྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྤྱིར། ཞེས་དང་། ཐ་མ་ཀུན་ལ་དགོངས་པ་གཞུང་ཀུན་མཐུན་ནོ། །ཉན་འཛིན་གྱི་སྣོད་གཉིས་ཐོས་པའི་སྣོད་གཙོ། བསམ་སྒོམ་ཐ་མ་གཉིས་རིམ་བཞིའོ། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས། །ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ། །སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་མོས་ན་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱིས་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའ་ིཆོས་ལ་མི་མོས་དང་། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་གདོད་མ་ནས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཕལ་པ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་མཚུངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་གཉིས་སྡོམ་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་སྟོན་པའི་ལེའུ་ལས། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་བློ་བསྐྱེད་པ། །དེ་སྙེད་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་བགྱིད། །ཅེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིས།། བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་རིགས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། བཀའི་སྡིག་པ་སྟོང་པས་སྦྱངས། །ཞེས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ། བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡིག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཁྱད་པར་
ཅན་རྣམས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཟློས་པའོ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཟླས་

- 292 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རླུང་གིས་སྦར། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་འོད་ཟེར་བཟླས་བརྗོད་ཀྱིས། །གདུངས་ནས་སྡིག་པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཟླས་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་དགོངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྡིག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་མ་མཐོང་གི་བར་བྱའོ། །སྡིག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་ནི། སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུའང་གསལ།
བཞི་པ། སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པའི་བསམ་པས་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་སོགས་གསར་དུ་བཞེངས་པ་སོགས་སོ། །
ལྔ་པ། མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པའི་བསམ་པས་དངོས་
བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་བླ་ན་ཡོད་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་པ་སྣ་ཚོགས་ནུས་ཤགས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཕུལ་པའོ།།
དྲུག་པ། མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའོ། །འདི་དག་ནི་བསླབ་བཏུས་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ཅེས་ལམ་རིམ་ཆེ་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྟོབས་གསུམ་པ། ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྟོབས་ནི། ཕྱི་ཆད་སྡོམས་སེམས་ཏེ། མི་
དགེ་བཅུ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་དང་། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སོ་སོའ་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ། རྩ་ལྟུང་ ིབཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་ཞེ་དྲུག །རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་། སྦོམ་པོ་བརྒྱད། གཞན་ཡང་། དེ་དག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྡིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལས་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས་བརྟན་པོས་འཇོམས་པར་མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྡོམ་སེམས་མེད་པའི་བཤགས་པ་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་མམ་ཞེས་འདུལ་བ་

- 293 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལུང་ལས་གསུངས་པར་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རགས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཡོད་དེ། ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོབས་བཞི་པ་ནི།
སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་ལས་དང་པོ་པས་སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་བཅོས་པས་དག་རུང་གི་ལྟུང་བ་ལ། ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་ནུས་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། གཞི་འདི་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་འདག་རུང་གི་སྡིག་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཚང་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྡིག་པ་དག་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། ངན་འགྲོར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའམ། རྒྱུན་རིང་པོ་མྱོང་དགོས་པ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་དུའམ་ད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་ཙམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་ན་གཏན་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་མི་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྤྱོད་མཁན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་མ་ཚང་དང་། རྫོགས་མ་རྫོགས་ཤགས་དྲག་མ་དྲག་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་སོགས་ལས། ལས་རྣམས་བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྡིག་པ་འདག་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་སྒོམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱངས་ན་ནི་མྱོང་ངེས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཉེན་པོའ་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན། ཡིན་པར་གསེར་གྱི་གཡའི་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་བོན་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་མ་རྙེད་ཀྱང་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ཉམས་སྨད་པས་རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་

- 294 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འབྲས་ལ་མང་པོ་སྣང་ངོ་།། དེས་ན་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་དགེ་བ་འཇོམས་པའི་རྒྱུ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མ་བསྲུངས་ན་སྔར་ལྟར་གསུངས་པས་སྲུང་བ་ལ་འབད་ཅིང་མི་དགེ་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་གཏོགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱང་གཏན་སྦྱོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། དམུས་ལོང་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོས་སྦྱང་དཀའ་ལ། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་རྒྱུའི་སྐབས་ན་བཟློག་སླ་བ་དགོངས་པས་འགལ་བ་མེད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ལས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། མ་ལུས་པར་དག་པའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་པ་འབྱིན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྡིག་ལྟུང་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། བཤགས་པས་དག་པ་དང་། དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བ་གཉིས་ཁྱད་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ལྷག་པར་ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་གནད་ཆེ་བས། །རྒྱུན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བ་བསྟེན་པ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་དག་ཏུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་བཟང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དགེ་སྡིག་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་སྔར་བཤད་པས་མཚོན་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། མདོ་མཛངས་བླུན་དང་། ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད་གླེང་དང་། གསུང་རབ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བལྟས་ནས་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་

- 295 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་ལ། གནས་སྐབས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔར་ས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕལ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་སྔར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་སྐབས་ཐོབ་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བཞི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་ཡོད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་སྐུ་བཞི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེས་སྐུ་བསྟན་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས། གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་སྐུ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མ་གཏོགས་པའི་སྐུ་གཞན་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ། ཞེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས། ཆོས་སྐུ་སྤྱི་ལྡོག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐ་ཤགས་ལ་བསྟན་པར་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། ཆོས་སྐུ། ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཤད་པས་སྐུ་བཞི་ཀ་གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །ཉི་སྣང་དང་རྒྱན་སྣང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམས་སུ་གསལ། འོན་ཀྱང་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སོ་སོའ་བཤད་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཆེད་དང་དེའང་དགོས་ ིཔ་སོ་སོ་ཡོད་པས་སོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་སྐུ་གཉིས་ཡོད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ནས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

- 296 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཉིས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་
ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག །དབྱེ་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡོད་པ་བཤད་ཟིན། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། རང་ཡིན་གྱི་སྡེ་ཚན་དང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི། གསུམ་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། བཞི་པ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ །ལྔ་པ་ཟད་པར་བཅུ། དྲུག་པ་ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་སེམས། བརྒྱད་པ་སྨོན་མཁྱེན། དགུ་པ་མངོན་ཤེས་དྲུག །བཅུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་དག་བཞི། བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ། བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ། བཅུ་བཞི་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི། བཅོ་ལྔ་པ་སྲུང་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད། བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། བཅུ་བདུན་པ་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད། བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ། བཅུ་དགུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཉི་ཤ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཉེར་གཅིག་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་དང་ཐུན་མོང་པ་རྣམས་ལ་རང་ཡིན་གྱི་ཞེས་སྦྱར་དགོས། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་སྡེ་ཚན་དང་པོ་ལ་སོ་བདུན་ནས་ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་མཁྱེན་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི། དང་སྒྲས་བཤད་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཟད་མེད་དང་། །ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།གསུམ་པ། ལོངས་སྐུ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ལ་རྫོགས་ ིཔར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་དེ། ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག །ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། ལམ་བགྲོད་

- 297 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་ལོངས་སྐུ་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་པའི་ལོངས་སྐུ་གཉིས། འཁོར་དང་ཞིང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །ཞེས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །ཅེས་སོགས་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ། སྤྲུལ་སྐུ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་སྨོན་
ལམ་དང་རྒྱལ་བའི་མོས་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་འདུན་སྨིན་གྲོལ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྣོད་བཅུད་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་དེ། སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། བཟོ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ཡོད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ལ་གཅིག་ཅར་དང་རིམ་ཅན་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ག་དྷ་བཟང་མོས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚེ་དེའི་ཕོ་བྲང་ལ་སྒོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པས་རང་འདྲ་བཅུ་བདུན་དང་རང་ཉིད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དུས་མཉམ་པར་སྤྲུལ་ནས་ཕེབས་པ་བཞིན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡིན་ནོ། །མ་ལུས་སེམས་ཅན། ནས། བཅོམ་ལྡན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། དྲན་པར་བྱའོ། །ཆོས་སྐུའི་ས་མཚམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁོ་ནར་ཡོད། ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ།དང་པོ་ནི། ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་
པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན།

- 298 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཁྱོད་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་བར་དུ་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུའིསྣང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་སོ་སོའ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ ིཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དབྱེ་བ་ནི། རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པ་ཉེར་དྲུག་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་དགོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ས་བཅུ་སོ་སོ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡོད་པ་ཉི་སྣང་རྒྱན་སྣང་འགྲེལ་ཆུང་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཏེ་རེ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་རེ་བཞི་གསུངས། གསུམ་པ། ས་མཚམས། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། སྨྲས་པ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་མཐུས། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱངས་ཤིང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་ནས། །སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་ཤོག །དགེའོ། །ཁྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་དང་ལྡན། །རློམ་སེམས་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས།། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་ཤོག། །།

- 299 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

༈ ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །
མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །
བཀྲལ་བ་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། །
ཟླ་བའི་ཞབས་དང་ཞི་བ་ལྷ་ལ་འདུད། །
འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་ལས། ། ིའཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། །
ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་སྙིང་ནས་གུས་མོད་ཀྱང་། །
འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་བསླུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །
མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པ། །
ཟླ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །
བློ་མིག་ཀུབྙའི་ཚལ་རབ་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །
ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པའི་ལམ་གཅིག་བུ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག །མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་སེལ་བའི་ཐབས་མཆོག །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་ཉིད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་བཞིན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད་ཅིང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་ལམ་ཆེན་པོར་མཛད་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། གང་

- 300 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་ཁུངས་འགོད་པ་དང་། གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །འོ་ན། འཁོར་ལོ་བར་པ་ནམ་གསུང་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འཇམ་གསར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་དེ་ལོར་གསུངས་པར་བཞེད་དེ། ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེ་བཅོ་ལྔ་ལ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པ་ཟླ་བ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས། དེ་དང་མཉམ་དུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་རིར་ ིཤེར་ཕྱིན་གསུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་བཅོམ་ལྡན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་དེ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཤྲི་དྷཱ་‹་ཀ་ཊ་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རུ། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ།། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རིགས་ལྡན་དྲིས་ལན་ལས། ལོའ་དང་པོ་རབ་བྱུང་། ཟླ་བའི་དང་པོ་ནག་ཟླ། རྒྱུ་སྐར་དང་པོ་ཐ་སྐར། ཞེས་གསུངས་ ིཔ་ལྟར། ལོ་རྒན་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་མཐར་གཟའ་སྐར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་རི་མོ་ཤར་རྗེས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་རྩོམ་པ་ན་ཡར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་ཟླ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའ་མར་ངོ་ལ་ལུག་ཁྱིམ་གྱི་རི་མོ་ཤར་བའི་ཚེ་ ིམར་ངོ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ས་ག་ཟླ་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་དགོས་པས། འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ས་ག་ཟླ་བ་དང་ལོ་མགོ་བཟུང་སྟེ། མཇུག་ཏུ་སྐར་མ་ནག་པས་ཟླ་བ་ཉ་བ་དང་། ནག་ཟླ་དང་། ལོ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནག་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་རྩ་རྒྱུད་ཟླ་བཟང་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། ཕྱི་དེ་ཕྱི་ལོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྐད་བྱས་ན་ལོ་དེར་གཏོགས་ཀྱི་ནག་ཟླ་ཡིན་ཚེ་ས་གའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ས་

- 301 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གའི་རྗེས་ཀྱི་ནག་ཟླ་ཡིན་ན་ལོ་རྗེས་མའི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་སྙམ་པ་འགོག་ཆེད་ཡིན་ནམ་དཔྱད། སྤྱིར་ནི་ཕྱི་དེ་ལོ་ཕྱི་ལོ་དང་། ཕྱི་དེ་ཉིན་ཕྱི་ཉིན་ལ་འཇུག་པ་གཙོ་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཕྱོགས་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་ ིཔས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་གྱི་མདོ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ཟབ་དོན་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། མདོ་ཕལ་ཆེན་དང་། གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་རྣམས་ནི། ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཆར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་རྔ་བོ་ཆེའི་མདོ་དང་། སྙིང་པོའ་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་ ིདགོངས་འགྲེལ་ལེའུ་བཅུ་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དགོངས་དོན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་པ་ལ་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་ ིཔའི་མདོ་དང་། དེའི་དགོངས་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་པ་ལ་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་བརྟེན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚད་མར་མཛད་པའི་གཞུང་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག །བཞི་བརྒྱ་པ། མདོ་ཀུན་བཏུས། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ། བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ། སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། རྣམས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་ལ། ཡང་དེ་

- 302 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལས་རྙེད་པ་གང་། །དེ་དག་བསྡོམས་ཏེ་བློ་ཆེན་ལྡན་རྣམས་མགུ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡང་དག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལའང་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ས་བཅུའི་སེམས་པར་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་བཞི་སོགས་དང་། རྒྱས་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་དང་བསླབ་བཏུས་གཉིས་སྤྱིར་དཔྱད་འཇོག་གི་སྒོམ་དང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་། ཟབ་དོན་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་དང་ཉན་བཤད་སོགས་རྒྱས་པས་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཚད་ཐུབ་དང་། ལམ་སྒྲོན་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་དང་། བདེན་གཉིས་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་པ་ཚད་ཐུབ་རྣམས་དང་། རྒྱུད་བླ་རྩ་བ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱུད་བླ་མ་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། ལྷག་ཏུ་དེའི་མཆོད་བརྗོད་དང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་སོགས་ཐལ་རང་ཐུན་མོང་པའི་བཤད་པ་མང་པོ་སྐབས་སྐབས་སུ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། པཎ་ཆེན་སྤྱི་དོན་ལས། དགོངས་འགྲེལ་མཚན་ཉིད་སྡེམ་དགོངས་སུ་བཤད་པ་འཕགས་སེང་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་བཞེས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་ཡོད་མོད་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཚོགས་བཞི་བརྒྱ་པ། །སྤྱོད་འཇུག་མདོ་བཏུས་གཉིས་དང་ལམ་སྒྲོན་སོགས། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ། དེའི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་མི་

- 303 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྨོངས་པ་དང་། དེའི་དགོས་པ་ཤེས་པ་དང་། དྲང་དོན་ངེས་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་དང་། དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་བསལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀའི་སྒོས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་འབྱེད་བྱེད་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་བཞིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་རིགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །སླུ་བ་དེ་ནི་རྫུན་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ནས་ཕྱེ་དགོས་ཚུལ་ལྟ་བུ་བཤད་ཟིན། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོའ་མཚན་ ིགཞི་དང་བཅས་པ་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས་གསུངས་པ་འགོད་པར། དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སྟོང་མདོ་རིམ་དྲང་ངེས་ཏེ། །གཞན་དུ་དྲང་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིར། །སྒྲས་ཟིནའང་མི་རུང་དྲང་དང་སྒྲས་ཟིན་དོན། །གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་པས་དྲང་ཚུལ་གཉིས། །ཐོག་མཐའ་དྲང་དོན་བར་པ་ངེས་དོན་མདོ།། ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་(ལྷ་སའི་པར་བཀའ་འགྱུར། མདོ་ཆ་པ་ཤོག་གྲངས་༨༥)རྒྱན་སྟུག་མདོ་ཚན་ལྔས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། །སེམས་ཙམ་ཕྱི་དོན་མེད་དང་སྙིང་པོ་རྟག །ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་ལྔ་དྲང་དོན་བསྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ། གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ། ཐལ་འགྱུར་པའི་མཚན་ཉིད། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྙད་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་

- 304 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསོལ་ལོ། །ཞེས་རང་གི་ལུགས་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་བཀྲལ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་གཞན་གྲགས་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཡང་རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དེས་མི་འགྲུབ་པར་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཇོག་པ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། འབྲས་
བུའི་འདོད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ། མངོན་ལྐོག་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། རྟགས་ལ་ ིམ་བརྟེན་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཆོས། མངོན་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་འགྱུར། མངོན་སུམ། དབང་པོའ་ཡུལ། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག །མཚན་ ིགཞི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུ། འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དབང་པོའ་མངོན་ ི

- 305 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སུམ་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་ནམ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཆོས། ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ལྐོག་གྱུར་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར། དཔེ་དོན་འདྲ་བའི་ལྐོག་གྱུར་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། བདེན་པ་བཞི་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ལས་འབྲས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། མྱུ་གུ་མི་བདེན་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གསུམ་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་ཡོད། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱའི་གཉིས་པ་གཞལ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་འཛིན་སྟགས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་ལུང་གི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དོན་གཅིག །ལུང་ཚད་མ་དང་། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག །ལུང་གི་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བཞིན། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱའི་འདྲ་ཆོས་ལྐོག་གྱུར་པ་གཞལ་པའི་རྗེས་དཔག་དེ། རང་ཉིད་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི།

- 306 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པར་གསུངས་པས་མི་བསླུ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། བ་མིན་ནི་བ་གླང་འདྲའོ་སྙམ་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེར་འཇལ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་མིན་ནི་བ་གླང་དང་འདྲའོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཅུང་ཟད་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་ཅིང་འདོད་མི་ནུས་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་བཞག་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། སྟོང་ཉིད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་བསླུ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་བསླུ་བ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལའང་མ་བརྟེན་པར་ཉམས་མྱོང་གིས་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་ལ། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཤེས་པ་དེས་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞལ་བ་དེ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་རྣམ་བཤད་ལས། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་ནུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཡང་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་

- 307 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྒོམ་བྱུང་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མེད། རྗེས་དཔག་ལ་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་བློ་དགོས་པར་རིགས་སྤྱིའི་ལུགས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་དྲུག་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་དེའི་སྣང་བ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་གི་སྣང་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་གྱུར་མིན་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྣང་ཆ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེས་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྣང་ཆ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་ན། ཞེས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་ནི་འདི་གཉིས་ལྟ་བུ་སོགས་ཁེགས་ཤིང་ཞེས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སངས་འཕགས་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་ལྐོག་གི་རྣམ་བཞག་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བརླིང་པར་ཐལ། ཞེས་དང་། མངོན་ལྐོག་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངོར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་

- 308 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིར། སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱའི་མ་ཁྱབ་པ་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཇོག་པ་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བརླིང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡུལ་དུས་དུ་མ་ཡོད། དེའི་ཚེ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རེ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལའང་རིགས་འདྲ། རྩ་བར་འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའང་གཞན་ལ་རིགས་པ་འདྲ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་དེ། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཆོས་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཇི་སྲིད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཇུག་པའི་ཚེ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཆན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྔར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་ལམ་བཞག་པ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གནས་ཞིག་ཡིན།
གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་
སུ་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་

- 309 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མཁྱེན་པ་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད།། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་གཅིག་ཤོག་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིར་བདེན་པ་གཉིས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། ཇི་
ལྟར་ཕྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་དང་། དེ་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བའི་དོན་དང་། བདེན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་དང་དྲུག །དང་པོ་ ིཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པ་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་སྣང་ཚུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པ་ནི་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། རིགས་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྫུན་པ་གཅིག་དང་། སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཞི་གང་ལ་བློ་གང་གིས་དེ་རྫུན་པར་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་ན་གཞི་དེ་རྣམ་བཅད་ལ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཁེགས་ཤིང་། བློ་གང་གིས་གཞི་དེ་ཡོངས་གཅོད་ལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་དེ་རྣམ་བཅད་ལ་རྫུན་པ་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པར་ཡང་སྒྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ཐ་དད་ལ་བུམ་སྣམ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་
དང་། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བདེན་

- 310 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་གྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་། མིང་བརྡའི་བཞག་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མ་འཁྲུལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་ལུགས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་བཞག་སྐྱོང་མཁས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་གཤོག་ཡངས་རྐྱོང་དེ་ལེགས་སྨོན་རླུང་གི་ཤགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སུའང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་སུའང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུའང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུའང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའ་ངང་པ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་ ིརླུང་གི་ཤགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག། དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །ཕུན་ཚོགས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་བདེན་གཉིས་མི་ཤེས་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཤེས་
ན་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ། མེད་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། མ་ཟད་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐོབ་མི་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་འཇོག་མ་ཤེས་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་བདེ་འགྲོ་ཙམ་འཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། དབུ་མ་ལས། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའ་ིདེ་ཉིད་རྣམས་མི་ཤེས། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་

- 311 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དྲུག་པ་ཕྱེ་བའི་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ིདོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གཞལ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བུམ་སོགས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཐ་སྙད་པ་རྣམས་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པ་རྣམས་དང་། བུམ་པའི་མིང་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཐ་སྙད་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། བསླུ་བའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་པ། སྣང་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་འབྱེད་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་འབྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག།རང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གྲུབ་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། གཟུགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཚིག་ཁྲིད་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གོ་ཐོབ་གཙོ། མཚན་གཞི་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག

- 312 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རང་སྣང་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་ནུས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་རྟོགས་ནུས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་གམ་ལོག་པར་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་གཅིག་དང་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་དང་བུམ་པ་རྣམས་སྐབས་འདིའི་ཤེས་ངོའ་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་གི་ལོག་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ིཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག །སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་སླའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་མི་བསླུ་བའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན། ཞེས་པའི་རྟེན་པའི་ཤེས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྱུ་མའི་རྟ་རྟ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

- 313 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག རང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་པ་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་གང་ཞིག །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ལྷག་མ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའིཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་བ་རྫུན་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇོག་བྱེད་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་བཟུང་ནས་བུམ་སོགས་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་གྱི་སྤྱིར་རྫུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་སོགས་རྣམས་མ་རིག་པ་དེས་བསླད་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་སྣང་བས་དེའི་ངོར་བདེན་ལ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་མ་རིག་པ་དང་དེས་བསླད་པའི་བརྡ་བྱང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྣང་ལ། ཤེས་ངོ་དེར་མི་བདེན་པས་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་

- 314 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཅན་གྱི་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ནི་རྫུན་ཡང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫུན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བརྡ་ལ་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འཇོག་བྱེད་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་སྣམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པ་ནི་རང་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དེ་བློ་དེའི་ངོར་མི་བདེན་ན། བློ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་བརྡ་བྱང་གི་བློ་ངོར་མི་བདེན་པས་བློ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བློ་དེའི་ངོར་ཡང་མི་བདེན་ལ། བློ་དེས་གཞི་གཟུགས་བརྙན་དེ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་མ་རྟོགས་ལ་བློ་དེས་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མ་རིག་པ་དེའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པར་འཇོག་པ་ན་བློ་ངོར་འཇོག་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་མ་སྦྱར་ན་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྫུན་པར་འགྲོ་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དེ་མ་རིག་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་གཅིག་

- 315 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྐབས་འདིའི་བདེན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བུམ་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་འཇོག་པ་ན། བློ་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་ལ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པར་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཁྱད་པར་དེ་མ་སྦྱར་ན་བདེན་པར་མི་གྲུབ་ཅིང་རྫུན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་སའི་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་གཟིགས་རྣམས་ལ་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་ཡོད་ཚུལ་མཁྱེན་པའི་དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བློ་དེས་བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་བློ་དེའི་ངོ་ན་བློ་གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྲོས་པ་ལ་དགའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོགས་འཇུག་འགྲེལ་དང་བསླབ་བཏུས་དང་མདོ་ཀུན་བཏུས་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་ཤེས་བྱེད་དྲངས་པར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བུམ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡང་བདེན་པར་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པའི་གཉིས་

- 316 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཚོགས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཅིང་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། སངས་འཕགས་ལ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་འཕགས་ལ་ཆོས་དེ་བདེན་པར་མི་སྣང་ཡང་ཆོས་དེ་བདེན་པར་སྣང་བ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཞི་བས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་གཉིས་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་བཞག་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་གཉིས་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུ་མའི་རྟ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རྟ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གྲགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ལ། དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལེའུ་སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི་ངས་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དེ་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་

- 317 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཁོ་ན་རེ། སྒྱུ་མའི་རྟ་རྫུན་པ་དང་རྟ་དངོས་གནས་པ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྫུན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིན་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རྫུན་པ་ཡིན་ན་རྫུན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། བདེན་ན་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་བཞི་ལ་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སོང་། འདོད་ན། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་སུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། རྫུན་པར་ཐལ། རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫུན་པར་གྲུབ་ཚད་ཐམས་ཅད་དེའི་རྫུན་པར་གྲུབ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཡོད་པ། རྫུན་པའི་གྲུབ་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་ལས་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒོམ་པདྨ་སྤུངས་ ིཔ་ལས། ནགས་ཚོགས་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོ་ཡིས། །ཀུན་རྫོབ་སླུ་བ་མེད་པ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། ཐ་སྙད་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་སླུ་ན། མི་སླུ་བའི་ཁྱབ་པའང་ཡོད་དེ། སླུ་མི་སླུ་བདེན་མི་བདེན་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་འམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱིས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་གི །འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སློབ་པ་འཕགས་པའི་རིགས་ཤེས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་མི་བདེན་པ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པར་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་

- 318 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཤེས་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སློབ་ལམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཅི་སྟེ་རྟགས་མ་མཐོང་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། །ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་སྟེ་དེ་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་པའི་དཔེས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་དགོས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉེ་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཅེས་དང་། མ་ཏི་ཙི་ཏྲའམ་སློབ་དཔོན་དཔའ་པོའ་གསུང་ལས། ཁྱོད་འབའི་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་དང་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་རྙེད་པ་དང་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་རྙེད་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་འདི་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་རེ་ལ་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་སྣང་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་ལ་དེ་དག་ཕྱེད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཤེས་

- 319 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པས་དཔྱད་པའང་ངེས་པར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་ལ་བློའ་མཐུ་མེད་པའི་རྨོངས་པ་ལ་འགལ་ཡང་མཁས་ ིཔ་ལ་མི་འགལ་བའང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་གསུང་རབ་ཕན་ཚུན་ལ་གནང་བཀག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྔགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་དད་པ་མེད་ནའང་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྔོན་འགྲོ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཀོན་ཅོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དགོས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་མཚོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྙོག་པ་མེད་པ་སེམས་དྭངས་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྤོང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་རྐང་པའི་མཆོག །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བསྡུད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྲུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །དཀར་པོའ་ཆོས་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །མྱུ་གུ་སྔོན་ ིཔོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་ལས། རིགས་ལམ་ཕྲ་མོ་ཕྱེད་པའི་ ིརྣམ་དཔྱོད་དང་། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་།། ཚིག་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །ས་སྟེང་འདི་ནི་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྣང་།། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་

- 320 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྣམ་པ་གསུམ་གའི་ཡང་། །རྩ་བ་དམ་པ་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ཚུལ་ཆོས་འབྱུང་ལུང་རིགས་སྒྲོན་མེར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མང་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་བྲིས། ཡང་ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་གང་གི་ངོར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་དེ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལས་དེ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་འབྱེད་ཟེར། གཞན་དག །དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཚད་མིན་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་བྱས་པར་འདོད་པ་སྟོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པར་སྨྲའོ། །དེ་དག་ལ་འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྔ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཅག་གི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དྲུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གནོད་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་དྲུག་གིས་རིམ་བཞིན་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བར། སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། སྐབས་འདིར་ཡང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་འཕྲལ་གྱི་གནོད་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནོད་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་དྲུག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འཁོར་གསུམ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། བདག་འཛིན་རགས་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའི་ཕྱི་མའི་འཇིག་རྟེན་པའི་

- 321 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་ལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོ་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་ག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་ན་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་དག་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་ན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་པའི་ཐ་སྙད་དང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྔ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའ་ཡང་ ིལོག་འབྱེད་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ཁོ་ན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡང་ལོག་གཉིས་འབྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་

- 322 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མིན་གཅིག་དགོས་པར་ལམ་རིམ་རྣམ་བཞག་ཀུན་ལས་གསུངས་ཤིང་གྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་སྒྱུ་མ་སོགས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་ལ། ཚད་མ་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་རང་དགའ་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བློ་དེར་ངོར་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་འཛིན་སྟངས་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་དགོས། སྣང་ངོར་བདེན་པས་བློ་དེའི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་བློ་ངོར་བདེན་མི་བདེན་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་གི །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྒྲས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཚད་མར་བཤད་པ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིའི་རྐྱེན་ནི། དཔེར་ན། མེ་ལོང་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། བྲག་ཕུག་དང་། སྔགས་དང་། རྫས་དང་། གྲུ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་གནོད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་དབང་པོ་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་ནང་གི་རྐྱེན་ནི། རབ་རིབ་དང་ཐང་ཁྲོམ་ཟོས་པ་དང་རིམས་དང་གདོན་གྱི་གནོད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་ཕྱིའི་འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ཡོད་དེ། སྔགས་རྫས་དེ་དག་དང་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་གཙོ་བོར་བསླད་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་རྨི་ལམ་ངན་པ་དང་ཆང་སོགས་འདྲེན་རིགས་ཏེ། དབང་པོའ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡིད་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དབང་ ིཔོ་དང་ཡིད་ལ་གནོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའ་འཁྲུལ་ ི

- 323 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡིད་དབང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་ཤེས་ངོའ་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ིདེ་དག་གི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པའི་ཆ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷན་སྐྱེས་སམ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་འཁྲུལ་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་དང་། ཡུལ་ཡིན་ན་རང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཚད་མའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་དཔྱོད་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་ནུས་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིར་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ། ལུས་གཙང་བར་གྲགས་པ་དང་འདོད་ཡོན་མང་བ་བདེ་བར་གྲགས་པ་དང་ཉི་མ་སྔ་ཕྱིའི་སྒོ་ངའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་འདྲ་རྣམ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་ལུས་ལེན་པ་པོར་གྲགས་པ་སོགས་འཁྲུལ་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསླད་པས་གནོད་པ་ནི་གནོད་པའི་རྒྱུར་མི་བཟུང་གི །ཞེས་པ་ནས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ཡང་ལོག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་དང་རིགས་ཤེས་དང་དབུ་མ་རང་ལུགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོབས་བཅུ་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འཁྲུས་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་

- 324 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རེ། བུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་གང་ཞིག་བུམ་པ་ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་རྣམ་མཁྱེན་འཁྲུལ་བར་འགྲོ་ཡང་། བུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་འཁྲུལ་བར་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་ཕྱི་མ་སྤྱིར་བཏང་ལ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་རང་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དུ་མ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱས་པའི་དེ་དང་། རྫུན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཟེར་བའི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཟེར་བའི་སྒྲ་དོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་། ཚིག་གསལ་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དོན་དེ་ཐ་སྙད་ལ་གྲགས་ཤིང་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་རིགས་ཤེས་གཉིས་གང་གི་ཡང་མི་གནོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ལའང་སྒྲ་བློ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མིང་ཡོད་ལ། སྒྲ་རྟོག་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཡང་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་བ་དང་རིགས་པ་ཕྲ་བ་དགོས་ཏེ་དཔྱད་ན་གསལ་ལོ། །
གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། རང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་

- 325 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྣམས་དོན་གཅིག །འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི་མ་འཁྲུལ་བར་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞི་གྲུབ་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིར་སྤྱིར་བཏང་གི་སྐབས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་གང་ཡིན་བློ་དང་ཤེས་པ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་བཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཆ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཡང་རིགས་ཤེས་སྤྱི་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་གི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བར་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱས་པར་ན་སྟོང་གཞི་དང་དགོས་པ་ཅི་རིགས་སྒོ་ནས་
སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས། འབྲིང་དུ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་ན་བདག་མེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་

- 326 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ལ། དེ་དག་གིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་འགལ་བ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་ལ་ཐལ་རང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་མེད། འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུབཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ། སྔར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི། ཕྱིའི་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་སོགས་འགོག་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། འགོག་བདེན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་འགོག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་ ིདྲུག་གི་ནང་འགོག་པ་བཅུ་དྲུག་བགྲངས་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་རྒྱན་སྣང་དང་། གསེར་ཕྲེང་ཉི་སྣང་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྔ་མ་ཡུམ་འབུམ་པ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ཉི་ཁྲི་གཞིར་བཞག་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེ་དག་ལས་དེ་ལྟར་

- 327 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསུངས་པའང་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་སོ་དྲུག་གི་ནང་འགོག་པ་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདིར་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་སོགས་འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་འདིར་བསྟན་འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ནང་གི་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་སོགས་འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ཉི་སྣང་ལས། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་འགོག་བདེན་གསུམ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྒྱད་དང་། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་གཅིག །ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། མ་ཟད། རྒྱན་སྣང་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་དང་སྦྱོར་ཞེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཞན་རྣམས་དང་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཅོད་དོ།། ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་དེས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅེ་ན། འདི་ལ་ལྔ། དངོས་པོ། བཏགས་པ། བྱེད་པ་པོ། ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའོ།། ཞེས་རིམ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། བཏགས་པ་འགོག་པ་ལ་བརྒྱད། བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་ལ་གཅིག །ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་པ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གཅིག་སྟེ། རྒྱན་སྣང་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་

- 328 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཅན་ཡིན་ཅིང་། ལུགས་འདིར་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདིར་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ལོགས་སུ་ཟད་ཆ་མེད་པ་ལྟར། སྒྲིབ་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་ཆ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ས་བཅུའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་འགོག་བདེན་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་མཐོང་།། ཞེས་དང་། ལུགས་འདིར་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དབུ་མ་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྐབས་བརྒྱད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སེམས་ཙམ་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་འཕྲོས་སྟེ། ས་བཅུའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འགོག་བདེན་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་འགོག་བདེན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་སོ་སོ་བ་ཡོད་མེད། སོ་སོ་བ་ཡོད་ན། དེ་དག་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་དཔྱད་ན་རིག་པ་འཕེལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་ན་འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་ལས་རྒྱས་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དང་དེའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་བལྟའོ། །ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་དང་། ཀྱང་སྒྲའི་དོན་རེ་རེ་ཡོད་

- 329 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དེ་དག་བསྡུས་ན། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིར་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་པར་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བདག་མེད་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་རྣམས་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉན་བསམ་སྒོམ་པས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སླར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། དེ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ངོས་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་སྒོམ་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལ་ལོག་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་དགག་བྱར་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ལྟོས་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་དང་མི་རིགས་པས་ན་དགག་བྱར་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་པ་ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡང་དག་དོན་མི་གཅིག་པས་དེ་དག་གི་དགག་བྱ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ།

- 330 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་མཁས་དབང་ཆོས་འབྱུང་དང་སྟག་ལུང་བྲག་པའི་གསུངས་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཞེས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་དགག་མི་ནུས། ཞེས་སོ། །རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་བཟུང་བ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་དང་། བདེན་འཛིན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཚད་གཉིས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་མཐའི་མ་བསླད་པའི་བློ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་མཐའི་བསླད་པའི་བློ་ནི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། བྲག་ཕུག་ལྟ་བུའི་ནང་མུན་པ་བབས་པའི་སྐབས་ཐག་ཁྲ་འཁྱིལ་ལུགས་དང་ཁ་དོག་སོགས་སྦྲུལ་འདྲ་བ་ལ་འཁྲུལ་ནས་འདི་སྤྲུལ་ལོ་སྙམ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་མིང་བརྡས་ཕར་བཏགས་པས་མ་གཏོགས་ཐག་པའི་ཆ་གང་ཡང་སྦྲུལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་གང་ཟག་དང་ང་ཞེས་པའང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་ཁམས་ལ་གང་ཟག་དང་ང་ཞེས་མིང་རྐྱང་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་གདགས་གཞིའི་ཚོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་དང་རྒྱུན་སོགས་དེ་དག་གི་ཆ་གང་ཡང་གང་ཟག་དང་ང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་དེ་དང་དེ་ཞེས་མིང་བརྡས་ཕར་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བའི་ཆ་གང་ཡང་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་པ་ནས། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

- 331 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིའི་བདེན་པར་འཛིན་ལུགས་དང་། བཟུང་བའི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་ཤར་ནས་ངོས་ཟིན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བར་ཚིག་གི་སྒྲུབ་ཚད་དང་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་ངོས་ཟིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལུགས་སམ་དེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་བའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་མ་ཤར་བར་དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་བརྡ་འཇོག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན་གནོད་པ་འདི་ཡོད་དང་། མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདིའོ་ཞེས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པར་མི་གོ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དགག་བྱ་འཇོག་ཚུལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགག་བྱ་འཇོག་ཚུལ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་དེ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། འཁོར་འདས་སྣང་གྲགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀུན།། མ་བཏགས་ལྷན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ། །འཇོག་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་མིན་ཡུལ་སྟེང་ནས། །གྲུབ་དང་རྫས་ཡོད་རང་མཚན་རང་དངོས་གྲུབ། །བདེན་གྲུབ་ངོ་བོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱར་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡབ་སྲས་མཇལ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་ནི་ཁམས་དྲུག་པ། ཞེས་པ་ནས། སའི་ཁམས་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་སའི་ཁམས་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཆོས་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ནས་བཙལ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་བསྡུས་ན། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀུན་འཐད་པའི་ཚུལ་རྣམས་གཙོ་བོ་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་བུབྱཔྱ-་པཱ་ཏ་ལས། འདི་ལྟར། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ་ང་ཡང་ཡོད་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་

- 332 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སོགས་དང་། དཔེར་ན། གྲོང་མི་གཉིས་ཞིག་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འདོང་བ་ན་ལྟད་མོའ་ཕྱིར་ལྷ་ཁང་དུ་ཞུགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འདི་ ིནི་བདེན་ནོ། །འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ལ་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་འགོག་པར་འདུ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཆེན་མོའ་སྤམ་བཤད་དོ། །རིགས་པ་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་ ིརིགས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ། ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་བརྗོད་དང་འདོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གསུམ་

- 333 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པ་ནི། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་རྣམ་ལྔའི་གཏན་ཚིགས་དང་། རྣམ་བདུན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས།
གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་
པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིག་གཉིས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་དགུ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་མིན། དེ་དང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན། ཁྱོད་ལ་བདེན་པའི་ཕུང་པོ་རྟེན་དུ་མེད། ཁྱོད་ཀྱང་བདེན་པའི་ཕུང་པོ་དེར་བརྟེན་པ་མེད། ཁྱོད་རང་གི་ཕུང་བོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་བོ་དེར་དེ་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ལྔས་ནི་བཙལ་བྱས་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ་སོའ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩ་ཤེས་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལྟར་ ི

- 334 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་ནི། རྟགས་ལྔ་ངེས་པའི་གནད་ལྔ་དང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད་དང་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་གནད་དེ་གནད་བདུན་ལྡན་ཡིན་ལ། གཏན་ཚིགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟགས་མང་ཉུང་གིས་གནད་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་བློ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་དང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གང་ཡོད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རང་གི་གདགས་གཞིའི་
ཕུང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་མིན། དེ་དང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་མིན། ཁྱོད་ལ་བདེན་པའི་ཕུང་པོ་རྟེན་དུ་མེད། ཁྱོད་བདེན་པའི་ཕུང་པོ་དེར་བརྟེན་པ་མེད། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་བདེན་པར་ལྡན་པ་མིན། ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདེན་པར་ཁྱོད་མ་ཡིན། བདེན་པར་ཕུང་པོའ་དབྱིབས་ཀྱང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་ ིམི་རྙེད་པ་བཞིན། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་པ་ནས། འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་རྩ་ཤེས་རྩོམ་སྐབས་མེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྲལ་དུ་འདུ་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དཔྱད་ཚུལ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་རོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྐབས་དང་པོའ་ཡིག་ ིཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་བདེན་པའི་གཅིག་པ་ལ་སྐྱོན་བདུན་དང་། ཐ་དད་པ་ལ་སྐྱོན་གཉིས་སོགས་དང་། རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་སྦྱོར་ཚུལ། ལྡན་ཚུལ་ལ་གནག་ལྡན་དང་གཟུགས་ལྡན་ལྟ་བུའི་གཞན་དང་གཞན་མིན་གྱི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཐ་དད་དང་གཅིག་བཀག་པའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་འགོག་ལུགས་སོགས་རྩ་ཤེས་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར་གཙོ་བོར་ལྟོས། ཞེས་མཆན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། འདི་

- 335 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དབུ་མ་རྒྱན་གྲགས་ཆེ་ལ། ལམ་སྒྲོན་ལས། ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །གཅིག་དང་དུ་མར་རྣམ་དཔྱད་ན། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇོ་བོའ་བཀའི་བབས་ལྟར་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་ལྟ་ཁྲིད་ལ་འདི་མང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ། གཞན་ལས་མ་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་གྲགས་ཆེ་ལ། ལམ་སྒྲོན་ལས། དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན། །རྒྱུ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་གསུངས། གཏན་ཚིགས་འདིའི་རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་སྟེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དུ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན།
དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་དེ། ཡོད་ཟིན་ནའང་མི་སྐྱེ། མེད་པའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཡོད་པ་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་འམ། མེད་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱོད་པར་གསུང་པ་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད། །རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། །རྟག་ལ་བྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་རླིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་ཀྱང་། ཞེས་མཆན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །
དྲུག་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ནི། མྱུ་གུ་
ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་དུ་མས་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡང་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡང་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། དུ་

- 336 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མས་དངོས་གཅིག་མི་བྱེད་དེ། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བདུན་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་
ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ། མེད་པའང་མི་སྐྱེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའང་མི་སྐྱེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའང་བདེན་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ནི་འགའ་ཟུང་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས། ཞེས་པ་ནས། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་ཡང་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།
ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་བཞིན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག །དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཡི། །ངོ་བོ་ཉིད་མིན་བྱས་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ལྡན་སོགས་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དགག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་ཟུང་མ་གཏོགས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མགོ་མཚུངས་མཛད་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གོ་ན་རིགས་པ་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཕུལ་ཆེར་འགྲོ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཟུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས། མགོ་མཚུངས་ལུགས་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ཚོགས་གཉིས་ལ་མི་ལྟོས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་

- 337 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་མཆན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དགུ་པ་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སེལ་བའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
ཚིག་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོའམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་མཐར་གཏུགས་ན་དེ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ལུགས་འདིར་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་བདུན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྟེན་འབྱུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་གྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས།། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྙེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ །ཞེས་དང་། གཉིས་པའང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་

- 338 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ཐལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་དང་། གཞན་གྲགས་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གཉིས་ལུགས་འདིར་འདོད་ལ། ཚད་མ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དག་དང་པོ་འདྲ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་གཞན་གྲགས་གཉིས་པོ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དང་གཞན་གྲགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་པོ་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་ཡོད་དེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ནས་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དང་པོ་དང་། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ཞིང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ངེས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འདོད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དང་། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་

- 339 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རུང་ཡིན་ཀྱང་བདེན་ཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་གཅིག་དང་། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རུང་གི་དངོས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་དེ། དང་པོ་དང་། དེ་འདྲའི་དངོས་སྨྲ་བས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱངས་པས་ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་གཅིག་དང་། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གང་རུང་གཅིག་དགོས་ཀྱི། བདེན་ཞེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཟིན་པ་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལ། །དེ་དག་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་ནག་པོ་འཕོངས་སྐྱེན་ནམ། །སྲིད་སྒྲུབ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །བསལ་བ་གཏན་ཚིགས་རྟེན་མ་ཡིན། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་དབྱེ་བ་ཡིས། །གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་ཐག་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་འདིར་གཏན་ནས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་བས་དེ་འདྲའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་ཡང་གཞན་གྲགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་འགོད་ན་ཡང་ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་སྐྱེད་ཐུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཐུབ་པར་མ་ཟད་ ིགཞན་གྲགས་ལས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་ལྷག་པར་བཟང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདེན་ཞེན་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཆེ་བའི་རྩེ་ཡང་གཅོག་ཐུབ་པར་དབུ་ཚད་

- 340 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀུན་མཐུན་ལ། མཐར་བདེན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་སྐྱེད་ཐུབ་པར་འདི་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཞན་གྲགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་རྩེ་གཅོད་དགོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་རང་གྲགས་དེ་ལ་བཀོད་ཀྱང་མི་ཐུབ་པ་གང་ཞིག །དབང་རྣོན་ལ་གཞན་གྲགས་མེད་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།། ཞེས་མཐའ་བཞི་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཐལ་བ་བཀོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་གཞན་གྲགས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཚེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཁ་མ་དང་སོང་མ་ཐག་པ་ལ་མྱུ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཁྱབ་ལ་ལན་མི་འདེབས་ཤིང་མི་ཐེབས་པར་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་སོང་བའི་དོན་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འགལ་བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་ཐུབ་པར་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དགོས་པར་འདོད་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་ལས་སྔ་འགྱུར་ན། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མྱ་ངན་

- 341 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འདས་པ་དངོས་པོ་མིན། །རྒ་ཤིའི་མཚན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སྦྱོར་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་པུས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ཆེས་མང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕལ་ཆེར་ཐལ་བ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བུབྙ

- ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། བདག་དེ་ཡང་མེད་
དེ་དེ་མེད་ན་དེ་ཡི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཞེས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཐུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པར་འདོད་པ། ལྟག་ཆོག་འབའ་ཞིག་གོ །སྤྱིར་ལྟག་ཆོད་ལ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་གང་ཡིན་དཔྱད། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྣང་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ། རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རང་རྒྱུད་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་ངག་གམ་ཐལ་འགྱུར་རེ་རེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ནུས་སུ་བཞེད་པ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ངོར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་བློ་ངོར་ཇི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པས་བློས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་འདོད་པ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རང་རང་གི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད། ཅེས་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ས་བརྒྱད་པ་པས་དེ་སྤངས་པར་འདོད་པ། ཞིག་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་དངོས་པོར་འདོད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་པ་དེ།

- 342 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དགག་ཕྱོགས་ནས་གསུམ་དང་། བསྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དཀའ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་རང་༡མཚན་དང་ཀུན་གཞིའི་ཁས་མི་ལེན་༢ཞིང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ༣་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད༤་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན༥་ཞིང་། སྒྲིབ་གཉིས་འཇོ༦ག་ཚུལ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་༧དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི༨་ཚུལ་ཏེ་བརྒྱད་གསུངས་པ་སྔ་མ་དང་ཚིག་ཟིན་ཅུང་མི་འདྲའོ། །ཁས་ལེན་པ་བཞི། ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིའོ། །ཞེས་སོ། །མཐའི་སོགས་སྒྲའི་ཁོངས་ནས་འཐོན་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོར་འདོད་པ་དང་། མདོ་ལང་གཤེགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པར་ཉན་རང་གཉིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། ས་བདུན་པ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། མདོ་དེའི་དོན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་དང་པོ་བདུན་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱང་ཀུན་མོངས་དང་གནས་ངན་ལེན་ཅི་རིགས་བཞག་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྐོར་བཞིར་ཕྱེ་ནས་སྤོང་ཚུལ་དང་། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ཀུན་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་པ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག་བྱའི་ཆ་ནས་མི་འཇོག་པར་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །མངོན་པ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཡན་ཆད་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་འཇུག་པ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་

- 343 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སོ་སོ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་འཛིན་རགས་པ་ལ། ཚོང་དཔོན་ཚོང་ལས་ལོགས་སུ་མི་བཀར་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོའ་ང་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ ིམེད་ཅིང་ཕུང་པོ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་པོར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འདོད་པ། འཇུག་པ་ལས། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་དང་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་རགས་པ་དང་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཅན་ཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །སྒྱུ་མའི་རྟ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ན། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དོགས་པའོ། །མཛོད་རྩ་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད། ཅེས་སོ། །
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྦྲགས་ནས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་
མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། མ་དཔྱད་མིན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མིན། །ཞེས་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གཞལ་བྱ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་གཉིས་མི་འདྲ་བར་འདོད་དེ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་མིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བར། ལྟོས་ཚེ་མངོན་སུམ་ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཅན་མིན། །ཞེས་སོ། །

- 344 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། བག་ཆགས་
ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མིན་མ་རིགའང་བཞེད། །ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་རྩོམ། །ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། །ཕྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས། །ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མིན་ཡོད་པས། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྤངས་པ་ཉིད། །ཅེས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་སྟེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སའི་བྱང་སེམས་དང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་མ་རིག་པས་མ་བསླད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡིན་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁུངས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འདུག །བདག་གི་བློ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་དེ་ཤར་ཡང་ཞིབ་ཆ་མ་ཤར། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསླད་པ་ཟག་བཅས་དང་། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསླད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་དྲུག་གང་རུང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་བློ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་དེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། འཇུག་ཤེས་དྲུག་གང་ལའང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ངེས་པར་སྤངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཤད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སྔོན་དང་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའི་

- 345 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྩ་བར། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་འཁྲུལ་སྣང་ཟད་མ་ཟད། །ཅེས་སོ། །
གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དང་། དཔེ་
དོན་འདྲེས་པའི་ལྐོག་གྱུར་དང་བཞི། གཞལ་བྱ་དེ་བཞིའི་དབང་གིས་ཚད་མ་ལའང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་སྟེ་བཞི་བཞེད་དེ། རྩོད་ཟློག་ལས། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྗེས་དཔག་ལུང་དང་ཉེར་འཇལ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དབང་པོའ་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདིར་དབང་ ིཔོའ་ཡུལ་དང་། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་ ིགཅིག །བཅད་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པས། ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩོད་ཟློག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོར་གྲུབ་མིན་ལ། །བར་པ་མིན་ཞིང་ཐ་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་དགོས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོར་དེར་གཟིགས། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་དེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བསྟན་པའོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལམ་གསུམ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མ་མཉམ་པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །ལམ་གསུམ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཕྲུགས་བཞིར་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཁྲུལ་ཡང་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། དོན་གཟིགས་པས་ན་མི་བསླུ་བ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུད་པ་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་སོགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཅིང་། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་

- 346 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་དང་། སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཡང་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། མདོར་བསྡུས་ན། རྩ་འཇུག་གཞི་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མདོའ་དོན་རྣམས་ ིཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། འཇུག་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་བྱའི་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཚིག་ཡོད་པས་ཁྱབ། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་བོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྩ་ཤེས་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ལ། ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇུག་པ་ལས། ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །
གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་རྣམས་
སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། འདིར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་པའ་འཇིག་ལྟ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་སྒོམ་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་འཇོག་ཚུལ་དང་། འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་དེ། བདག་གི་མཚན་ཉིད། བདག་འཇོག་ཚུལ་ནི། གདགས་གཞི་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་ན་གདགས་གཞི་ལ་མིང་རྐྱང་ཕར་བཏགས་ལ་འཇོག་པ་ལས། གདགས་གཞི་དེར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བར་ཐལ་བ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་སོགས་རྩ་འཇུག་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། བདག་ཕུང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན། བདག་ལུས་ཅན་དང་ཚོར་བ་པོ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །བདག་ལ་གདགས་གཞི་

- 347 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཕུང་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་ན་དེ་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདག་དེའི་བྱ་བྱེད་སོགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་བདག་འགྲོ་བསྡད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུན་མི་འཆད་དེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་འགྲོ་བསྡད་ལས་བདག་འགྲོ་བསྡད་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་བདག་རང་རྐྱ་བར་གནས་པའི་མཐུ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག །འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ན། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་མཚན་གཞི་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་
ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་ངོས་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་རང་ངོས་ནས་ངར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེ་ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལྟར་ང་རྐྱང་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་བདག་གི་བའི་གདགས་གཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་གཉིས་ཀའོ། །ཞེས་དང་། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

- 348 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འཛིན་པ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་གང་ཟག་བདག་གི་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་གཉིས་འགལ་ཏེ། གདགས་གཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དམིགས་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཚུལ་བསྡུས་གྲྭའི་བརྗེད་ཐོར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱས་མ་བྱས་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་བྱས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་དང་ཚེ་དེའི་བདག་དང་མི་དང་རྒྱལ་པོ་དང་དགེ་སློང་རྣམས་དོན་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་དགེ་སློང་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཚེ་འཕོས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡང་མི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་བདག་ཡིན་པ་ནི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་སླ། མིའི་ལུས་རྟེན་མི་མ་ཡིན་ཀྱང་མིའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེས་ན་ངའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིའི་བདག་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་བཟུང་བར་མི་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་པས། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བླངས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོ་བའི་བདག་རྣམས་ནི་སྔ་མའི་བྱེ་བྲག་གོ །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། རེས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་འདྲ་བ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། རེས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་སོ་སོའ་ིལུས་བླངས་དུས་ཀྱི་ལྷའི་བདག་སོགས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

- 349 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐོག་མེད་ནས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ནམ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ལུས་བླངས་པ་ནས་ལྷར་འཇོག་གི་ལྷར་མ་སྐྱེས་གོང་ནས་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འགྲོ་བ་སོ་སོའ་བདག་རྣམས་ནི་སྔ་མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ ིཀྱི་ང་ཙམ་ནི་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་གི་ང་ཡིན་ལ། དེའི་གདགས་གཞི་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་མེད་དང་། གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རིགས་པ་ཕྲ་ཞིབ་རྣམས་དབུ་མ་ཆེན་མོའ་ཡིག་ཆ་ལས་ཤེས་པར་ ིབྱའོ། །མིར་བཞག་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་མིའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། མིའི་ལུས་རྟེན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིའི་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། མི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བླངས་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་འཁོར་བ་དང་། དེ་དག་འཕོ་བ་འཁོར་ཚུལ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ། ཞེས་དང་། སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལྟར་ཁྱད་པར་དྲུག་གིས་འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འཁོར་དུ་བཅུག་ན། ཞེས་པ་ནས། ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མནར་བ་རྣམས་སེམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་མར་བྱུང་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྲིད་རྩེ་ནས་གནར་མེད་ཀྱི་བར་འཁོར་བར་སྐྱེད་བྱེད་དེ། འཁོར་པའི་རྩ་བའི་དོན་དུ་ལུགས་འདིར་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་བར་བཤད་ན། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་རྩ་ཉོན་དྲུག་གི་ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་གཞན་ལྔ་ཀ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་གཙོ་མི་གཙོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རིགས་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྨྲས་སྲེད་པ་འཁོར་རྩའི་གཙོ་བོར་འདོད་དེ། མཛོད་རྩ་ལས།

- 350 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ལ་འདོད་དེ། མཛོད་རྩ་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལུགས་ལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་རྩ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་ཏེ། མཛོད་རྩ་ལས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས་དྲུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པས་འཁོར་རྩ་ལ་བདག་འཛིན་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱོགས་ཤིག་ཤེས་ཀྱང་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཙམ་ལས་ངོས་མ་ཟིན། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའ་གཙོ་བོ་བདག་མེད་བསྒོམ་དགོས་པར་བསམས་ཀྱང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ ིཚུལ་བློར་མི་བདེ་བས་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེའང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལོག་པར་ཞུགས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་མཁན་ཞིག་དགོས་པར་བསམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཞིག་བསྣན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལྷན་སྐྱེས་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་དགོས་པས། རིགས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་གི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་མ་བླངས་པས་དེའི་ལུགས་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན། དེའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་གི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པས་བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་རྩ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་རྟོགས་ནའང་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངོས་མ་ཟིན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་འགའ་རེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཞག་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

- 351 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

རྟོགས་རིགས་འདྲ་བར་འདོད་ན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་འགའ་རེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཟུར་དུ་ཡོད་ནའང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་རུང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོས་བྱེད་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་གཅོད་བྱེད་བདེན་མེད་བསྒོམ་པའང་འདྲ་བས་ཞི་སྒོ་དེ་གཅིག་པུ་ཡིན་ཞེས་འཇོག་ཐུབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཐལ་རང་གཉིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་རིགས་སུ་འཇོག་པ་འདྲ་ནའང་རང་རྒྱུད་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་དྲི་མས་དག་པའི་ཆ་རིམ་པར་འགོག་བདེན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། འགོག་པ་དེ་ཉིད་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་ཚུལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟ་བུའི་འཇོག་ཚུལ་བདེ་མོ་ཞིག་མ་ཐུབ་པ། རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྒོམས་པར་འདྲ་ཡང་ཟིན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སོགས་མི་འདྲ་བས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་མཆོག་དམན་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་རྒྱུ་བཞག་ནས། ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཀུན་ལ་གོ་འབྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་བདེན་སྟོང་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ལམ་ལ་གོ་འབྱེད་པས་རྟེན་བྱེད་པར་འདྲ་ནའང་ལམ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཞལ་ན་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཞིག་མེད་པར། རྟེན་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཚེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་གོ་འབྱེད་པས་དེ་ཡར་རྟེན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འཇུག་གོ །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཉི་སྣང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་བྱས་ནས་མཛད་ཀྱང་རྩོད་ལན་གྱི་ཐད་འདི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སྒོ་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཁྱེད་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་སོ་སོ་བ་མེད་པར་

- 352 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ན་འཁོར་འདས་ཀྱང་སོ་སོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་པས། དེའི་དོན་གང་ལ་དམིགས་ནས་གཙོ་བོར་བསྒོམས་པ་དེའི་ངོ་བོར་དྲི་མ་ཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་འདྲ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་འདྲའོ། །གོང་དུ་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འཁོར་དུ་བཅུག་ན། ཞེས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། མིག་རྣ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་བློ་ཡིན་ན། གཞུང་དེ་དང་འགལ་ཡང་བདག་འཛིན་དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འདྲ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིར་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་བཞག་ཀྱང་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་འཕྲོར། བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། ཅེས་འབྱུང་བས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་བདག་མེད་སྤྱི་ཙམ་དེ་ཞི་བའི་སྒོར་བཞག་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་སྒོ་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྒོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་དང་ང་ཡི་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ང་ཡི་ཅན་དང་ང་ཡིར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་རང་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཡིར་སྣང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ང་ཡི་བའི་

- 353 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གཞི་མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེའི་བློས་ངའོ་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུད་གཅིག་པའི་ལྷ་མི་དུད་འགྲོ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་སེམས་གཉིས་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་ལ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་ཀྱང་མི་ལྡོག་ལ། ལྷ་མི་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་འདོར་ལེན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ལྡོག་པ་སོགས། ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལུས་རྟེན་གྱིས་འབྱེད་པས་དེ་དག་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང་། ང་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ལ་ལྟོས་པས་ང་སེམས་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་བྱེད་ན་རྩ་ཤེས་དང་དེའི་ཊིཀ་ཆེན་ལྟར་ལེགས་པར་དཔྱད་དགོས་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྒོམ་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་གྲོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་སྤོང་ཐུབ་ནའང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་སྤངས་པ་ལ་ངེས་པར་སྔགས་བླ་མེད་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་དག་མི་འདྲ་བར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ཐུབ་པའི་མྱུར་ཁྱད་ནི། ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་ ིབའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྣོ་བ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་དེས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་བླ་མེད་ཐེག་པའི་ཚུལ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་སྟེ། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དེའི་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་

- 354 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྔགས་ལམ་ལ་མོས་པ་ཙམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་ལ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། སེམས་ཙམ་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་སྦྱོར་བའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕལ་པ་ཙམ་སྒོམ་པ་ཡོད་ལ། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་སྦྱོར་བའི་བདེ་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་མེད་དེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་པའི་པབྤ

༣ཏ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དང་མཐུན་
པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་པ་མེད་པས། ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་སྲོལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ ིདེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་ལོང་འཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུག་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་སྦྱོར་བ་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་རགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་། ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལོག་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱངས་པས། ངེས་ངོའ་ིསྟོང་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཆེ་རུ་སོང་བ་ན་སྣང་ངོའ་གཉིས་སྣང་ཇེ་ཕྲར་སོང་ནས། མཐར་སྣང་ ིངོར་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ལོག་པ་དང་། ངེས་ངོའ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་བློ་དེ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ ིལྟ་བུར་མཉམ་པར་གཞག་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་། དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱོང་ཚུལ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་ཀྱང་། དེ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པ་ན་ང་ཞེས་བྱ་བ་དང་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལུས་པ་དེ་ལ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་ཐུབ་པ་དང་། མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དེའི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པར་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་དེའི་ངང་དུ་

- 355 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལས་འབྲས་དང་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མྱོང་བས་གྲུབ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་ཞིང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེས་ལུགས་དེ། སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ངེས་པ་སྐྱེས་ལུགས་དང་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ། དེ་ལྟར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་ཡིད་འགྱུར་ཐོན་པ་སྐྱེས་པ་ན། སྔར་ཚིག་གི་བཤད་པ་འགྲིག་འགྲིག་ཡུན་རིང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གདོད་གོ་བ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ཕྱིན་ཆད་བཤད་པ་དང་ལྟ་རྟོགས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུར་མྱོང་བ་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཇེ་ཆེར་འདྲེན་ཐུབ་པ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གནད་དུ་འགྲོ་བས། དེ་དག་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་དད་གུས་བརྟན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཁུར་འཁྱེར་ཚུལ་ཙམ་དང་། ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྔར་ལྟར་མྱོང་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་བཤད་པ་ན་མྱོང་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དང་གཏིང་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་སློབ་མའི་སེམས་གཏིང་ནས་གོ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། སྒོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་མ་རྙེད་ནའང་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ལ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་ཚེ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་དྲན་པར་བྱས་པ་ལའང་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལྟ་བ་སྐྱོང་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་འགྱུར་པའི་མྱོང་བ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་མཉམ་གཞག་དེའི་ཤགས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩི་མ་ཡལ་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ངོར་འཆར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་གོམས་པ་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་

- 356 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བཏགས་ཞེས་པ་ཡང་འདོགས་པ་པོ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཚུལ་ཡང་། བློ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་འདི་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་འཆར་བ་ནི། སྔོན་དུ་རང་གི་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པའམ་ཆ་ ིགང་རུང་ཞིག་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི་རང་གི་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པའམ་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་བློ་ལ་མ་ཤར་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། ིདཔེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་ལམ་གྱི་ཤར་བ་ན་བརྡ་ལ་བྱང་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་དེ་ནི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེས་ཀྱང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་སོགས་གང་ཡང་བློ་ལ་མ་ཤར་བར་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའང་རང་གི་ཕུང་པོ་བློ་ལ་ཤར་ཙམ་ན་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལའང་བརྟེན་མི་དགོས་པས། ང་དང་ཕུང་པོ་དངོས་སྟེང་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་གང་གིའང་འཛིན་ཚུལ་མེད་དོ། །རྟོག་པས་འདོགས་ལུགས་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པར་རྟོག་བརྟགས་ཙམ་དང་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཉམས་མྱོང་ཐོབ་པའི་བཤེས་གཉེན་པས་ཁྲིད་པའི་མན་ངག་ལས་འཁྲུལ་མེད་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྟག་མཐའ་དང་། ཡོད་མཐའ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་དུང་དཀར་གྱི་སྟེང་གི་རྡུལ་ཕྱིས་པ་བཞིན་དུ་བཅོམ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྔར་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ན། ཆད་མཐའ་དང་། མེད་མཐའ་དང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་ན་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་བློ་ངོ་ཙམ་དུ་བདེ་སྡུག་ལས་འབྲས་སྐྱེ་འགགས་སྤང་བླང་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཙམ་མ་ཉམས་པར་བཞག་ཆོག་པ་དེ། ལྟོས་གྲུབ་སྟོང་བའི་དོན་དང་། སྟོང་བ་ལྟོས་གྲུབ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་

- 357 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

འགྲོ་ཚུལ་གྱི་གནད་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་བཅད་པ་ན་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ། དེའི་ངེས་ངོར་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་མེད་ངེས་ལྟ་བུར་མ་ཤར་ཕྱིན་ཆད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མ་ལྷོད་ལ། དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ན་བདེ་སྡུག་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་དག་བཅོས་མའམ་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟོང་སང་མེད་དགག་ལ་སོང་། སྟོང་སང་མེད་དགག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་རང་ངོས་ནས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་བློས་བྲིས་པའི་རི་མོ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་རྣམས་འདུག་བསམ་ནས་སྟོང་པས་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་དྲངས། སྣང་བས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་པ་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའ་ིཤགས་འཕེལ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་གནད་
མཐར་ཐུག་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཇེ་ཆེར་སྐྱེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ ིཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་ལེན་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་རྒྱུའི་བདག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཕུང་པོའ་སྟེང་ན་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་དེ་གཉིས་ ིཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་སྟེ་བརྗོད་ཤེས་ཀྱང་། ངེས་ངོར་ཕྱེ་མི་ཤེས་པས། བདག་མེད་ཐལ་འགྱུར་དང་སྦྱོར་བ་གང་རུང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚེ་མཉམ་དུ་བཀག་ན་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁེགས་མི་ཐུབ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་འཇོག་ཤེས་ཡོང་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཕྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་འཇོག་ཤེས་དགོས་ཏེ། བློ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་རང་དང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཆ་རེ་ཡོད་ལ། སྣང་ཆ་དེ་ག་ཕྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་

- 358 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཅན་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་འབྲིང་ལས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤགས་དྲག་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཕྱག་དང་སྐོར་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ཡང་དེའི་ཤགས་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་མགོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤགས་དྲག་པོ་སྔོན་དུ་བཏང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྩིས་ཟིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་དང་། སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཟབ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བྱེད་དེ། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལུས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་རྟེན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་གཉེར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུས་གཅིག་གནས་པ་བཞིན་དུ། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་ངོ་ན་རང་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཐབས་དང་། དེའི་ཚེ་རང་གི་སེམས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་ལྷའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་ནི། ལོག་པ་ཐ་དད་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཅོད། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཐ་མལ་དུ་མ་ཤོར་བར་ཡིད་ངོར་སྦྱོངས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་སྦྱོང་པ་དེ། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟེང་དུ་བསྣོན་པ་རྒྱབ་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ང་རྒྱལ་དང་

- 359 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

གསལ་སྣང་སོགས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་སྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྔགས་དང་མདོའ་ཁྱད་པར་ ིགསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་མདོ་ལས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མ་གསུངས་ཀྱང་མདོའ་བརྗོད་བྱ་ ིལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚང་སྟེ། མདོ་ལས་མ་བཤད་པ་བཤད་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་དག་མཐའི་རྩོད་ལན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
མདོ་ཕྱོགས་ནི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ཚིག་དོན་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
ལས། ཕར་ཕྱིན་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབུ་མ་དེའི་རང་ལུགས། རྣམ་འགྲེལ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད། མཛོད་དེའི་གྲངས་འདྲེན། འདུལ་བ་དེའི་བསླབ་བྱ་ཡིན་ལ། འདུལ་བ་ལ། ལྟུང་བ་འདུལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་གཉིས། འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་ལ། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་སོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར། ཇི་སྲིད་དུ་ལས་ཀྱང་ཡོད། ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱང་མེད། ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ལ་གདུལ་བྱ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། བླ་མེད་རྒྱུད་དང་བཞི། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡང་སྒོ་གཉིས་ནས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། གང་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཆོག་དམན་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཕར་ཕྱིན་ནི་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཡང་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཕར་ཕྱིན་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གཏུགས་པའམ་ཐུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཡུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་

- 360 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

སྔོན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། བླ་མེད་ལྟར་ན་དེ་ལ་རག་མ་ལས་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་བར་མ་ཆད་པར་བསྒོམས་པས་མཆོག་འགྲུབ་ཏུ་རུང་བར་དུས་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དང་པོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཐུན་བཞིར་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དེ་ནུས་པ་རྙེད་པ་དང་། དེས་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་བསྒྲུབས་ནས་ལམ་གྱིས་ས་བཅད་པའི་ཚུལ་འདི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། རླུང་དང་བཟླས་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་གཅིག་དྲིལ་བྱས་པས་ལམ་བགྲོད་པར་འདོད་ན་མིང་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཡང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་བསྒོམ་བཟླས་ཡིན་ལ། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་བསྒོམ་བཟླས་ལ་བྱ་ཡི་སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་བསྒོམས་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་མེད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་སོ། །དེ་སྒོམ་པ་ན་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྒོམ་པར་སྟོང་ཉིད་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་མན་ངག་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །ཞེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་མི་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྣང་བར་རྩ་ཤེས་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་སྔོན་དུ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དགོས་

- 361 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་ཞུགས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཁྱད་མེད་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་ལྡན་དུ་བྱེད་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ལྟར་ན་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཡང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་སློབ་དགོས་ཞེས་མ་གསུངས་ཤིང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བགྲོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྣོན་པ་བཏབ་ནས་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་འདས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་མྱུར་ཁྱད་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་རང་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་སྔགས་ཀྱི་མྱུར་ཁྱད་ཐམས་ཅད་རྩོད་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མྱུར་པར་གསུངས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྣོད་ལྡན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་སུ་རུང་རུང་ལ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་དེ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི་གང་ཟག་དེ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་

- 362 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

མི་ཆོག་གི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས། ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་བྱས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་པར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། གསང་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣོན་པོའ་དབང་བྱས་ན། །སྔགས་ཀྱི་ ིཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་སྙམ་ན། དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ཞེ་ན། དགོངས་གཞི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་པོ་རབ་སྟེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བས་ཉེ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །སྟག་མཆོངས་སར་ཝ་མཆོངས་མ་ཐུབ་པའི་དཔེའོ། །དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོའམ་ཡང་ན་དགོངས་གཞི་ནི་གསང་སྔགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ།། དགོས་པ་ནི་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྟ་རྒོད་ལ་ཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གར་རྡབས་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་དམྱལ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དངོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གསང་སྔགས་ལ་ནི་མྱུར་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བྱ་བ་ལས་མ་བཤད་ལ། དེ་བས་ན་ ིནན་ཏན་སོང་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལམ་ཉེ་བ་ཡིན། དེ་ཅིས་ཤེས་ན་རྟག་ཏུ་ངུའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། དེས་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཚོལ་བའི་དུས་ན། ཚོགས་ལམ་པ་ཕལ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅིས་ན་དེ་ཙ་ན་བདག་པོ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲ་ལས་ཆོས་ཉན་པས་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པས་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ལས་ཆོས་ཉན་པས་ཆོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་པ་ཕལ་པ་གཅིག་གིས། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་བར་ལ་ཡུན་དུ་སོང་ན། མཐོང་ན་ལོ་གཅིག་འགོར་རམ་མི་འགོར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་རིམ་

- 363 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པར་སོང་དང་། དེ་ན་གྲོང་ཁྱེར་སྤོས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ན་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ཟེར། དེར་ཕྱིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གང་ནས་བྱོན་པ་དང་། གང་དུ་བཞུད་པ་དྲིས་པས། འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ལྟར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ཆོད་དེ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་འགྲོ་བའི་བར་དུ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་གསུམ་བགྲོད་ནས། ཆོས་འཕགས་ལོ་བདུན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཀྱི་བར་དུ། སྒོམ་ལམ་ཧྲེངས་ཀྱིས་བཏང་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་བས་ན་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་ཅིག་གིས་སྒྲུབ་ན། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཉེ་རིང་འདྲ་སྟེ་ཁྱད་མེད་གསུངས། ཞེས་བེའུ་བུམ་སྔོན་པོའ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལས་རྒྱས་ ིབར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འདོདཚུལ་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱད་
སྡེ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། སྤྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད། ཁྱད་པར་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། །བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་།

- 364 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་སྤངས་པར་འདོད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའ་འཁྲུལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ ིདང་། ཞེས་པ་ནས། ས་བཅུ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཕྱེ་ནས་བཅུ་གཅིག །བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་དང་། ཐོགས་པ་ཤིན་མོངས་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་རྫོགས་གྱུར་པས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་གཅིག །རྨོངས་གཉིས་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་པ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་ཐ་དད་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་བཤད་
ཚུལ་དང་། བླ་མེད་རྒྱུད་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་པའི་བློ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐར་པ་སྟེར་པའི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། དེའི་ལྷག་མཐོང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའ་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་སྐྱེས་ ིཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་

- 365 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པོའ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་མཐའི་བསམ་གཏན་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ ིཀྱི་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་ཁ་མའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་བྱ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འདིའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་མཐོང་ལམ་ནི་ས་དང་པོ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའ་ཆེན་ ིཔོའ་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་ས་གཉིས་པ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་ ིདངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་ས་གསུམ་པ་དང་། ཆེན་པོའ་ཆུང་ངུ་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ནས་ ིས་བཞི་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་བཞིན་ས་ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཇོག་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་སྟེ། འདིའི་དཀྱིལ་སྟོད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་སྨད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོའ་དངོས་གཉེན་དང་། ས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ ིགྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་དང་། ས་བཅུ་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆེན་པོའ་དངོས་གཉེན་དང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་ ིམེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་བྱས་པ་སོགས་མདོ་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་ཚུལ་བཞིན་འདོད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཁུངས་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ན་འདུག །སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་པའི་བློ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རང་རང་གི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཚུན་

- 366 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཆད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པ་སོགས་ལམ་གོང་མ་གསུམ་ཀྱང་སྔ་མའི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ནས་ཤེས་སླའོ། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ཡིན་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ། ཕར་ཕྱིན་ལུགས་ལ། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཚང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འོག་མིན་ཏུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཚང་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྒྱུན་མཐའ་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད། སློབ་པ་མཉམ་བཞག་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡོད་མེད་སྤྱིར་ན་དཔྱད་དགོས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་དེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་རྒྱུད་ ིསྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་བཤད་ལ། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ནི། སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་དང་། གསང་བའི་རྒྱུད་དང་དྲི་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། སྔགས་གཞན་ནས་བཤད་པ་ཡང་མང་བས་དེ་འདྲ་རྣམས་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་མིན་པར་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ནི་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་འདྲའོ། །སྔ་མ་ནི། སྔགས་རིམ་ལས། དེ་དག་དངོས་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། ནས། ཞིང་འདིར་སྟོན་པའི་འཁོར་དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར།། སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།། ཞེས་སོ། །གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་ཉིད་བསྡུས་པར་བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཞེས་པ་མ་རྟོགས་འོག་མིན་དང་འདོད་ཁམས་གང་ཡིན་མི་གསལ་ལ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་དང་པོ་ནས་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་སྔགས་ལམ་གྱི་སྣོན་པ་བཏབ་པ་གཉིས་བཤད་ལ། ཡོ་ག་པའི་ལུགས་

- 367 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ཀྱིས་རང་ལམ་དང་གཞན་ལམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་མི་སྣང་ཞིང་། རང་གི་ལམ་གྱིས་མཐར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ཟུར་དུ་བཤད་པའང་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་མཐར་སྔགས་ལམ་གྱིས་སྣོན་པ་བཏབ་པར་བཤད་པ་སོགས་མང་ངོ་། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོད་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དོད་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་མ་གཏོགས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མ་བཤད་ལ། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ད་ལྟ་ནས་བསྒོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སྲིད་པ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ད་ལྟ་ནས་བསྒོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྦྱངས་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དང་། སྦྱངས་གཞི་སྲིད་པ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་ལམ་ལམ་འཁྱེར་ད་ལྟ་ནས་བསྒོམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་དོན་སྔར་བཤད་ཟིན། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་འབྲས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་གང་ཞིག །སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བློས་གསར་དུ་བརྟགས་ནས་བསྒོམ་པའི་ཆ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དུ་འཇོག་པ་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་གྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་སྦྱར་ཏེ། ཅེས་དང་། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྲུང་འཁོར་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་གམ་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

- 368 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ས་བཅུ་དང་གཉིས་དོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ས་བཅུ་དང་རིམ་གཉིས་དོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱར་ཚུལ་མཁས་པ་འགའི་གསུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་སྦྱར་ཀྱང་ས་བདུན་པོ་རེ་རེ་དང་སྦྱར་ཚུལ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་། རྒྱས་པར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྒྱུད་སྨིན་ཟིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྦྱར། རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་དང་། ངག་དབེན་གཉིས་ས་བརྒྱད་པའི་སྨད་དང་། ས་དགུ་པ་གཉིས་དང་སྦྱར། སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ས་བཅུ་སྟོད་དང་སྦྱར། འོད་གསལ་དང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་སྨད་དང་སྦྱར། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་གསལ་ལ་འཇོག་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་དབེན་པ་གསུམ་དང་སྒྱུ་ལུས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། སྔགས་བླ་མེད་རང་ལམ་གྱི་ས་དེ་དང་དངོས་གནས་པ་གང་ཡང་མིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་དེ་དང་དེའི་དོད་ཐུབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུད་སྨིན་ཟིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་རང་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཐོབ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་རྣམས་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་ཡོད་པས། སྤྱིར་བསྟན་དམིགས་བསལ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་གལ་ཆེའོ། །ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ས་བརྒྱད་པའི་སྨད་དང་། ས་དགུ་པ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་སྨད་ལ་མི་ཞིག་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཐོབ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་

- 369 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

པའི་ས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ངག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་གང་། །ས་དེ་རིག་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱོར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པར་སེམས་ལ་དབང་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་སྔར་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པའི་གེགས་དེ་ནས་སེལ་བས་སོ། །སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལུས་ཡང་ས་བཅུ་པའི་སྟོད་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ ིཔའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་དང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་སྨད་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པའི་སྨད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་གཞན་ལ་གསར་དུ་སློབ་མི་དགོས་པ་བཞིན། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ལམ་གཞན་གསར་དུ་སློབ་མི་དགོས་པ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ལམ་ལྔར་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལམ་ཐུན་མོང་ ིཔས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། སྔགས་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིསེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་བཟུང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི། སྔགས་བླ་མེད་རང་ལམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི། སྔགས་བླ་མེད་རང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བླ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ས་དང་པོའ་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སམ་དཔྱད། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་ ིམི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། འདི་

- 370 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

ལ་ས་ལྷག་མ་དགུའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་། སྔགས་བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་བཅུ་གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ཚོགས་ལམ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་
དང་། སྔགས་བླ་མེད་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ལ། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་བ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག །ཚད་མེད་བཞི་དང་། སྦྱོར་བཞི་སོགས་རྒྱས་པར་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་པའི་མགོ་མི་རྩོམ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་པའི་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟིན་པས། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཞིབ་ཆ་སྔར་བཤད་ཟིན། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པར་འདོད་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་དེས་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་

- 371 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

དུ་བྱེད་དོ། །ལམ་ལྔ་དང་སྐུ་བཞི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །
གཉིས་པ། སྔགས་བླ་མེད་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་བྱའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་ཉིད་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེངས། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་སྐུར་བཞེངས་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ། དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་པོ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་སྐུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཐུགས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་རྣམ་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟུགས་ཤིང་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་མངའ་བརྙེས་པར་འགྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། གསུམ་པ། མ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ནས་དྭངས་མ་འཇའ་ལུས་འོད་སྐུར་བྱས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ནས་བར་དོ་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་འགྲུབ་པ་དང་འདྲ་བའི་འཇའ་ལུས་དགོས་ཏེ། འདི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བཤད་ལ་མ་རྒྱུད་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་བློ་གསར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྒོ་མང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་དེ་ལྟ་

- 372 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽

བུ་ཞིག་བྲིས་དགོས་ཞེས་སྐུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་ཕྲུག་འགའ་རེ་ནས་ཀྱང་བསྐུལ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༡བོད་རྒྱ་ལོ་༢༠༩༨ལྕགས་མོ་ཕག་ལོའ་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ཆོ་འཕྲུལ་ ིཟླ་བའི་ཚེས་༡༤རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན། འབྲས་སྒོ་མང་དགེ་མིང་ངག་དབང་ཉི་མས་ཧོ་ལན་ལ་ལྡན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་མཇུག་རྫོགས་པར་བྲིས་པའོ། །

- 373 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ག་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༧ ༽